

Lærerveiledning 1

ISBN 978 82 7024 399 0

Utarbeidet av Terese Ranek
Kateketisk senter, Oslo katolske bispedømme

Imprimatur 31. mai 2022

p. Oddvar Moi, biskoppelig vikar for det kateketiske arbeide

© St Olav forlag 2022

Bilder: katolsk.no, wikimedia commons
Trykket hos 07-Media

FORORD

I 2010 utga Den katolske kirke ungdomskatekismen YOUCAT, godkjent av flere kongregasjoner i Vatikanet og med forord av pave Benedikt. I 2014 ble så boken YOUCAT Konfirmant utgitt som en hjelp for å kunne bruke YOUCAT i konfirmantundervisningen – og også flere YOUCAT-bøker er senere utgitt. St Olav forlag utga de to første bøkene på norsk allerede i 2013 og 2017, og undersøkelser fra Pastoralavdelingen/ Kateketiske senter for 3-4 år siden viste at disse bøkene allerede da hadde blitt tatt i bruk i konfirmantundervisningen av flere menigheter i Norge.

Det var likevel ikke før i 2021 at Kateketisk senter i Oslo valgte å satse aktivt på å bruke disse bøkene i konfirmantundervisningen i Norge. Vi hadde da undersøkt bøkene grundig og funnet at de var svært gode og vel egnet til katekesen også hos oss. Det var likevel et par ting ved bøkene som gjorde at vi så behovet for en egen lærerveiledning når de skal brukes i konfirmantundervisningen:

- 1) Selve YOUCAT er jo skrevet for ungdommer, men den er likevel ganske kompakt og krevende for 14–15 åringer og den trenger hjelpemateriale for å kunne brukes i konfirmantundervisningen på en fruktbar måte.
- 2) Hjelpet boken YOUCAT Konfirmant er en nyttig bok, men altfor kortfattet til bruk i Norge. I Norge har vi nemlig to års konfirmantforberedelse (i alle fall i Oslo katolske bispedømme), mens YOUCAT Konfirmant bare legger opp til ett års undervisning.
- 3) Medieutviklingen og forandringer i skolenes undervisning de siste årene krever også mer av Kirken og kateketene enn tidligere, derfor mener vi at konfirmantkatekesen trenger ganske mange praktiske og pedagogiske hjelpemidler og forslag til undervisningsopplegg for å bli så god som vi ønsker den.

Terese Ranek, som det siste halve året har brukt svært mye av sin tid på å skrive denne lærerveiledningen, har pedagogisk utdanning og godt over 10 års erfaring med å undervise i norsk skole (mest på ungdomsskolen) og også flere års undervisning i menighetskatekesen. I denne lærerveiledningen har hun fått på plass mange flotte undervisningsopplegg som dekker det viktigste i troslæren og som er godt tilpasset dagens ungdommer.

Boken er lagt opp med 8 månedssamlinger for 8. klasse, og bind 2 har tilsvarende opplegg for 9. klasse. For hver måned er det laget opplegg til 5 økter, så det skulle være nok materiale for alle. Hvis menigheter samler konfirman- tene til to kortere samlinger hver måned, bør det heller ikke være vanskelig å tilpasse veilederen til dette. I tillegg til denne boken finnes det også mye ekstra materiale på nett, gå til blilys.no

Lykke til med konfirmantundervisningen!

2. mai 2022 – p. Oddvar Moi, biskoppelig vikar for det kateketiske arbeide

Oversikt over innhold og tema

Til 8. klasse-året: Samling 1–8

Samling 1 (september): Hva er tro – Side 9

Hovedtema for denne samlingen er Trosbekjennelsen. Kapittel 1 i YOUCAT Konfirmant, «Innledning» brukes her, og det oppfordres til å bruke tid på å introdusere både denne (boka) og YOUCAT Katekismen, og gjerne bruke tid på å gjennomgå året som ligger foran dere. I tillegg til å bruke tid på å reflektere over hva tro er og å begynne å få et bedre grep rundt hva det vil si å være katolsk, oppfordres det også sterkt til å bruke mye tid på å bli kjent og å etablere et godt miljø konfirmantene imellom.

Samling 2 (oktober): Hva kan vi vite om Gud? – Side 20

Hovedtemaet er fremdeles trosbekjennelsen. Det er første trosartikkel som skal belyses mest, og det gjøres i YOUCAT Konfirmant kapittel 2, «Hva kan vi vite om Gud?», og det oppfordres til å bruke tid på å reflektere over Guds eksistent og over tro vs. vitenskap. Det er satt opp en del tid på å lære å bruke Bibelen. Du finner også forslag til dramatisering av bibeltekster. Samlingen er tilknyttet oktober måned, derfor finner du en del opplegg om Maria, inkludert «oppskrift» på hvordan man kan lage rosenkranser.

Samling 3 (november): Hva er synd? – Side 32

Hovedtemaet for denne samlingen er egentlig Jesus og den andre trosartikkel. For å gi forståelse for hvorfor Jesus – Guds endelig plan for menneskene – kom ned til jorden, må vi forstå hva synd er og hvor den kom fra. I YOUCAT Konfirmant gjøres dette i kapittel 3, «Hvorfor er verden skadet?». Samlingen tar spesielt for seg bibelhistorier om skapelsen, syndefallet og de 10 bud. Det legges opp til å både reflektere over og å forstå hvorfor det er så viktig for oss mennesker å ha retningslinjer for hvordan vi skal leve.

Samling 4 (desember): Jesus, både Gud og menneske – Side 43

Hovedtemaet er her fremdeles Jesus. I tillegg til å belyse hvem Jesus var og er, og hvorfor han kom til jorden, presenteres nå også Treenigheten. I tillegg til den andre trosartikkel, fremheves derfor også den tredje. I YOUCAT Konfirmant brukes kapittel 4, «Jesus – mer enn bare et menneske». I det et nytt kirkeår har begynt, oppfordres det til å se nøyer på høytider, fester og feiringer og å få plassert dette på kirkekalenderen.

Samling 5 (januar): Dåpen og de andre sakramentene – Side 54

Hovedtemaet i denne samlingen er sakramentene. De tre sakramentene dåp, konfirmasjon og skriftemål får en sammenheng. Mest tid vies likevel til dåpen i denne samlingen. De to andre sakramentene kommer vi tilbake til i andre samlinger (konfirmasjonen i samling 9 og skriftemålet i samling 15). Ettersom mange av sakramentene er tilknyttet messen, er messen og messens gang også tema. YOUCAT Konfirmant brukes ikke her, men du trenger blant annet YOUCAT Katekismen og Bibelen.

Samling 6 (februar): Sakramentene ekteskap, ordinasjon og sykesalving – Side 65

Ett av hovedmålene med denne samlingen er å gjøre konfirmantene bedre rustet til å forstå betydningen av det å bli kalt av Gud. Både i ekteskapet og i ordenslivet blir man kalt til å gi avkall på noe av seg selv. I sykesalvingen gir man avkall på kontrollen over sitt eget liv i det man legger det i Guds hender, enten for å be om helbredelse, eller for å gjøre seg klar til å avslutte ens jordiske liv. YOUCAT Konfirmant brukes ikke her, men du trenger blant annet YOUCAT Katekismen og Bibelen. I en av øktene kommer man innom kroppens teologi, og – som en motpol til dette – det seksualiserte samfunnet vi lever i, der pornoindustrien i skrivende stund gjør alt i sin makt for å dra barn og ungdom i alle aldre inn i sitt ugudelige mørke.

Samling 7 (mars): Sakramentet kommunionen/eukaristien; Gud ofrer sin Sønn for oss – Side 77

Hovedtemaet for denne samlingen er eukaristien, kommunions sakrament. I YOUCAT Konfirmant tas dette opp i kapittel 5, «Hvorfor måtte Jesus dø?». Her er det fokus på Jesus som offer, at Han ga sitt liv for oss. I samme kapittel presenteres også noen mennesker som har ofret sitt liv for andre (mennesker). Både i YOUCAT Katekismen og i Bibelen belyses det som skjedde på skjærtorsdag og langfredag. Denne samlingen er lagt til fastetiden, derfor presenteres en «hva, hvordan og hvorfor» om nettopp disse 40 dagene før den stille uke. Messen er naturlig nok i fokus når man snakker om eukaristien. Det er lagt opp til at konfirmantene blant annet er med og planlegger og – ikke minst – deltar i en messe.

Samling 8 (april): Jesu oppstandelse – Side 88

Hovedtemaet er – som man ser – Jesu oppstandelse. I tillegg til å lese om dette i Biblene, i YOUCAT Katekismen og i YOUCAT Konfirmant (kapittel 6, «Jesu comeback – eller historien om oppstandelsen»), anbefales det å bruke tid på vår egen oppstandelse; livet etter døden. Hva skjer når vi dør? Hvorfor er det så viktig å tro på Gud og å følge Jesus? I denne sammenheng belyses også skjærsilden og helvete. Men, først av alt skal konfirmantene lære om Jesu oppstandelse, om hva dette har å si for oss og om hvordan vi minnes og feirer dette i kirken.

Introduksjon og viktig informasjon til deg, kateketen

Først og fremst og ytterst viktig!

Tusen hjertelig takk for at du har sagt ja til å undervise konfirmanter i din menighet! At du stiller opp her har enormt å si både for konfirmanter selv, for deres foreldre, for menigheten og for Kirken. Som takk for at du stiller opp har flere av prestene våre skrevet en mini-preken/hilsen til hver av samlingene/temaene. Her kan du hente litt inspirasjon, råd og tips før du kaster deg inn i undervisningen.

Hensikten med en slik veileder

Etter samtale med flere konfirmentkateketer, og basert på egen flerårig erfaring innen både skole og katekese, er det én ting som er helt klart når det gjelder lærerveiledninger: De beste er de som ikke krever at brukeren følger alt fra A til Å, men gir en så stor forutsigbarhet og fleksibilitet at brukeren temmelig nøyaktig vet hvor å finne det som brukeren selv føler passer inn i den undervisningen/det opplegget han/hun holder på med akkurat der og da. Her forsøker vi å gjøre akkurat dette: Du finner det som er nyttig for deg og dine konfirmanter, enten det er noe fra selve boka/heftet, noe fra nettressursene eller noen av filmene og dokumentarene. Alt det andre – som du ikke føler er nyttig – kan du bare se bort fra. Men, først kan det være lurt å lese det som står i innledningsvis i instruksjonen her, og å skimme igjennom boka/opplegget så du får et overblikk.

Hvordan veilederen er lagt opp, og hvorfor

Den boka du nå sitter med er knyttet tett opp mot YOUCAT Konfirmant og YOUCAT Katekismen. Den første av disse er en svært anvendelig bok for konfirmanter. Den er imøtekomende med sin «tynnhet», kapitlene er korte, den er delvis tidløs med sine strektegninger, og den krever ikke at konfirmanter går i kirken og deltar i undervisningen fordi de nødvendigvis er superinteresserte og engasjerte katolikker. Selvfølgelig må vi be og håpe at de skal **bli** dette, samtidig som vi heller ikke glemmer alle de ungdommene/konfirmanter som nettopp **er** svært engasjerte og interesserte i Kirken og i troen.

Men det er altså en sannhet at mange ungdommer i dag blir konfirmert av helt andre grunner enn de religiøse, og dette må vi ta hensyn til når vi underviser. Mange av dem har dessverre ikke et veldig positivt forhold til kirken og til menigheten, da kirken ikke har greid å henge helt med i utviklingen av samfunnet og hva dette har gjort med de unge. Barn og unge trenger kirken kanskje mer enn noen gang før, men de forstår nødvendigvis ikke dette selv. I tillegg til å sørge for at konfirmanter får den kunnskapen og religiøse innsikten de trenger for å bli konfirmert, bør vi som jobber med barn og unge i de katolske menighetene hjelpe de unge å få en tilhørighet til hverandre (innad i gruppa), til sin menighet og til Kirken. For å hjelpe deg, kateketen, med denne oppgaven finner du derfor mange aktiviteter, gruppearbeid, leker og andre kanskje overraskende og utradisjonelle undervisningsopplegg i denne veilederen.

Samlinger, økter, bøker, ressurser og opplegg

I hver av de 8 samlingene (per år) finner du fem hovedøkter. **Økt 1 og Økt 2** er som regel teoretiske (med noen få unntak). Teoriøktene har ofte en lik oppbygning. Flere av øktene begynner med å engasjere forhåndskunnskap v.h.a. quizer, spørsmål, mini-filmer, m.m. og/eller det stilles reflekterende spørsmål som enten kan løses i plenum eller i grupper. Deretter går man gradvis inn i tema/det nye som skal innlæres. **Økt 3** legger opp til en eller flere aktiviteter knyttet til tema. Av og til må det litt teori til i begynnelsen av Økt 3 slik at man lettere forstår de aktiviteter som foreslås gjennomført. **Økt 4** fokuserer på det sosiale. I begynnelsen (spes. i 8. kl) er det svært mange leker, spesielt bli-kjent-leker, slik at man gjennom disse hjelper konfirmanter å etablere et godt miljø seg imellom. Etter hvert endrer Økt 4 seg, og konfirmanter bes ofte engasjere seg mer innad i menigheten, eller utad – utenfor egen menighet – i det katolske Norge. **Økt 5** er primært henvisninger til filmer, dokumentarer og serier. Disse bruker du hvis du finner det nyttig. Du kan f.eks. velge å vise en av Sycamore-episodene for konfirmanter, og bruke både spørsmålene som finnes i selve episoden, samt opplegget Sycamore-serien selv har til hver av episodene. Lenkene til Sycamores egne oppgaver finnes også alltid i Økt 5. Filmer, dokumentarer etc. som foreslås brukt i andre økter, ligger som regel i Økt 5.

Bøkene: Hovedboka – for konfirmanter – er den lille oransje, **YOUCAT Konfirmant**. Denne boka dekker likevel ikke alle tema man bør være innom når man forbereder 8. og 9.klassinger til konfirmasjon. **Hovedtemaene er Trosbekjennelsen, Sakramentene, de 10 bud og troslivet med fokus på bønn og trosliv.** For å få dekket disse temaene,

brukes **YOUCAT Katekismen** og **Bibelen** svært mye. I tillegg anbefales det å bruke **YOUCAT Ungdomsbønneboka** og **YOUCAT Skriftemålsboka**.

PowerPoint og utskrivbare ressurser: Til hver samling finner du en PowerPoint med ressurser til øktene. Har du ikke mulighet til eller ønske om å bruke en digital ressurs (som f.eks. PowerPoint), finnes den samme informasjonen mest sannsynlig som utskiftbar ressurs. Av og til kan det være lurt å gi konfirmentene slike ressursark (som et tillegg til det digitale). Blir det mange utskrifter er det lurt å la konfirmentene få **en perm** å samle dette i. I St. Olav Bokhandel vil det etter hvert komme en liten perm som har lignende forside som YOUCAT Konfirmant. Bruk gjerne denne.

Film og musikk: På nettsidene vil du finne flere film-ressurser. Her vil du også finne musikkressurser. Ungdom hører (og ser på) mye musikk. Mange av dem har ikke noe forhold til kristen pop og rock, men ville kanskje vært interessert i det hadde de visst om hvilke artister, band og grupper som eksisterer. En god idé kan være å starte hver av samlingene (eller en økt) med å la konfirmentene lytte til/se en sang/musikkvideo som kan passe til tema dere skal jobbe med.

«**Lekser**»: I oversikten over økter, tema, m.m. vi finner du et forslag til hva konfirmentene kan forberede hjemme fra gang til gang. Det er lurt å ikke kalle dette lekser, men kanskje heller *forberedelse/forberedelsesmateriell*.

Helgengrupper og helgenoppgaven – Hva er dette? Våre helgener er våre trosforbilder, og konfirmanter verden over blir oppfordret til å ta et helgennavn. For at konfirmentene bedre skal forstå hva en helgen er, og gjerne huske/lære litt om noen av helgenene, kan det være lurt å la konfirmentene selv presentere noen helgener for hverandre. I veilederen foreslås derfor å bruke noe som kalles *helgengrupper*. 3 ganger hvert år oppfordres du til å dele inn konfirmentene i grupper. Her slår du to (kanskje tre) fluer i en smekk. Først og fremst er det lettere for konfirmentene å bli kjent i små/mindre grupper, og flere tør kanskje delta når de ikke trenger å forholde seg til alle (plenumsgruppa) på en gang. Hver gang du deler inn i nye grupper foreslås det så at gruppene får hvert sitt helgennavn (du velger navnene). Gi gruppene noen enkle ressurser om helgenen de har fått tildelt, og be dem lage en liten presentasjon om denne. Presentasjonene deler de med hverandre. I nettressursene vil du finne enkel informasjon om en rekke helgener, og et forslag til hvordan konfirmentene kan gå frem når de forbereder sin helgenpresentasjon.

Andre ressurser/digitale ressurser: På **Blilys.no** finner du egne sider for alle ressursene som tilhører veilederen.

Generelle tips for god undervisning/ledelse av barn og unge i katekesen:

- **Vær interessert og ikke kun interessant.** *Eksempler:* Husk hva konfirmentene heter og *bruk* navnet deres så ofte det er naturlig. Lytt til hva de har å si og ta dem på alvor. Få telefonnummer/kontaktinformasjon, hold litt kontakt med dem (ikke bare med foreldrene), og send gjerne burdagshilsener.
- **Lev evangeliet:** Streb etter å være en god rollemodell med tanke på det du underviser i.
- **Sett tydelig rammer** for konfirmantsamlingene: Det skal være gjensidig respekt. Har noen fått ordet bør andre være stille. Gjør undervisningen/opplegget forutsigbart!
- **Det er tillatt å ta feil** både for konfirmentene og for deg som kateket. Ikke legg lista for deltakelse så høyt at det kun er riktige svar som er ok.
- **Vis positivitet:** Du er katekesens, menighetens og Kirkens ansikt utad. Det du sier og gjør kan lett bli ensbetydende med det du vil formidle. Smil derfor mye og vær entusiastisk!

Masse lykke til med katekesen undervisningen! – Hilsen Terese Ranek

8.klasse – Samlinger, økter, tema, «lekser» og helgengrupper (H)

Samlinger	Hovedtema «Forberede» = Konf. ser på, leser eller gjør følgende før neste samling (= «Lekser»)	Økt 1 Teori	Økt 2 Teori	Økt 3 Aktivitet	Økt 4 Sosialt
Samling 1 September	Side 9–19 Hva er tro? Trosbekjennelsen Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 2	Hva er en katolikk og hva er tro?	Forventninger og forberedelser til konfirmasjonen – Vi setter i gang! H	Trosbekjennelsen og helgener + H (Som et unntak er den første Økt 3 i både 8. og 9.klasse teoretiske øker ettersom Økt 1 begge årene er mer praktiske og sosiale.)	Bli kjent-leker m.fl. –Jeg presenterer ... –Strømføringsleken –Sheriff –Terje Tøffel –Livslinjer –Kims-lek
Samling 2 Oktober	Side 20–31 Hva kan vi vite om Gud? Trosbekjennelsen 1. trosartikkelen Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 3	Hva betyr det å tro på Gud?	Gud og Bibelen, et bibelkurs og bibel- dramatisering	Helgener, Maria og Rosenkransen: Lag din egen Rosenkrans m.m.	Leker: –Memory game –Babels tårn –Hvem er jeg? –Avisleken –Er det sant?
Samling 3 November	Side 32–42 Hva er synd? Trosbekjennelsen 2. trosartikkel De 10 bud Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 4	Verden, synden og Guds plan	Å bli bedre kjent med Bibelen	Jesus er veien [her: broen] til Gud: Å bygge en solid bro av papir...	Trygghets- og samarbeidsleker: –Å føre i blinde –Memory game med levende mennesker
Samling 4 Desember	Side 43–53 Jesus – både Gud og menneske Trosbekjennelsen 2. og 3. trosartikkel Treenigheten Forberede: Forslag til «lekse» ligger i nettres- sursen.	Hvem, hva, hvor, når og hvordan om Jesus H	Jesus – Både Gud og menneske. Den Hellige Treenighet	Jesus, Kirken, kirkeåret og tidebønnene: Å blant annet lage en kirkekalender	Superhelter, og morsomme leker: –Jesus, min superhelt –Fra mark til superhelt –Den hellige familie i stallen
Samling 5 Januar	Side 54–64 Dåpen og de andre sakramentene Forberede: Forslag til «lekse» ligger i nettres- sursen.	Sakramentene og Messen	Dåp ... og litt om konfirmasjonen og skriftemålet	Faddere i menigheten: Å integrere konfirmantene mer i menighetene ved å organisere en fest ...	Sammensveisende og temafokuserte leker: –Menighetsleken –Sakramentsatriasjon –Se opp for djevelen!
Samling 6 Februar	Side 65–76 Ekteskapet, ordinasjo- nen og sykesalvingen Forberede: Forslag til «lekse» ligger i nettres- sursen.	Sakramentene ek- teskap, ordinasjon og sykesalving	Ekteskapet og ordi- nasjonen – To forskjellige kall	Et intervju ... Å lage et intervju med en prest, nonne munk, eller en legperson som er sterk i sin tro	Trygghets- og sam- arbeidsleker: –Falleleken –Smakeleken –Mennesketårnet
Samling 7 Mars	Side 77–87 Eukaristien; Gud offer sin Sønn for oss Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 5	Hva er et offer? Hvorfor ofret Gud sin sønn?	Kommunionens sakrament, messen og fastetiden H	Messen «hands-on»: Blant annet planlegging og gjennomføring av en messe, m.m.	Fastetiden – en annerledes tid som krever en litt an- nerledes Økt 4: Å øve på å faste
Samling 8 April	Side 88–98 Jesu oppstandelse Forberede: YOUCAT Konfirmant kap. 6	Jesus – Korsfestelsen og oppstandelsen	Vår oppstandelse – Livet etter døden: Hva skjer når vi dør?	Påskevigilien – Jesu oppstandelse feiret i kirken	En påskefest Leker til festen: –Quiz/Kahoot/-Natursti

SAMLING 1

September – 8. trinn

Tema: Hva er tro?

Forfatteren av Hebreerbrevet gir oss dette svaret: «Troen er sikkerhet for det som håpes, visshet om ting en ikke ser» (Hebr 11,1). Det synes jeg er et godt svar. Ordet 'tro' på norsk kan bety mange ting. I de fleste sammenhenger brukes det for å uttrykke usikkerhet. Når vi sier «jeg tror det blir fint vær i morgen,» så betyr det at vi ikke er sikre. Dette verset i brevet til hebreerne viser oss at når vi bruker ordet tro i kirkelig sammenheng, så betyr ordet noe annet. Det er forbundet med sikkerhet.

Jeg er overbevist om at det er viktig å hjelpe de unge til å forstå dette. Mange i vår tid setter tro opp imot viten. Alt for mange unge antar at de må velge mellom religiøs tro eller vitenskap. Vitenskap kan si noe om *hvordan* ting er, men ingenting om *hvorfor* ting er. Vitenskapen kan derfor ikke svare på livets store spørsmål: Hvem er jeg? Hvorfor finnes jeg? Hva er meningen med livet? Hva skjer når jeg dør? Finnes det en Gud? Hva er kjærlighet? Vitenskapen kan gi visshet om det vi ser, om det som kan måles og veies og testes. Troen derimot gir oss visshet om de ting vi ikke ser, de tingene som Gud har sagt oss at er sant.

I kristen sammenheng referer ordet tro til to ting. Ordet kan brukes om det som Gud har åpenbart: At verden er skapt, at Gud har sørget for orden i skaperverket slik at vi kan forske og finne svar på hvordan ting henger sammen. Den uendelig Gud som har skapt himmel og jord har også åpenbart at Han elsker hver og en av oss personlig, at vi er Hans barn, at Han kjenner oss, og at Hans kjærlighet er grenseløs.

Alt det som Gud har åpenbart som sant omtales gjerne som Kirkens tro. Gjennom Kirken hjelper Gud oss til å forstå hva som er sant. Kilden til denne vissheten er Guds åpenbaring av seg selv som vi kjenner gjennom Skriften og Tradisjonen. Jesus viser oss hva som er sant om Gud, og om mennesket, for som trosbekjennelsen lærer oss er Jesus sann Gud og sant menneske.

Dernest; når vi sier «jeg tror», er det vårt svar til det Gud har åpenbart som sant. Troen gir oss da visshet for at Gud finnes, at jeg er elsket, at er mening med mitt liv. Troen gir oss visshet om livet er sterkere enn døden. Troen gir oss visshet om livets store spørsmål, og den vissheten hviler i kunnskapen vi har fått fra Gud. Den kunnskapen må vi tillære oss. Derfor er katekesen viktig. Katekesen gir oss innsikt i og kunnskap om de tingene Gud har åpenbart. Denne kunnskapen hjelper oss til å forstå virkeligheten som den er. Det er det troen handler om, for troen, og bare troen, kan gi oss visshet om det vi ikke ser.

Godt katekeseår!

p. Pål Bratbak

HELLIGE TOMAS (tvileren)

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Hva er en katolikk og hva er tro?

MÅL:

- Å reflektere over hva det vil si å være katolikk, og over hva tro egentlig er

DU TRENGER:

- Quiz/påstandsark (R) «Hva! Går du i kirken? Er du helt rar, eller?»
- Skrivesaker
- Ressurser til presentasjon/gjennomgang (R) av temaet
- Bassengbildet, og gjennomgangen av temaet «tro» er spesielt viktig

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Intro til tema (R), og quizen/påstandsarket «Hva! Går du i kirken...»
- 2 – Gjennomgang av tema (R): Samtale om begrepet «Tro» + Bassengbildet
- 3 – Trosbekjennelsen (bruk gjerne «Konfirmasjonens fire søyler»)

Helt først. Obs! Obs! Les dette først!

Hvis dette er absolutt første gang 8. klasse-konfirmantene dine skal møtes, bør du sterkt vurdere å bruke en del tid på at de blir kjent før du går i gang med noen form for undervisning. Å begynne på ungdomsskolen (8. klasse er som du vet det første av tre år på ungdomsskolen) gjør at forholdet dem imellom ofte kan endre seg drastisk, selv om en del av dem til og med kan ha kjent eller kjenner hverandre fra før. De vil tørre å delta mye mer hvis de blir trygge på hverandre gjennom litt lek/bli-kjent-opplegg i oppstarten.

Ta en introduksjonsrunde og prøv å få alle til å si noe litt hyggelige og morsomt om seg selv, favorittmat (-farge, -film, -hobby, etc.). Husk at leker og sosiale opplegg alltid finnes i Økt 4. Hent gjerne noe derfra før dere går løs på opplegget i øktene her. Hvis dere har fått til å ha f.eks. en bli-kjent-helg eller dag i oppstarten, så er det bare å fyre løs på øktene/ undervisningsoppleggene etter dette 😊

1 – Intro og quiz

Aktiviser forhåndskunnskapen

Still spørsmålet

- Hva betyr det å være en katolikk?

La konfirmantene dele sine tanker. Korrigjer kun hvis det blir upassende eller tullede svar.

Fyll ut påstandsarket (R). Hvis du tror det kan fungere, la dem jobbe sammen to og to. Hvis ikke kan de sitte med hvert sitt skjema. Det er lurt å få dette fysisk (på papir med blyant/penn), men også flott å få det opp på en skjerm hvis det lar seg gjøre (R).

Gjennomgå en og en påstand og be dem diskutere litt seg imellom hva som er riktig svar.

2 – Samtale om tro

Snakk med konfirmentene om følgende

Vi har blitt enige om at katolikker er kristne (quizen, påstand nr. 1). Kristne tror på Gud. Så tror vi på Jesus. Tenk på følgende spørsmål:

- *Hva er det viktigste vi som katolske kristne tror på?*
OG
- *Hva betyr det egentlig å tro? Rettere sagt: Hva er tro?*

Diskuter spørsmålene ovenfor enten i små grupper eller i plenum. Gjennomgå svarene i plenum. I ressursene (R) finnes forslag til svar.

VIKTIG Å SI: Det er helt normalt at man er litt i tvil, eller at man føler dette med å tro på Gud er vanskelig.

I gjennomgangen av temaet (R) finner du bildet av svømmebassenget (R). Vis konfirmentene nå dette, og fortell dem de skal forestille seg at bassenget/vannet var troen på Gud. De som hopper rett uti eller allerede er uti med hele kroppen, føler de ikke har noen problemer med å tro.

Diskuter (plenum) de forskjellige menneskene i bildet:

- Hva med de andre? Hvor troende er de?

Hør om noen tør å si noe om følgende i plenum:

- *Hvem er du på bildet?*
- *Passer troen inn i vår verden i dag? OG Er det nødvendig å tro på Gud?*
- *Må man tro på Gud for å bli konfirmert?*

Til det siste spørsmålet er det selvfølgelig kun ett svar, men til de andre spørsmålene er det fint å la konfirmentene få lov til å tenke høyt/dele sine tanker.

3 – Trosbekjennelsen

Sitat til refleksjon:

«Du trenger å kjenne troen din med samme presisjon som en IT-spesialist kjenner innsiden av en computer. Du trenger å forstå den slik en god musiker kjenner stykket hun eller han spiller.»

Pave Benedikt XVI (i innledningen til YOUCAT Katekismen; finnes også i YOUCAT konfirrantboka kap. 1 s. 13)

«Å kjenne troen» sin betyr at man må vite så mye som mulig om troen. Still følgende spørsmål i plenum:

- *Har vi noe manifest, en mal eller lignende der det står nøyaktig hva vi, som katolske kristne, tror på?*

Vi har trosbekjennelsen.

Ta en titt på det som står i ressursene (R) om det å tro. Deretter kan dere gjerne bruke det vi kaller «Konfirmasjonens fire grunnsøyler» (R) og se på trosbekjennelsen her. Det viktigste blir å bare ha lest igjennom trosbekjennelsen i denne omgang.

Økt 2 – Teori

TEMA: Forventninger og forberedelser til konfirmasjonen – Vi setter i gang!

MÅL:

- Å bli kjent med **hovedtrekkene** av hva som skal gjennomgås og hva som forventes (av konfirmantene) i løpet av konfirmantforberedelsestiden
- Å få en forståelse av hvilke regler og forhold som gjelder når vi er samlet.
- Å bli kjent med YOUCAT, og komme i gang med kap. 1.

DU TRENGER:

- Intro minifilm: «Konfirmasjon – hva er det?» (R)
- En enkel årsplan/oversikt over året (R), evt. skrivesaker
- Det oransje YOUCAT Konfirmant-heftet (helst et til hver).
- Den gule YOUCAT Katekisme (gjerner en til hver) og evt. ressurser til tema (R)
- Bibler eller nettbibelen [Bibelselskapet | Nettbibelen](#). (R)
- Presentasjon av tema for økta (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Introfilm og gjennomgang av konfirmantforberedelsestiden
- 2 – YOUCAT: En introduksjon (R)
- 3 – Etabler helgengrupper
- 4 – Gruppearbeid, blant annet med YOUCAT
- 5 – Avsluttende lek (kan ventes med til Økt 4)

1 – Forberedelsestiden

Start gjerne med å se intro-filmen «Skal du konfirmeres?» der vi møter ungdommer som deler sine tanker om det å forberede seg til konfirmasjon.

Snakk så med konfirmantene om disse to årene som ligger foran dem. Har du årsplan(er), temaoversikter, tema fordelt på hver samling, eller lignende så del dette med dem. Vi har laget to forslag på nettsiden (R) som du gjerne må bruke. En som baserer seg på lengre samlinger en gang i måneden og en som baserer seg på kortere samlinger to ganger i måneden (annenhver uke). Introduser gjerne YOUCAT her, eller vent til punkt 2.

Spør konfirmantene om forventninger de har til forberedelsestiden. Et forslag er at hver og en får en lapp/et ark der de skal skrive ett eller flere spørsmål de kanskje har om konfirmasjonen eller om forberedelsestiden. De kan også skrive ned ting de tror de skal lære, eller ting de tror skal skje, kanskje ting de antar de må gjøre for å forberede seg. Det er lurt å minne dem på å skrive tydelig og å holde seg til seriøse ting.

Lappene legges i en kurv/eske/boks, og du trekker dem ut og gjennomgår en og en. Er det ting du selv ikke kan svare på så ta det videre med for eksempel menighetspresten.

2 – YOUCAT

Introduser YOUCAT-bøkene (Konfirmantboka og Katekismen) med mindre du gjorde dette i Økt 1 ovenfor. Du kan gjerne bruk presentasjonen av YOUCAT fra ressursene (R).

Les (høyt) kap. 1 i YOUCAT Konfirmant. Snakk om det som står. Bruk referansene til YOUCAT Katekismen, men foreløpig ikke de på side 12 og 13. Det står ingen referanser til Bibelen i kap. 1. Dere kan gjerne tjuvtitte litt på en av de andre kapitlene og prøve slå opp i Bibelen (enten har alle en bibel til disposisjon, eller dere bruker [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)).

3 – Etabler «permanente» grupper

For de fleste av oss er det lettere å bli kjent med andre og å bli med i en samtale hvis vi kan være i mindre grupper og ikke samtale i plenum til enhver tid. Ideelt sett bør det være mellom 3–5 konfirmanter i hver gruppe. I veilederens introduksjon og på nettsiden (R) står det forklart litt mer angående dette med helgengrupper. Se hva som står der.

4 – Gruppearbeid med YOUCAT

De nyetablerte helgengruppene skal nå svare på noen spørsmål og reflektere litt sammen.

Spørsmål: Uten å bruke hjelpemidler (heller ikke YOUCAT-bøkene), **prøv å bli enige om et svar til hvert av disse spørsmålene:**

- Hva er hensikten med livet vårt her på jorda? Y (= YOUCAT Katekismen) → # 1
- Består «frihet» av også å kunne velge det onde? Y → # 287
- Hva er konfirmasjon? Y → # 203
- Tro – hva er det? Y → # 21

Ikke gjennomgå svarene ennå. La gruppene først få teksten du ser nedenfor (R). De leser den sammen og svarer på spørsmålet under teksten (R).

Det var en gang en prest som stadig kom over spørsmål han ikke hadde svarene på. Spørsmålene handlet som regel om troen, Gud, livet eller døden. Han skjønnte ganske tidlig i sin prestekarriere at selv en som han, som hadde studert svært mye teolog (=læren om Gud) – slik at han kunne være en veileder for andre «vanlige» kristne – ikke hadde svarene på alt. Jo eldre han ble, jo flere spørsmål dukket det opp. Han endte til slutt opp med å skrive ned disse spørsmålene i en bok. «Når jeg dør og kommer til himmelen, kan jeg stille alle disse spørsmålene til vår Herre,» sa han.

Reflekter over dette:

- Hvilke spørsmål tror du denne presten skrev ned i boka si?

Fortell dem at det blir premier til de som skriver ned flest realistiske spørsmål.

Konklusjon/oppsummering i plenum: Gjennomgå først spørsmålene de tenker denne presten skrev ned i boka si. Husk premier og trøstepremier (noen seigmenn e.l. fungerer fint 😊). Deretter ser dere på de første spørsmålene fra YOUCAT. Gjennomgå det de har skrevet ned før du presenterer svarene fra YOUCAT Katekismen på disse og flere lignende spørsmål (R). Her er det nok aller best å ha tilgang på YOUCAT Katekismen slik at konfirmantene selv kan lese i den.

5 – Leken «Ikke kutt strømmen» kan passe å avslutte med da den er lenket opp mot Moder Teresas sitat om å være strømførende ledninger (fra kap. 1 i YOUCAT Konfirmant, side 10). Du finner forklaring på leken med instruksjonsvideo på nettsiden (R). Leken kan også passe i Økt 4.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Trosbekjennelsen og helgener

MÅL:

- Å forstå inndelingen av trosbekjennelsen og å begynne å få et forhold til innholdet.
- Å sette seg litt inn i livene til noen som ga seg selv helt og fullt til troen på Gud (helgener).
- Å la konfirmantene bli tryggere på hverandre gjennom gruppearbeid og «hands-on» aktiviteter.

DU TRENGER:

- Den nikenske trosbekjennelsen oppklippet setning for setning (R)
- Informasjon/presentasjon om helgener generelt (R)
- Informasjon eller korte biografier om helgener (R), andre bøker/tekster eller nettsider med informasjon om helgene gruppene har fått tildelt (helgennavn). Bildene av helgenene (R) fra nettsiden kan f.eks. klippes ut til plakatene.
- Plakat eller store ark, skrivesaker (gjærne inkludert farger /tusjer), lim og saks
- Ark med stikkord/spørsmål om helgenen (til hjelp når gruppene skal finne informasjon om sin/gruppas helgen) (R)
- YOUCAT Ungdomsbønnebogen

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Trosbekjennelses-»puslespill» (grupper)
- 2 – Om trosbekjennelsens innhold, og om helgenenes sterke tro
- 3 – Gruppene lager en presentasjon om sin helgen
- 4 – Avslutningsbønn

1 – Trosbekjennelsen som puslespill

Hver gruppe får utdelt en oppklippet versjon av den nikenske trosbekjennelsen (R). Målet er å sette setningene i riktig rekkefølge. **Det er ikke tillatt å bruke noen form for hjelpemidler** (da faller hele poenget med oppgaven bort), men det er viktig at dere allerede har gjennomgått/sett på trosbekjennelsen opptil flere ganger. Kanskje burde dere kjapt se igjennom trosbekjennelsen nok en gang (da blir litt som en Kims-lek). Et forslag er at hver gruppe limer setningene opp på en plakat på veggen etter hvert som gruppa blir enige om rekkefølgen. Da blir det lettere å vise det frem/se på det sammen til slutt. Bestem hvor lang tid de får, og «klar, ferdig, gå ...»

Når tiden er over, må alle vise hva de har fått. Del ut premier til den gruppa som har flest riktige, og trøstepremie til de andre.

2 – Trosbekjennelsens innhold, og helgener

Her kommer en liten teoridel, men pass på at denne ikke blir for lang ettersom Økt 3 hovedsakelig er en aktivitets-økt. For at konfirmantene bedre skal forstå det de skal jobbe med, må de likevel ha litt informasjon om trosbekjennelsen og om helgener. Anbefalt lengde: Maks 10 min.

Presenter (R) altså trosbekjennelsen, og inndelingen i de tre trosartiklene.

Reflekter litt rundt hvorfor det er så VELDIG MYE om Jesus, og ganske lite om Gud. Du trenger ikke komme med noen direkte svar her. Det er sunt og lærerikt for dem å undre seg i en periode. Fortell dem at dere skal komme tilbake til dette.

Presenter (R) kort om helgener. Her blir noe av hovedpoenget å få frem hvordan disse menneskene er forbilder for oss med sin sterke tro på Gud, og hvordan deres tro var avgjørende for livene de levde.

3 – Presentasjon av gruppenes helgener

Hver gruppe får nå tildelt store ark eller plakater, skrivesaker, lim, saks og eventuelt utskrift av informasjon og bilder om sin helgen (R). I tillegg kan de nå få hente inn informasjon digitalt (egne mobiler, tilgjengelige nettbrett eller PCer).

Del ut en liste med spørsmål (R) som skal være til hjelp slik at de forstår hva slags informasjon som er viktig å få med i sin presentasjon/på plakaten.

Målet er at de lager en plakat der de setter inn viktige stikkord om sin helgen. Deretter presenterer de sin helgen for de andre gruppene. Lag gjerne egne kriterier når det gjelder utseendet av plakaten (overskrift, farger, format, bilder, osv.), men ikke gjør det for komplisert for dem. Mye avhenger også av hvor mye tid du gir dem til dette. Det kan være de minst bør ha 30 minutter. Alt avhenger av hvordan du legger opp denne oppgava/hva du krever av dem.

Selve presentasjonen til slutt kan gjerne foregå slik:

- Hver gruppe presenterer
- De andre får lov å stille spørsmål om ting de lurer på (ikke sikkert gruppa eller du selv har svar, men det er bedre å engasjere de andre enn at de blir passive tilskuere).
- Du prøver kort å repetere de 4–5 viktigste punktene om helgenen gruppa har presentert.

Tiden dere bruker her avhenger av antallet grupper og hvor mye tid du lar hver gruppe få.

4 – Avslutt gjerne økta med en bønn rettet mot en av helgenene.

Bruk gjerne «Hill deg, Maria» fra YOUCAT Katekismen # 480, eller «Bønn til den Hellige Josef» fra YOUCAT Ungdomsbønneboka side 137.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Bli-kjent-leker

MÅL:

- Å bli bedre kjent
- Å bli trygge på hverandre
- Å skape positiv tilhørighet til konfirmantgruppa og til kirken (lokalet/bygningen)

DU TENGER:

- Det du trenger til en Kims-lek (R)
- Spillet «Livslinjer» (R), en spillebrikke til hver (på størrelse med en ludobrikke) og en terning per gruppe (3–5 per gruppe; bruk gjerne helgengruppene)
- Evt. videoer til en del av lekene (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – «Jeg presenterer...»: En fin bli-kjent-aktivitet å begynne med

2 – Strømføringsleken (passer også i Økt 2 – se punkt 5)

3 – Sheriff

4 – Terje Tøffel

5 – Spillet «Livslinjer»

6 – Kims-lek

*Målet er kanskje ikke å gjennomføre alle disse lekene. Velg det som passer akkurat nå i oppstarten for deg og konfirman-
tene dine. Kanskje har du noen egne forslag. Husk målene ovenfor/for denne økta når du velger leker.*

1 – «Jeg presenter ...»

Hensikten med denne leken – eller aktiviteten – er rett og slett å bli kjent. Her får man bl.a. høre hverandres navn opptil flere ganger, noe som gjør det lettere å huske senere.

Del inn i grupper (det trenger ikke være helgengruppene) på 5–6 per gruppe. Hver gruppe skal intervju hverandre/alle i gruppa. Ikke bruk noe å skrive med. Alle skal prøve å huske følgende om alle de andre: navn, bursdag, skole, hobby, favorittmat/ting/farge e.l. (gjør gjerne flere ting).

Alle i gruppa må lære alt dette om hverandre, for så å presentere dette enten kun for deg eller for alle de andre konfirman-
tene.

2 – Strømføringsleken

Denne ble presentert under punkt 5 i Økt 2. Den er ikke direkte en bli-kjent-lek, men den passer godt til temaet i denne samlingen. Den er som regel populær. Gjorde/lekte dere den i Økt 2, kan det godt være konfirman-
tene ønsker å gjøre den igjen.

3 – Sheriff (R)

Alle står i en sirkel, men en er i midten. Han/hun i midten er sheriffen. Denne former en pistol med hendene og «skyter» på en som står i sirkelen. Sheriffen sier navnet til den han skyter på. Denne dukker ned på huk for å beskytte seg. De som står på hver side av den som dukker må nå late som de skyter på hverandre (forme en pistol med hendene). Målet er å si navnet til den de peker/skyter på (motparten) før den andre greier å si det. Den som sier navnet til motparten sist, eller sier feil navn, er «død» og skal ut av leken/ringen. Det er om å gjøre å være i leken så lenge som mulig.

4 – Terje Tøffel

Del hele gjengen i to store grupper. En begynner som leder (kanskje deg?). En annen kan holde orden på poengene (kan være deg det også, men det kan være litt stressende å passe på alt selv). Lederen roper et tema. Eks: «Skotøy». Hvis noen kommer på et skotøy skal denne reise seg og rope høyt sitt navn og så navnet på et skotøy som begynner på samme bokstav (som sitt eget navn). Hvis du for eksempel heter Terje, kan du rope ut «Terje Tøffel». Da har gruppa di fått et poeng. Hvis temaet er bilmerker, og du kanskje heter Olena, kan du si Olena Opel. Det er om å gjøre for gruppene å få flest poeng.

5 – Livslinjer (R)

Dette spillet er en blanding av Ludo og Stigespill, men med spillkort ved siden av. Spillkortene ligger også på nettsiden (R). Alle har en spillebrikke, og hver gruppe (3–5 i gruppa) har en terning. Målet er å komme helt rundt (hele runden i) spillet. Hver plass du kan komme til har enten bokstaven 'L', bilde av et surt fjes, pluss eller minus et tall, eller plassen er blank. 'L' betyr livslinjekort. Da trekker du et kort. Der står det noe du må svare på. Kan du svare på det, så ser du på kortet hvor mange plasser du kan rykke fremover, eller det står at du kan kaste terningen på nytt. Det sure fjeset betyr at du må rykke en plass tilbake. «Pluss» og et tall er antall plasser du rykker fremover mens «Minus» og et tall er antallet plasser du rykker tilbake. Blank plass betyr at ingenting skjer, men du kan beholde plassen du har kommet til. Det er spørsmålene på kortene som er essensielle med tanke på spillets navn.

6 – Kims-lek

En Kims-lek er kanskje ikke det første du tenker på når man skal etablere et miljø, det å bli kjent. Men, en Kims-lek i grupper krever at man samarbeider godt og hjelper hverandre å løse oppgaven, noe som igjen gjør at man som regel blir bedre kjent.

Har du ikke vært med på Kims-lek før? Hovedpoenget er at alle (her: i gruppa/en og en gruppe av gangen) får sett en mengde ting som ligger utover (f.eks. et bord eller et gulv). Man skal ikke snakke med hverandre *mens* man ser på tingene. Målet er å registrere visuelt flest mulig av gjenstandene slik at man kan huske hva man har sett. Etter et minutt dekker du (lederen) til alle gjenstandene, og gruppa må nå begynne å snakke sammen (helst notere ned) det de mente de så. De kan *ikke* notere så lenge gjenstandene ikke er tildekket.

De får se gjenstandene en eller to ganger til (kanskje kun 30 sek hver gang nå). De samme reglene om snakking og skrivning/notering (at man ikke gjør dette mens man får se gjenstandene) gjelder hver gang!

Den gruppa som husker flest gjenstander har vunnet. Det kan være lurt å samle alle gruppene rundt gjenstandene helt til slutt slik at de nå kan se hva de hadde riktig og hva de hadde glemt eller misforstått. Det kan nemlig være gøy å ta inn noen gjenstander som er litt mystiske. I ressursene finner du litt tilleggsinformasjon om dette (R).

Økt 5 – Film

Av og til kan det være fint å bruke film som et pedagogisk middel og/eller et underholdene avbrekk. En del av filmene vi foreslår passer kanskje best som inspirasjon til deg (kateketen). Det er viktig at du alltid får sett igjennom noe som skal vises (uansett om det er filmer, serier eller dokumentarer) slik at du kan avgjøre om det passer akkurat for dine konfirmanter. Det er stor forskjell fra konfirmantkull til konfirmantkull. Det som passer for en gruppe, kan være helt uaktuelt for en annen. Dette har du kanskje erfaring med allerede.

Sycamore, serien du alltid finner først film-øktene, har en god del opplegg/oppgaver knyttet til hver episode, og en del av oppgavene er også knyttet direkte til YOUCAT. På nettsiden vår finner du informasjon om Sycamore. Du vil også finne forslag til spillefilmer, ander serier eller dokumenter som passer innenfor temaet. En del filmer kan man finne gratis på nettet, og disse vil det ligge lenker til. Andre finner du trailer-lenker til, men her må du enten leie eller kjøpe selve/hele filmen for å kunne bruke den.

Sycamore

Episode 1: På leting etter lykken [Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Episode 7: Troens gave [Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Oppgaver knyttet til episodene (også fra YOUCAT Katekismen)

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – film 1:

[1 – Hvorfor bli konfirmert? – YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Blilys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 2

Oktober – 8. trinn

Tema: Hva kan vi vite om Gud?

Kjære kateketer,

Dere er lys! Dere har fått et stort ansvar som er lagt på deres skuldre. Dere tar ansvar for barnas sjeler ved å undervise dem om Gud. Dere hjelper dem til å se Gud i sine liv. Gud var med dem og Gud *er* med dem. Som kateket for konfirmanter, hjelper dere hver enkelt av dem å finne Gud i sitt liv.

Gud er som sollys; man må oppleve det. Man må oppleve hvor varmt det er og hvor deilig det er. Sollys er viktig ikke bare for mennesker, men for hele verden. Å være i lyset er en opplevelse. Det umulig å forklare solens lys til noen som har aldri sett det. Derfor bør dere oppmuntre dem å oppleve Gud. Gud er kjærlighet, sa Jesus. Å elske hverandre er noe man opplever. Kjærlighetens opphav er Gud selv.

Man kan ikke lære å kjenne Gud bare ved å lese noen tekster. Å kjenne Gud er det samme som å oppleve Gud. Konfirmantundervisning er en bro mellom erfaring og kunnskap. Som kateket gir du ikke bare konfirmantene kunnskap, du har også et ansvar for å hjelpe dem å «erfare» eller «undersøke» det de har lært.

«Med sin åpenhet mot det sanne og det skjønne, med sin sans for det som er moralsk rett, med sin frihet og sin samvittighets røst, sin higen etter uendelighet og lykke, spør mennesket om Gud finnes. I alt dette anerkjenner mennesket spor av sin åndelige sjel. «Den evighets sæd vi bærer i oss, lar seg ikke føre tilbake til materien alene» Menneskets sjel kan ikke ha annet opphav enn Gud alene» – Den katolske kirkes katekisme, nr.33.

«Stor er du, Herre, og høylovet. Stor er din kraft, og din visdom er uten mål» (Salme 145,3 / 147,5) Kan vi kjenne Gud *hvis visdom er uten mål*? Hvor lenge kan det ta kjenne Gud? Er det mulig for en begrenset skapning å kjenne en ubegrenset skapning? Solen er så stor, men det tar sollyset i gjennomsnitt 8 minutter og 20 sekunder å reise fra solen til jorden. Hele vårt liv er en reise mot Gud som er solen. Hver og en av oss har vi vår egen reise mot Gud. Å kjenne Gud er en opplevelse og den kan bare komme fra troen. Troen kommer fra Den Hellige Ånd. Konfirmasjonen er et sakrament der man får Den Hellige Ånd, og han hjelper oss til å bli kjent med Gud når vi er åpne mot ham.

p. Franklyn Fernando

JOMFRU MARIA

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://www.katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Hva betyr det å tro på Gud?

MÅL:

- Å bedre forstå hva og hvem Gud er, for deg og for meg.
- Å forstå hva vi i Trosbekjennelsen sier om Gud.

DU TRENGER:

- YOUCAT-bøkene (Konfirmantboka og Katekismen, evt. YOUCAT Ungdomsbønneboken)
- Minifilmen «Hvordan kan Gud finnes?»
- Bibler til alle eller [Bibelselskapet | Nettbibelen](#) (R)
- Ressurser til presentasjon/gjennomgang av tema (R)
- Skrivesaker

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Spørsmål om troen på Gud og Guds eksistens: Minifilm + Refleksjon
- 2 – Hva kan vi vite om Gud? YOUCAT (kap. 2), YOUCAT Katekismen og Bibelen.
- 3 – Tro og vitenskap
- 4 – Anonym spørreunde: Spørsmål om troen
- 5 – Avslutt med bønn

1 – Å tro på Gud – Eksisterer Gud?

Start med å se minifilmen «Hvordan kan Gud finnes?».

For å gå videre trenger alle skrivesaker slik at de individuelt kan svare skriftlig spørsmålet nedenfor. Spørsmålet står også på ressursene for denne samlingen, Samling 2 (R).

En kompis/venn/venninne spør deg:

- *Hvordan kan du tro på Gud?*
- *Hva er det som gjør at du tror at Gud eksisterer?*

Hva svarer du? Skriv og/eller tegn noe som har med tankene dine/svaret ditt å gjøre.

Si de har 2 min maks til å svare. Noe må ned på arket.

Viktig: Fortell at det de skriver ned skal deles med andre.

I grupper (evt. helgengruppene) deler de sine svar/tanker/tegninger. Gi dem en tidsramme, for eksempel 8–10 minutter. **Målet er å bli enige om et fellessvar** (gruppas svar).

Delingen til slutt bør skje uten innblanding fra deg med mindre det skulle dukke opp tullete og upassende svar.

2 – YOUCAT: Hva kan vi vite om Gud?

Hvis konfirmantene har lest kap. 2 i YOUCAT Konfirmant før dere møtes til denne samlingen – slik det foreslås i forbedrings-lista (R) – kan dere gå rett på spørsmålene. Hvis de ikke har gjort det, bør dere lese kapittelet sammen først.

Spørsmål i plenum til kapittel 2 som dere reflekterer over/snakker om:

- *Lærte dere noe nytt i kap.2? Si litt om hva det handlet om.*
- *Var det noe dere reagerte på, var uenig i, stilte/stiller spørsmål ved eller kanskje ikke skjønner (kap. 2)?*

Repeter/Les det lille sandkornets mirakel (YOUCAT Konfirmant s. 19) **og still følgende spørsmål:**

- *Er dette et godt bevis på at Gud finnes?*
- *Hvordan ville **du** kommet med et bevis på at Gud finnes?*

I grupper kan de diskutere dette i noen minutter før dere **deler i plenum**.

Gruppene får nå en god del spørsmål hentet fra YOUCAT Katekismen. Nedenfor ser du noen av dem. Det ligger flere (alle) i ressursene (R). De (i gruppene) skal diskutere spørsmålene seg imellom uten hjelpemidler (altså ikke bruke YOUCAT Katekismen eller andre oppslagsverk/søkemotorer akkurat nå). Foreslått tid til oppgaven: 10–15 min (+/-)

- *Hva er hensikten med livet vårt her på jorden? Hvorfor skapte Gud oss? Kan vi kjenne Guds eksistens ut fra vår fornuft? Tro – hva er det? Er det noen motsetning mellom tro og vitenskap?*

Når dere gjennomgår svarene i plenum, er det ikke nødvendig å høre hva alle har svart på alt. Det er mange spørsmål og vil derfor ta veldig lang tid. La én gruppe svare på noen av spørsmålene, mens neste gruppe svarer på noen andre spørsmål, osv. Målet med dette er at de setter tankene i sving rundt disse temaene og aktiverer sin forhåndskunnskap og sin interesse.

Det neste blir å presentere/gjennomgå hva kirken sier om disse spørsmålene. Da kan kanskje konfirmantene selv bruke YOUCAT Katekismen (de er med og slår opp i egen bok), og/eller du viser dette på skjerm (R) og leser høyt for dem. Det er viktig at konfirmantene nå begynner å få en forståelse av hva katekismen er.

3 – Tro og vitenskap

Hvis dere vil ha enda mer stoff/opplegg om sammenhengen mellom tro og vitenskap, kan dere gjerne se dokumentaren om/intervjuet av sr. Katarina Pajchel OP, «Gud og fysikken». Det følger også oppgaver til filmen (R). Se Økt 5.

4 – Spørsmål om troen

Be konfirmantene prøve å komme på spørsmål de selv har om troen. Kanskje har de hatt venner som har stilt dem spørsmål om troen, eller om den katolske kirke, spørsmål de ikke selv har greid å svare på. Be dem tenke ut minst et spørsmål der de enten ikke vet svaret eller er usikre på svaret.

Samle spørsmålene inn anonymt på papir i en eske, krukke, kurv e.l. Be dem skrive tydelig hvis dere gjør dette for hånd. Det går også an å bruke en digital spørreportal (R). Enten svarer du (eller kanskje en prest/menighetspresten) på spørsmålene som en avslutning på økta, eller dere finner tid til dette neste gang dere samles.

5 – Bønn til slutt

Gjennomgå **trosbekjennelsen** sammen. Dere kan **gjørne be en bønn** i tillegg. Her er et forslag: «*Gjør mitt hjerte vakert*» fra YOUCAT Ungdomsbønneboken side 138.

Økt 2 – Teori

TEMA: Gud og Bibelen, et bibelkurs og bibeldramatisering

MÅL:

- Å bli litt bedre kjent med Bibelen og Bibelens inndeling
- Å lære litt om Guds åpenbaringer
- Å jobbe praktisk sammen slik at man blir bedre kjent igjennom dramatisering av en bibelfortelling

DU TRENGER:

- Quiz (R), Kahoot (eller lignende) om Bibelen
- Bibler eller [Bibelselskapet | Nettbibelen](#) (R)
- [Bibelselskapet | Tidslinjen](#) (R) eller bruk oversikten i ressursene (R)
- Gjennomgang/presentasjon (R) om Bibelen til denne samlingen
- Et eller flere dramatiserte stykker fra Bibelen (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – En quiz (R) for å teste forhåndskunnskapen og å åpne opp for bedre læring

2 – En presentasjon av Bibelen (R)

3 – Et lynkurs i hvordan man finner frem i Bibelen (R)

4 – Guds åpenbaringer for oss i Bibelen (R)

5 – Bibeldramatisering i grupper (R) ← **Dette kan fungere som en egen økt.**

1 – En forhåndsquiz om Bibelen

Å teste forhåndskunnskapen og å legge grunnlaget for det som skal læres

Forslag: To og to tar quizen sammen. Alene kan de føle seg litt «lost», og blir gruppene for store er det alltid noen som faller utenfor og ikke får deltatt.

Når man tester forhåndskunnskapen, er man også med på å åpne opp for bedre læring; man legger grunnlaget for det som skal innlæres. De temaene som tas opp i quizen (R) er nettopp de du skal snakke om senere. Ungdommer er ofte positive til quiz, og spesielt Kahoot, og vil derfor samtidig bli mer positivt innstilt til det du presenterer etter quizen. De fleste har litt bibelkunnskap fra før, og da vil du hjelpe dem å hente opp den kunnskapen før du går løs på teorien (presentasjonen) i punkt 2.

Ha alltid småpremier på lur 😊

Gjennomgå svarene tydelig/nøye sammen med konfirmantene underveis (hvis det er Kahoot) eller til slutt (hvis det er vanlig quiz).

2 – En kort(ere) presentasjon av Bibelen

Med «kortere» menes at man ikke skal gå for mye i dybden. Her er forslag til noen hovedpunkter/temaer:

- Bibelen forteller vår (menneskenes) historie som Guds folk
- Det er to deler (GT og NT); før og etter Jesus
- Bibelen består egentlig av flere bøker
- Den katolske Bibelen har med seg noen flere skrifter/bøker enn den protestantiske (73 vs. 66 bøker)
- Fokuser på skapelsen, syndefallet, de 10 bud, profetiene om Jesus, og Jesu fødsel. Bruk gjerne Bibeltidslinjen når du forteller
- Til slutt: Den gamle og den nye pakt: De 10 bud ← vs. → Jesus

Bruk gjerne gjennomgangen/presentasjonen fra nettsiden (R), eller lag ditt eget opplegg.

3 – Et lynkurs i hvordan man finner frem i Bibelen

Skal dere gjennomføre dette, må dere ha fysiske bibler. Nettbibelen kan brukes parallelt med at dere slår opp i en fysisk bibel.

Delmål her blir å kunne:

- Finne frem til GT og til NT
- Vite hvordan man orienterer seg fra innholdsfortegnelsene til GT og NT
- Vite hva som menes med bok, kapittel og vers

I ressursene (R) på nettet finner du enkle oversikter og instruksjoner dere gjerne må bruke når dere prøver dere frem.

Det kan være lurt å **ha Bibeltidslinjen på skjermen** (eller skrive ut en enkel bibeltidslinje (R)), slik at konfirmantene lettere kan orientere seg/forstå hvordan ting henger sammen, mens dere samtidig finner frem i den fysiske Bibelen. Bibeltidslinjen har selvfølgelig ikke på langt nær alle tekster og bøker (spesielt ikke noe fra apokryfene), men det er mer enn nok (utvalg av tekster) i en slik oppstartsprosess.

4 – Guds åpenbaringer i Bibelen

Forklar ordet *åpenbaring* (R).

I YOUCAT Konfirmant kapittel 2 på side 21 og 22 kan vi lese om Guds åpenbaringer for menneskene.

Se sammen på steder i Bibelen der Gud åpenbarer seg for menneskene. Begynn først med henvisningene dere finner i margin til YOUCAT Konfirmant kapittel 2. I ressursene (R) finner dere flere henvisninger til og forklaringer på/gjennomgang av gudsåpenbaringer i Bibelen.

5 – Dramatiser bibelfortellinger

Dette blir nærmest som en egen økt å regne, så vi kan ofre en egen side til punkt fem.

Bruk enten noen av forslagene som ligger på nettsiden (R), eller lag et drama/rollespill av en bibelfortelling. Kanskje konfirmentene selv har forslag til bibeltekster som kan dramatiseres. Det er lurt å lytte til deres forslag og å bruke disse hvis fortellingene ikke er altfor kompliserte. Det gir konfirmentene en mer personlig investering i konfirmentundervisningen når de kan bidra med egne ideer og forslag.

Skal dere lage et drama selv, trengs det mye tid. Hvis konfirmentene skal lage det selv, er det viktig at dette blir seriøst og ikke en slags komedie. Det viktigste her er å bruke tekstene fra Bibelen uten at innholdet blir forvridt, og å få til en fysisk handling; at det skjer noe (at det er litt *action*). Om dette ender opp med å bli litt komisk – kanskje blir det f.eks. litt knising og småtull – er helt ok. Det er ikke det samme som at man totalt endrer en bibelfortelling og lager et tulleddrama av dette.

Å dramatisere et tema gjør det som regel lettere å huske hva fortellingen(e) handlet om. Som regel får man et helt annet forhold til både Bibelen, fortellingen og personene man spiller/dramatiserer enn om man bare skulle lese og lytte til et tema (i dette tilfelle: bibelfortellinger).

Forslag på organisering:

Del konfirmentene inn i **grupper** (gjørne helgengruppene). Hvis det er større dramastykker, må kanskje to og to grupper jobbe sammen.

Hver gruppe kan få det samme eller hvert sitt dramastykke.

Noen ting å tenke på (bestemme på forhånd):

- Skulle dere prøvd å fremføre for noen (andre enn kun hverandre), eller er dette kun noe dere gjør som en aktivitet i konfirmentundervisning? (← Noe som er helt OK!)
- Skal dere ha kostymer?
- Hvor lenge skal det øves før det fremføres?
- Hvor tekniske skal dere bli med scener og handlingen?

Ikke legg lista for høyt, men benytt likevel anledningen til å la dette vokse hvis konfirmentene er gira på dette.

Lykke til!

Økt 3 – Teori og aktivitet

TEMA: Helgener, Maria og Rosenkransen

MÅL:

- Lære litt mer om Maria
- Lære om rosenkransen
- Lage rosenkrans

DU TRENGER:

- En kort presentasjon om Maria, vår viktigste helgen; et påstandark/quiz (R)
- En kort presentasjon om Rosenkransen (R)
- Be gjerne konfirmentene ta med en rosenkrans de har hjemme
- Utstyr til å lage Rosenkrans (R) . Velg en eller flere varianter
- Evt. «Hill deg, Maria» og «Fader Vår» Memory game (R) + Tre-på-rad-spillet om Maria og Bibelen (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En kort presentasjon om Maria, og en «sant/usant» utspørring (påstander om Maria).
- 2 – Fortell og demonstrer hva en rosenkrans er.
- 3 – Alle lager sin egen Rosenkrans og øver evt. på å be denne/deler av denne.
 - **Tillegg:** Et tema å snakke om mens man lager rosenkrans (inkl. De 10 bud)
- 4 – Spill Memory spillet med bønnene «Fader Vår» og «Hill deg, Maria», eller Tre-på-rad-spillet om Maria og Bibelen. (også i Økt 5)
- 5 – Avslutning: Be rosenkransen

1 – Maria – vår viktigste helgen

Til temaet for denne samlingen «Hva kan vi vite om Gud?», kan vi lære mye om Gud ved å studere de menneskene som har ofret sitt liv i troen på Ham. I denne sammenheng er det spesielt helgenene som går frem med et godt eksempel i måten de levde på, hva de gjorde og hva de kan lære oss om vårt forhold til Skaperen, vår Far. Noe av det aller viktigste er hvordan vi så lett kan se Guds kjærlighet til oss mennesker gjennom helgenenes liv og virke.

I presentasjonen (R) blir vi hovedsakelig bedre kjent med Guds Mor, Maria, men er også innom noen andre helgener for å få litt mer kontekst. Du har mulighet til å lytte til sanger om Maria (R) og gjerne være med og synge selv.

Avslutt gjerne presentasjonen med å la konfirmentene fylle ut/svare på et påstandark (R) om Maria (sant/usant), og gjennomgå dette.

2 – Rosenkransen

Ta frem rosenkransene du/dere har med (hvis konfirmentene har tatt med egne) og **spør:**

- *Hva vet dere om denne/disse?*

La dem svare litt løst (uten at du gir noe fasit svar).

Fortell kort om rosenkransen (R – samme ressurs som den om Maria).

3 – Konfirmantene lager nå sin egen rosenkrans

Her kan du velge om alle lager samme type eller om de kan lage den de selv synes er finest (selvfølgelig begrenset til utstyret/materiell du greier å skaffe).

Det finnes flere **ressurser/opskrifter på hvordan man kan lage en rosenkrans** på nettsiden (R). Det er ikke sikkert dere/alle blir helt ferdige med rosenkransen på en økt eller i løpet av en samling. Det går an å gjøre seg ferdig hjemme. Eller, be dem dukket opp/møtes på f.eks. kirkekaffen en søndag. Dere finner et bord og jobber videre med prosjektet/rosenkransen.

Tillegget til punkt 3:

Forslag til samtaletema mens dere lager rosenkranser.

Dette kan rett og slett være et påskudd om å snakke om de 10 bud, og spesielt det 5., og kanskje det 6. bud.

- *Hva hadde skjedd om Maria levde i våre dager?*

La oss si hun var en 18 år gammel jente som ble gravid. Kanskje hadde hun en kjæreste, men ville han være sammen med henne hvis han oppdaget at Maria plutselig var gravid og han ikke var faren?

Kanskje var de opptatt av å prøve å etterleve sakramentene og budene nøye? (Da har man ikke sex før ekteskapet.) Kjæresten hennes (Josef, selvfølgelig) hadde tenkt å fri til henne, men nå er plutselig alt snudd på hodet.

Her er det bare å spinne videre på historien. Men, det er fint å prøve å få frem den katolske kirkes syn på sex og samliv mens dere prater:

- 5. bud: Du skal ikke slå i hjel (med tanke på abort)
- 6. bud: Du skal ikke begå ekteskapsbrudd

Hør gjerne hvilke tanker konfirmantene har om dette ...

Hvis noen blir ferdig med sin rosenkrans tidligere enn de andre (under selve økta/når dere har samling) og trenger noe å gjøre, kan de kanskje bruke noen av spillene i punkt 4 nedenfor her. Punkt 4 er kun en ekstra-oppgave i denne økta.

4 – Spill (R): Ekstra-oppgave. Foreslås også i Økt 4

Memory spill som tar for seg Hill deg, Maria-bønnen og Fader Vår-bønnen. Alle kort spres ut opp ned i et mønster på bordet. To og to kort har samme setning/del av bønnen. Det er om å gjøre å få like kort. Er kortene forskjellige må de snus opp ned igjen. Som i alle andre Memory-spill må kortene legges tilbake på samme plass.

Tre-på-rad spill om Maria og om Bibelen: Tre eller fire kan spille (passer bra for helgengruppene). En sitter med fasiten. Man roterer på hvem som spiller og hvem som sitter med fasiten. Flere spørsmål kommer flere ganger. På den måten må man prøve å huske riktig svar, og dermed lærer man mens man spiller. Se nettsiden for ressurser og ytterligere forklaringer på begge spill (R).

5 – Avslutt gjerne hele økta med å be deler av rosenkransen sammen selv om ikke alle ble ferdige.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Leker som både setter søkelys på det sosiale og på noe av det vi har lært

MÅL:

- Bruke kunnskap vi har lært
- Ha det gøy
- Bli tryggere på hverandre/bedre kjent

DU TRENGER:

- Sjekk lekene (R) du ønsker å gjennomføre oversikten nedenfor, og finn frem det du mener du/dere trenger
- Gjerne noen småpremier

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Memory Game (R) med bønnene «Fader Vår» og «Hill deg, Maria» og/eller Tre-på-rad-brettspillet (R) med spørsmål om Maria og om Bibelen (også i forrige økt)
- 2 – Babels tårn
- 3 – «Hvem er jeg»-leken
- 4 – Avisleken
- 5 – Er det sant???

1 – Memory spill og tre-på-rad. Tema: Maria, bønn, Bibelen

Sjekk under punkt 4 i Økt 3, og sjekk nettsiden for ytterligere forklaring (R).

2 – Babels Tårn

Mennesket har igjennom historien lurt på hvor Gud er, hvordan han ser ut og hvordan det er å være Gud. **Les gjerne historien om Babels tårn i Bibelen først:** 1 Mos 11,1–9.

Målet er å bygge det høyeste tårnet av tørr spaghetti og marsmallows. Tårnet skal stå av seg selv. De bør være i **grupper på 3–4 stk.** (gjerning helgengruppene). Hver gruppe får utdelt en stor neve ukokt spaghetti og en 15–20 marsmallows. Gi dem mer av begge ressursene hvis de trenger det underveis.

Gi dem en **tidsramme** (kanskje maks 10 min).

3 – «Hvem er jeg?»

Alle får en **lapp i panna** (post-it/gul lapp) der det står et navn, en ting, et dyr osv. (gjerning noe dere akkurat har lært om, men også ting som ikke har noe som helst å gjøre med dette, som Donald Duck, Kongen, Statsministeren, en hund, osv.) Dette er personens nye, men ukjente identitet.

Målet er å finne ut av hvem du har blitt (det som står på lappen). Du stiller spørsmål til de andre som er med leken (som også går rundt med en lapp/ny identitet). De kan se hva/hvem du er. Men, de kan KUN svare JA eller NEI på spørsmålene dine. Den som først finner ut hvem han/hun er vinner. Eller, hun/han kan be om å få en ny lapp og bli med på nytt.

4 – Avisleken

Les først det som står i nettressursene (R) om avisleken.

I tillegg til sitt eget navn skal alle som er med si et helgennavn, et bibelord eller et ord tilknyttet noe som har med kirken eller å troen å gjøre. Ordet må begynne på samme bokstav som ens eget navn.

Eksempel: «Hanna helgen», «Samuel synd», «Jenny Jomfru Maria», «Peter Paulus' brev til» eller «Bartek bibel», osv. Når den som har avisa i hånda roper ditt navn – for eksempel «Victoria» – kan Viktoria selv svare med «Viktoria...» og et-eller-annet ord som passer.

5 – Er det sant???

I denne leken er det om å gjøre å gjette hvem som snakker sant. Du/lederen velger ut tre konfirmanter som går ut av rommet sammen med deg (den som leder). De andre må ikke høre hva som blir sagt. Disse tre skal fortelle noe om seg selv, helst noe som høres temmelig usannsynlig ut. To av de tre skal fortelle noe som er sant om seg selv, mens den tredje forteller en oppdiktet historie. Del alle konfirmantene ellers i to lag eller i grupper. Målet er at gruppa/lagene gjetter hvilken historie som ikke er sann. Se eksemplene nedenfor.

Eksempel:

Marita, Petter og Joachim skal alle fortelle historier om seg selv. De bestemmer seg for at en av dem skal fortelle om en hendelse som ikke er sann, mens de to andre skal fortelle om sanne hendelser. Her er det om å gjøre å prøve å lure de som lytter.

Her er fortellingene deres (bare forslag, man da ser du hvordan dette kunne ha gått for seg):

Maritas fortelling: Da jeg sto på slalåm her en gang i fjor, vrikka jeg foten. Heldigvis stoppet en fyr ganske kjapt og ville hjelpe. Og, gjett hvem det var da!?! Det var Kronprins Håkon. (= sann historie)

Joachims fortelling: Jeg mista telefonen ut av båten i sommer. Vi var langt utpå. Det va'kke sjans til å få tak i den. Det var utrolig dypt! Helt krise! Dagen etter bada vi på en strand ganske langt unna, så jeg plutselig telefonen min ligge på stranda. Den funka til og med! (= usann historie)

Petters fortelling: Jeg er redd for høyder, men folka min greide å overtale meg til å bli med på tur til Prekestolen for ikke så lenge siden. Jeg ble så svimmel at jeg besvimte og måtte hentes med ambulansehelikopter. (= sann historie)

Man tar hele tiden ut tre nye. Det gjør ikke noe om de som tas ut er fra forskjellige grupper/lag. Når de har denne rollen (er «fortellere») er de uavhengige av laget/gruppa si. Hold på så lenge dere orker og se hvilken gruppe/hvilket lag som får flest poeng/som gjetter mest riktig.

Tilleggs mål med denne leken: Når de får fortelle/dele disse morsomme, rare og usannsynlige tingene om seg selv til de andre, blir konfirmantene også bedre kjent. 2/3 av det som blir fortalt skal jo faktisk være sant. 😊

Husk alltid premier 😊

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 2: Guds Eksistens [Sycamore Episode 2 – Guds eksistens – YouTube](#)

Episode 3: En Gud Som Snakker [Sycamore Episode 3 – En Gud som snakker – YouTube](#)

Episode 6: Bibelen [Sycamore Episode 6 – Bibelen – YouTube](#)

Episode 7: Troens Gave [Sycamore Episode 7 – Troens gave – YouTube](#)

Oppgaver knyttet til episodene (også fra YOUCAT Katekismen)

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – film 2: Trosbekjennelsen

[2 – Trosbekjennelsen – YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Tro og vitenskap: Et film- og undervisningsopplegg

Om Gud og fysikken; Sr Katarina Pajchel OP [Underveis – Gud og fysikken – NRK TV](#) + oppgaver fra Bli lys: [Gud-og-fysikken_sporsmal-til-filmen.pdf \(blilys.no\)](#)

Til egen fordypning og inspirasjon kan man finne flere filmer/serier her:

[Videoer om katolsk tro — Den katolske kirke](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 3

November – 8. trinn

Tema: Hva er synd?

Har du opplevd at noen snakker om synd, og tenkt at de fremstår fordømmende eller selvrettferdige? Hvem er liksom han eller hun til å fortelle deg at du ikke er bra nok?! Bra, da kan du lettere identifisere deg med ungdommene som skal høre på deg, og unngå å gjøre samme tabben.

Når vi på vegne av kirken skal snakke om moral, er det viktig å få bukt med fordommen om at religion handler om regler som begrenser våre liv. Åpenbaringen av Guds vilje handler derimot om å oppdage våre autentiske mål og hva det vil si å leve i sann frihet. Å være bevisst på syndens påvirkning i vårt liv, er ikke en øvelse selvpining, men et treningsprogram med mål om å unngå å leve et destruktivt eller bortkastet liv.

Alle mennesker erfarer en svakhet i vår vilje og forstand som gjør oss tilbøyelige til å synde. Vi forklarer dette med syndefallet, det opprinnelige opprør mot Gud. Vi kan nok kjenne oss igjen i trangten etter å være vår egen herre. «Arvesynden» handler om vår syndige natur – folkelig uttrykt som at det er menneskelig å feile – altså dypere disposisjoner og ikke den enkelte, personlige synd. Jeg synes Thomas Aquinas forklarer det godt ved å identifisere fire fundamentale sår i den falne menneskenatur:

- *Hatets sår* begrenser vår vilje til å søke det som virkelig er godt.
- *Uvitenhetens sår* berøver vår fornuft fra orientering mot det sanne.
- *Svakheten sår* skader vår styrke når det kreves mer for å oppnå det gode.
- *Begjærets sår* reduserer fornuftens evne til å moderere trangten til kortsiktig nytelse.

Med andre ord: Synden gjør oss dumme. Vi klarer ikke gjennomskue at det som tilsynelatende fremstår som noe godt i øyeblikket, etterpå kan vise seg å ha vært en egoistisk handling. Og selv når vi klarer å sikte oss inn på noe som er bra for oss, bommer vi på målet.

Vi må erkjenne hvor håpløse vi er når vi stoler på egne krefter. Løsningen er å reversere syndefallet: jeg må akseptere at jeg ikke er herre, og overlate til Gud å være Gud! Det er når Kristus lever i meg, at jeg er sterk. Han som har kommet oss i møte, for å hjelpe oss overvinne syndens barriere av frykt, og stole på at vi har en barmhjertig Far i himmelen som ønsker å være nær vårt liv.

p. Josef Ottesen

JACINTA OG FRANCISCO MARTO

Les om [disse helgenene på katolsk.no](https://www.katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Verden, synden og Guds plan

MÅL:

- Å lære om hvordan synden kom inn i verden
- Å forstå at Jesus er Guds endelige plan for menneskene
- Å bedre forstå den andre trosartikkel

DU TRENGER:

- En bibeloversikt, gjerne [Bibelselskapet | Tidslinjen](#) (R)
- Ressurser til denne samlingen (R); kanskje [Bibelselskapet | Nettbibelen](#) (R)
- YOUCAT Katekismen og YOUCAT Konfirmant
- Skrivesaker
- Filmtrailer eller hele filmen «The Giver». Se ressurser (R)/Økt 5
- Trosbekjennelsen: Den andre trosartikkel (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Oppvarming: De 10 bud
- 2 – Bibelen: Skapelsen, syndefallet, arvesynden og de 10 bud.
- 3 – YOUCAT: Stillehavsparadiset
- 4 – Film (ekstra): The Giver – Det perfekte samfunn
- 5 – Arvesynden og den gamle og den nye pakt
- 6 – Den andre trosartikkelen

NB! Punkt 4 og 5 har en sammenheng. Hopper man over punkt 4, kan man gå til den siste delen av presentasjonsmateriale (R) i punkt 5. Det vil stå «Hvis du ikke har gjort punkt 4 kan du gå direkte hit.»

1 – Oppvarmingsoppgave: De 10 bud

I grupper og uten hjelpemidler svar på følgende spørsmål:

- *Kan dere de 10 bud? Skriv ned det dere husker/kan.*
- *Hva er egentlig disse budene? Hvor kom de fra og hva betyr de?*

I plenum deler gruppene det de kom frem til. Pass på at dere får budene i riktig rekkefølge (R) før dere gjennomgår dem og finner ut av hva de betyr (R).

2 – Bibelen: Skapelsen, syndefallet, arvesynden og de 10 bud.

Det kan være en idé å orientere seg frem til de 10 bud på Bibeltidslinjen først, og å se denne fortellingen i sammenheng med fortellinger konfirmantene kan være kjent med fra før, som skapelsen, syndefallet, Noahs ark, Babels tårn, osv.

Finn historien om Moses og de 10 bud (2 Mos 19,1–20). Bruker dere Bibeltidslinjen kan dere lytte til opptaket som ligger der, eller du leser historien for dem direkte fra Bibelen mens konfirmantene evt. har bibler foran seg, eller dere bruker Nettbibelen (R) slik at alle kan se teksten på en skjerm mens du leser.

Spør så (og la dem dele det de vet uten at du blander deg for mye, men bare lytter):

- *Lenge før Moses fikk de 10 bud, ble verden til. Hva vet dere om skapelsen og om syndefallet?*

I grupper ser de nå på «Spørsmål om Syndefallet» (R) fra ressursene. Be gruppene skrive ned svarene de blir enige om slik at disse kan deles i plenum.

Del til slutt i plenum. Svar finnes også i ressursene (R).

3 – YOUCAT: Stillehavsparadiset

Les om «Stillehavsparadiset» og «Naturmenneskene» fra YOUCAT Konfirmant side 25 og 26.

Diskuter følgende i plenum:

- *Hva er problemet med «Stillehavsparadiset»?*
- *Etter å ha lest dette, hva tror dere menes med tittelen (kap. 3, YOUCAT Konfirmant) «Hvorfor er verden skadet?»?*

I plenum deler konfirmantene sine tanker. Korriger kun hvis nødvendig. Ressursene (R) har forslag til gode svar.

4 – Film:

Filmen «The Giver» tar for seg **et samfunn der alle er glade og intet kriminelt begås**. Slik ser det i hvert fall ut. Se enten traileren til filmen (R) og suppler med litt mer informasjon om innholdet (R), eller sett av tid til å se hele filmen. I ressursene finner du oppgaver til filmen som passer til temaet i denne økta.

5 – Arvesynd og den gamle og den nye pakt (med utgangspunkt i punkt 4 i første del her)

Spørsmål å diskutere i plenum eller i grupper:

- *Er verden hovedsakelig god eller dårlig?*
- *Er det riktig at andre tar valg på vegne av deg, som f.eks. hvilke klær du skal ha på, hva slags musikk du skal lytte til, hvordan du skal snakke, hva du skal gjøre på og med fritiden din, hva du skal bli/studere, osv.?*

Del det de kommer frem til i plenum uten å korrigere.

I ressursene finnes materiell som tar opp følgende: Hvordan «The Giver» kan settes i sammenheng med arvesynd? OG* Hva er arvesynd? (Y # 68–70) OG Hva slags plan Gud har hatt og har for å hjelpe menneskene ut av denne vonde syklusen (Den gamle og den nye pakt). I ressursene finner du også generelle spørsmål som ikke er knyttet til «The Giver».

*Hvis du ikke har gjort punkt fire, kan du ta de siste spørsmålene her likevel.

6 – Tilbake til TROSBEKJENNELSEN

Som avslutning på økta kan dere lese 2. trosartikkel om Jesus som er Den nye pakt (R).

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Å bli bedre kjent med Bibelen

MÅL:

- Å fysisk finne frem til fortellinger i Bibelen, både de dere allerede har snakket om og en del av de andre mest kjente bibelfortellingene

DU TRENGER:

- Minifilm (R): «Leser du Bibelen?» + spørsmål (R)
- Bibler – helst bok/papirversjon og ikke digital (Evt. kan to og to dele en bibel)
- Bibelkurset fra Samling 2, Økt 2 (hvis dere ikke har gjennomført dette)
- Ressurser fra nettsiden (R) med svarene, evt. [Bibelselskapet | Tidslinjen](#) (R)
- Skrivesaker + Ark med tydelige nummer + tape
- Bibelkonkurranse: Se etter videoressurs (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Minifilmen «Leser du i Bibelen?» med spørsmål (R)
- 2 – Et kort bibelkurs (Samling 2, Økt 2)
- 3 – Øvelse
- 4 – En konkurranse

1 – Leser du i Bibelen?

Se minifilmen knyttet til dette kapittelet. Du kan bruke det som en intro til tema, eller engasjere dem litt mer ved å la dem gjøre oppgavearket (R) som hører til. Selv om dere gjennomgikk Bibelkurset i forrige samling, kan dere fremdeles se minifilmen. Den er mer knyttet til denne samlingen enn til den forrige.

2 – Bibelkurs

Hadde dere det lille bibelkurset i Samling 2, Økt 2, kan det være lurt med en liten repetisjon før dere går videre. Har dere *ikke* gjennomført dette kurset, så kan det være lurt å gjøre det nå (her).

3 – Øv på å slå opp i Bibelen.

Det å bli god på å kunne slå opp i og finne frem i Bibelen krever øvelse/repetisjon. Akkurat nå foreslås det at dere øver på få kjapt kunne finne frem til kjente bibelfortellinger.

Bruk gjerne gruppene, eller la dem sitte sammen **to og to** (dele Bibel). Det fungerer dårlig hvis hver gruppe (4–5 stykk) kun har én Bibel på deling. Helst bør de ha en Bibel hver, men det å samarbeide med en annen gjør at de kan hjelpe hverandre, og ingen blir sittende for seg selv og føle seg helt «lost».

Det dere skal gjøre fungerer slik: Du leser kun opp stedene i Bibelen ved nevne bok, kapittel og vers. Det kan være fint å vise dette visuelt på en tavle eller skjerm.

Eksempel: Lukas, 2. kapittel, vers 1–20

Dette er Jesu fødsel, selvfølgelig. Den gruppa som finner ut av dette først (ved fysisk å slå opp i bibelen) får poeng. Skriftstedene/fortellingene du referer bør være noen dere allerede har snakket om (f.eks. skapelsen, syndefallet, de 10 bud), men også bibelsteder de burde være kjent med (de fleste i hvert fall) som Jesu fødsel, tekstene fra den stille uke og påsken, Kristi himmelfart, Pinsen, en del lignelser, m.m.

Se ressursene på nettsiden for forslag til bibelfortellinger konfirmentene kan øve på å finne frem til (R).

4 – En konkurranse.

Konkurransen fungerer på samme måte som i øvelsen i punkt 2 ovenfor her, men nå er det litt mer action. Først må du lage noen ark med store tall. Disse tallene skal du feste foran deg på gulvet med tape. Det skal være like mange nummer som det er antall grupper/par som deltar.

Hver gang du leser opp et skriftsted, må den som føler de har funnet det ta med seg Bibelen sin og komme løpende opp til det første ledige tallet med lavest verdi. Det er jo om å gjøre å komme først til tallet 1, for da får du anledning til å svare først. Svarer den som har kommet til tallet 1 feil, går man videre til å spørre den som har løpt opp til tallet 2, osv.

Forslag til skriftsteder finner du i ressursene på nettsiden (R). Fremdeles er det lurt å holde seg til de mest kjente. Ved å gjøre dette kan du for hver gang dere har funnet frem til et nytt skriftsted, vise det på skjermen på Bibeltidslinjen eller en annen virtuell oversikt/tidslinje (R).

Gjennomføringen av punkt 4 kort oppsummert:

- a. Les opp et bibelsted.
- b. Har gruppa funnet svaret, er det om å gjøre å få en av sine gruppemedlemmer opp til tall nr. 1, eller neste ledige tallet på gulvet foran deg (lederen av leken).
- c. Du hører hva førstemann (på tall nr. 1) har kommet frem til. Er det feil, går du til den som står på tall nr. 2, osv.

VIKTIG! Be konfirmentene behandle biblene pent. Man *mister poeng* hvis biblene får revne sider eller blir stygge på noen måte (selv om de har med egne bibler).

Husk premier 😊 ...og trøstepremier!

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Jesus er veien [her: broen] til Gud

MÅL:

- Å bygge en bro som holder mellom oss og Gud.
- Å forstå hvordan et så «skjørt» prosjekt kan fungere. Jesus er svaret.

DU TRENGER:

- MASSE vanlig A4 papir/ark
- Tape, saks
- 1,5 liters full brusflaske (en til hver gruppe, med korken godt på!)
- Bilder i ressursene (R) som viser/forteller om kløften arvesynden har ført til mellom Gud og menneskene
- YOUCAT Ungdomsbønnebogen

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Teori: Kort om «kløfta» og «broen» (uten å gi bort «fasiten»)
- 2 – Grupper: Bygge bro
- 3 – Se resultatene og forklare hva løsningen er
- 4 – Avsluttende bønn

1 – Teori

Målet med denne økta er at **konfirmantene skal prøve å gjøre det umulige å bygge en papirbro som holder en full halvannenliters flaske med brus.**

Det som er inni flasken, skal symbolisere våre synder. Dette får ikke konfirmantene vite. De får vite at flasken (i sin helhet) skal representere oss mennesker som skal over broa for å komme til Gud. **Broa må holde «oss» (flaska) uten å bli støttet opp av noe annet enn sin egen konstruksjon.** De må ikke få for mye tape. Det kan holde med én tape-rull (vanlig tape, og ikke Duct-tape/sølv-tape eller annen veldig solid og tykk tape) til hver gruppe.

Det aller beste er om hver gruppe bygger bro på hvert sitt sted/rom – eller i hvert fall har god avstand til hverandre – slik at de ikke stjeler ideer fra hverandre. Si at **broa ikke kan tapes fast i gulvet**, da den skal kunne fraktes til fellesrommet til slutt, der alle får se hverandres resultater. Eller: Alle kommer rundt og ser hverandres bro-prosjekt når tiden er ute/alle er ferdige. Det er kanskje litt tryggere enn å begynne å flytte på broene.

Du går rundt og inspiserer mens de bygger. **Hvis en gruppe lurte på om det er tillatt å helle ut innholdet i flasken/kartongen**, så si bare at du ikke kan svare på dette. Det er jo løsningen. Du har med andre ord ikke sagt nei. Dermed er det ikke ulovlig å helle ut innholdet hvis de finner på det selv. Kanskje ha noen pappkrus på lur slik at den gruppe som velger det får lov til å drikke brusen. Men, pass på å holde dette hemmelig for de andre gruppene inntil videre!

Se ellers ressursene for denne økta (R).

3 – Resultatene og løsningen

Alle viser frem sine broer i fellesrommet (eller alle kommer til hver gruppe for å se broa de har laget). Det er usannsynlig at noen av broene vil holde flasken med mindre flasken har blitt tømt.

Hvis noen har tømt ut innholdet vil nok andre føle at dette var urettferdig. Men, poengter for dem at du verken har sagt ja eller nei til dette under brobyggingen. Dessuten kan alle/de andre gruppene få drikke brusen sin helt til slutt (de også) 😊

Hvordan presentere fasiten:

Brus er godt! Det kan representere alle fristelsene vi blir utsatt for på jorda. Brus kan slukke tørsten og døyve sukkerlysten, men dette er en kortvarig glede. Å drikke brus kan også gi store konsekvenser både med tenner og vekt.

Vi fyller oss stadig med disse kortvarige gledene; ting vi vet vi ikke burde ha (eller ha så mye av), men sliter med å holde oss unna/la være å gjøre. Livene våre blir derfor fort fulle av kortvarige gleder og mange synder. Hvis vi prøver å nå frem til Gud – i dette tilfelle gå over broa for å møte Gud – er vi uforberedte, for vi har fremdeles en mengde synder innabords.

Jesus hjelper oss å kvitte oss med – ja, å «tømme ut» – alle disse jordiske problemene som vi har rotet oss bort i. Når vi blir kvitt disse, så blir det med oss som med flaska, vi blir «lette» nok – «syndfrie» er et bedre ord – slik at vi som flaska ikke er for tunge for den broa Jesus vil skal bruke for å komme over kløfta og frem til Gud.

4 – Avsluttende bønn for økta

«Å finne veien til deg» fra YOUCAT Ungdomsbønneboken side 126, eller
«Min Sjel – Din Bolig» fra YOUCAT Ungdomsbønnebok side 162.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Samarbeid og trygghet – Det doble kjærlighetsbudet

MÅL:

- Å forstå at et fruktbart samarbeid der man blir sett, hørt og ivaretatt, svært ofte fører til trygghet og er med på å styrke menneskets evne til å tørre å være seg selv.

DU TRENGER:

- En kjapp gjennomgang av det doble kjærlighetsbudet (R)
- Noe som kan fungere som bind for øynene (tørklær, skjerf)
- En hinderløype inne eller ute (eller begge deler). Et hinder kan være så enkelt som en bord, en sten, en bøtte, en stol, et tre, noe kjegler på bakken m.m.
- Et rutenett med plass til en hel person inni hver rute (til Memory Game). Kan dere være ute, så tegn gjerne opp med kritt på en gårds plass, på en asfaltert vei (hvis mulig). Det går også an å tape papir/ark på gulvet med ca. 30cm mellomrom slik at det blir et rutenett. Du må ha nok ruter/ark til hver deltaker i spillet. Hver rute bør ha en bokstav eller et tall. Se etter videoressurs av leken (R).

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Forklar kort om det doble kjærlighetsbudet* (R)
- 2 – Trygghetslek: Å føre noen i blinde og å stole på en annen
- 3 – Evaluering av Trygghetsleken
- 4 – Memory Game med mennesker som levende brikker (trenger ikke evaluering)
- 5 – Avslutning med bønn

*Dere kommer tilbake til det doble kjærlighetsbudet ved en senere samling.

1 – Det doble kjærlighetsbudet

Forklar konfirmantene noe slikt som dette akkurat nå: Vi mennesker har det aller best når vi er gode mot hverandre. Av og til kan det virke som om Gud og verden krever veldig mye av oss. Da er det viktig å huske det doble kjærlighetsbudet. Det handler kun om å elske: å elske Gud, vår neste og oss selv. For få til dette hjelper det å føle at vi kan stole på og være trygge med hverandre. Det skal vi prøve ut nå i leken «Trygghetsleken».

2 – Trygghetsleken (å føre noen i blinde): Jeg tror og stoler på at du vil meg vel.

Lag en hinderløype sammen med konfirmantene, eller ha en klar på forhånd. Det bør minst være en 8–10 forskjellige hinder i løypa, kanskje flere. Dere kan være ute eller inne, eller litt begge deler.

To og to skal hjelpe hverandre gjennom denne hinderløypa. Det er opp til dere hvordan denne løypa blir, men det er viktig at det er tid slik at begge to (partnerne) får ledet den andre gjennom løypa.

Den ene har først bind for øynene. Det veldig viktig at han/hun ikke ser noe som helst. Den som kan se, skal føre «den blinde» gjennom løypa.

For å komme igjennom, over, under, rundt osv. hindrene, må lederen si hva som skal skje. For eksempel: «Bøy hodet!», «Gå til venstre!», «Løft bena!», «Krabb på alle fire!», osv.

Viktig: Den som har bind for øynene skal hele tiden føle seg trygg på at den andre legger til rette slik at hindrene blir lettest mulig. Den blinde skal føle seg trygg og ikke bli redd for å skade seg eller for at lederen skal tulle med denne eller med hensikt si noe som er feil.

Lederen/den seende velger selv hvordan løypa skal være (rekkefølgen på hindrene) , men bli enige om at alle (parene) må igjennom *alle* hindrene før løypa er fullført.

3 – Evaluering av Trygghetsleken (etter at begge har ført hverandre gjennom hinderløypa)

Snakk sammen i plenum om følgende:

- Stolte vi på hverandre?
- Hva var vanskelig?
- Hva var lett?
- Er det noe vi kan lære av en slik lek, noe vi kan ta med oss inn i det virkelige livet?

4 – Memory game med levende mennesker

MÅL for leken

Å finne de like parene og å få et tomt «spillebrett» så fort som mulig. To spillere konkurrerer om å få flest par på sin side av spillet. Vurder om dere bruker de samme parene som i forrige lek (Trygghetsleken).

Detaljert forklaring finner dere på nettsiden (R).

5 – Avslutning med bønn

Det foreslås ofte å avslutte øktene med en bønn. Skal dere i messe etter økta/øktene/samlingen(e), kan det være at dere ikke ønsker/trenger avsluttende bønner for øktene/samlingene

Forslag til bønn:

En mini-rosenkrans (R), Trosbekjennelsen og/eller Fader Vår

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 9: «Å finne sann frihet» (325) [Sycamore Episode 9 – Å finne sann frihet – YouTube](#)

Episode 12: «Skapelsen, syndefallet og frelse» (325) [Sycamore Episode 12 – Skapelsen, syndefallet og frelse – YouTube](#)

Oppgaver til filmene (også knyttet til YOUCAT Katekismen): [Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene – Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 10: Moral og de 10 bud (325) [7 – De 10 bud – YouTube](#)

Denne vil kanskje passe enda bedre i november i 9. klasse. Se det litt an. Du kan evt. se den for deg selv.

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

The Giver: [The Giver TRAILER 2 \(2014\) – Brenton Thwaites, Katie Holmes Movie HD – YouTube](#)

Se gjerne denne filmen for å legge vekt på hvordan menneskene tror de kan bo i samfunn som er utopiske = vårt moderne «Stillehavsparadis»

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 4

Desember – 8. trinn

Tema: Jesus, både Gud og menneske

Kjære kateket,

Desember er vanligvis måneden der adventstiden starter, og advent er begynnelsen på det nye liturgiske året. Det passer utmerket å fokusere på hvem Jesus er i den kommende undervisningsdagen. For begynnelsen for alle starter ved fødselen.

Feiringen av Barnet som snart blir født og lagt i krybben, er mer enn en vanlig bursdag som vi feirer for hverandre. Våre ungdommer trenger hjelp og veiledning til å se og forstå mysteriet om hvem Jesusbarnet virkelig er dypere.

«Jeg er Veien, Sannheten og Livet,» sier Jesus. Utfra denne proklameringen åpenbarer han sin identitet – Jesus er det perfekte mennesket. Dermed forteller Jesus selv hva det innebærer å være et sant og fullt menneske: en fullkommen person er *både* Gud og menneske.

Alle er opptatte av å bli det lykkeligste og beste menneske. Ungdommene gjør det også. De to ordene, lykkeligste og beste, kan i realiteten byttes ut med et enkelt ord: Gud. Å bli det lykkeligste og beste menneske er på ingen annen måte enn å bli både Gud og menneske. Dette ser vi allerede i Jesusbarnet som ligger i krybben. Sagt på en annen måte, å bli det lykkeligste og beste menneske er å bli et guddommelig menneske.

Denne gaven var først gitt Adam og Eva, men de mistet den da de syndet. De var skapt i Guds bilde og lignelse. De kunne se den guddommelige glansen som skinte i dem. De kunne forstå hva det betyr å være skapt i Guds bilde og lignelse. Syndefallet snudde alt på hodet.

«For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne.» Denne kjærlighetserklæringen fra Gud Faderen er nå synlig i Jesusbarnet. Og Jesusbarnet viser oss hva det innebærer å være sant og fullt menneske.

Hva betyr dette for konfirmantene? Som kateket er målet og fokuset på kommende undervisningsdag å hjelpe dem å se det vakre julemysteriet: Gud er blitt menneske for at vi skal bli gud. Som kateket bistår vi konfirmantene i søken etter det lykkeligste og beste livet. Likevel er søken over; enhver trenger bare å gjenoppdage skatten. Den er i oss gitt i dåpen – å bli Guds barn. Det å bli Guds barn, er hva Jesus er: Guds Sønn – sann Gud og sant menneske.

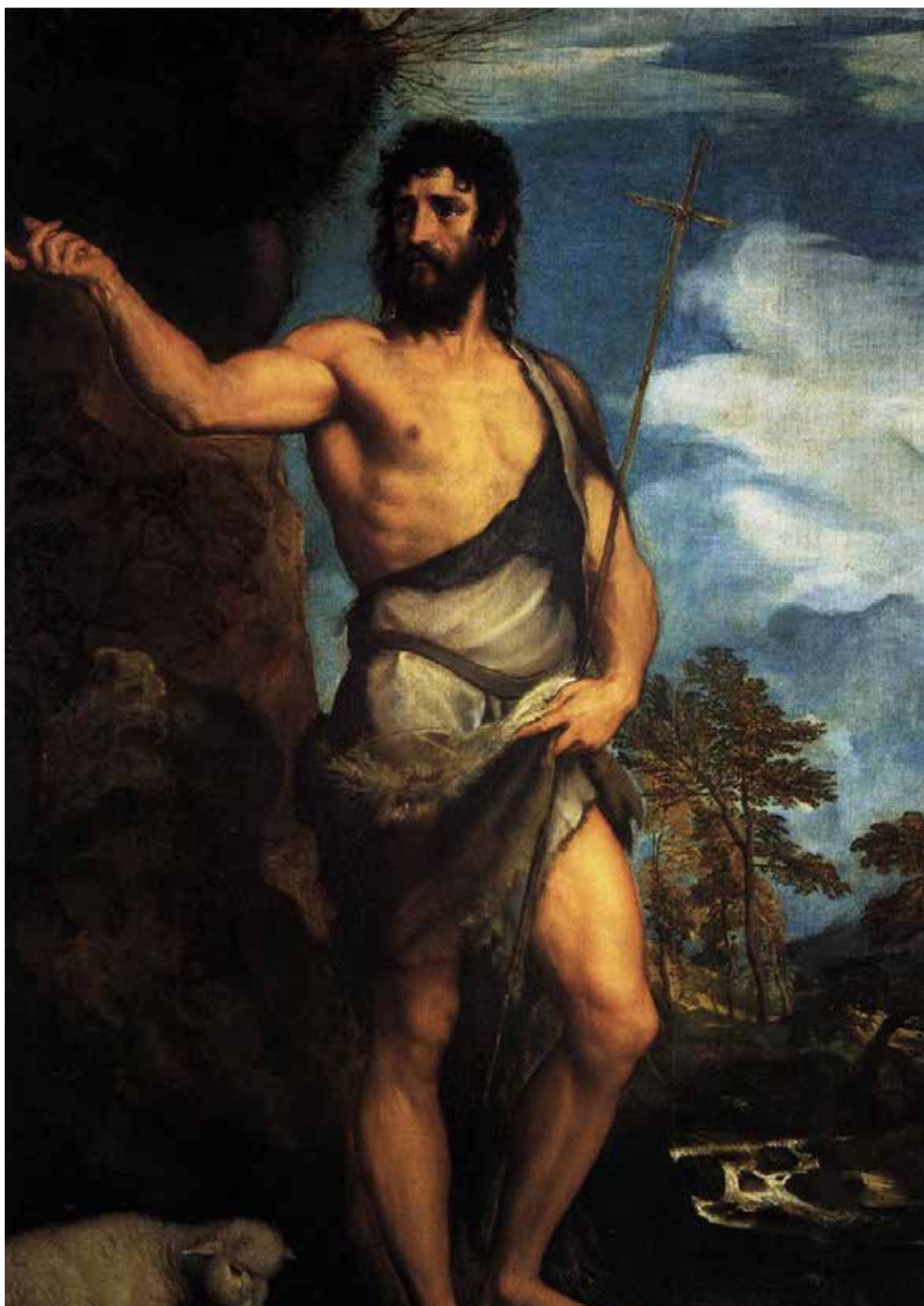
Måtte enhver kateket gjenoppdage sitt Guds bilde i seg, og slik formidle det videre til de unge.

p. Khiem Duc Nguyen

JOHANNES DØPEREN

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://www.katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Hvem, hva, hvor, når og hvordan om Jesus.

MÅL:

- Å begynne å forstå mer av hvem Jesus både var og er, og hva han kom til jorden – til oss mennesker – for å gjøre
- Å lære mer om evangeliene
- Å få nye grupper slik at man både kan bli bedre kjent med noen av konfirmantene man ikke kjenner så godt, og samtidig få sette seg inn livet til en ny helgen

DU TRENGER:

- Ressurser (R) til kap. 4 med en oversikt over Jesu liv
- Minifilm: «Hvem er Jesus?» (R)
- Jesus quiz (R)
- Bibler og [Bibelselskapet | Tidslinjen](#) eller noe lignende visuelt (R) med hovedtrekk i Jesu liv
- Serien «The Chosen» (se Økt 5)
- Lukasevangeliet som tegnefilm (se Økt 5) og oppgaveark (R) til dette
- Helgenhefter (R), eller andre ressurser/kilder om helgener

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Få nye helgengrupper
- 2 – En brainstorming om Jesus og Minifilmen «Hvem er Jesus?»
- 3 – En Jesus-quiz
- 4 – Jesu liv og profetiene
- 5 – Lukasfilmen med oppgaveark
- 6 – En liten helgenpresentasjon (de nye helgengruppene)

1 – Lage nye helgengrupper

Før dere går løs på hovedtemaet i denne økta, kan det være lurt å lage nye helgengrupper. De nye gruppene kan da jobbe sammen om hovedtemaet. Helt til slutt i økta er det satt av litt tid slik at hver gruppe kan få satt seg inn i livet til sin nye helgen.

Husk at du finner forklaring på helgegruppeopplegget i introduksjonen på nettsiden (R).

2 – En Jesus brain-storming

Aktiver forhåndskunnskap ved å stille følgende spørsmål og la dem jobbe i grupper med dette. De bør skrive ned svarene sine:

- Hva tenker du på når du hører navnet Jesus?
- Hva vet du om Jesu liv?
- Hvorfor er Jesus så viktig for oss kristne?

Del i plenum.

Se deretter Minifilmen «Hvem er Jesus?» før dere går løs på quizen i neste punkt.

3 – En Jesus-quiz

Når det er quiz, Kahoot eller lignende kan det være lurt å jobbe sammen, men ikke i grupper, da noen vil falle litt på utsida. To og to er alltid ypperlig når det er slike quizer, Kahooter, osv.

Bruk quizen som ligger på nettsiden (R), eller lag din egen, gjerne en Kahoot eller en annen digital type.

Pass på at du får gjennomgått spørsmålene i løpet av eller på slutten av quizen, slik at dere får fasit/riktig svar (R).

4 – Evangeliene og profetiene

Bruk først de visuelle hjelpemidlene du har tilgjengelige – som Bibeltidslinjen, Bibelbokhylla (R), andre ressurser på nettsiden (R), evt. dine egne – og se på de mest kjente historiene om Jesus. I ressursene finner du forslag til spørsmål å stille, slik som:

- Her ser vi Jesus i en sjø, og det står «Jesu dåp». Er det noen som vet hva dette dreier seg om?

Etter å ha sett på en del av fortellingene om Jesus, er det på tide å **stille følgende spørsmål**:

- Fortellingene om Jesus er samlet i fire hovedbøker i Bibelen. Er det noe som vet hva vi kaller disse bøkene, og kanskje hvorfor?

Svaret er selvfølgelig *evangeliene*. 'Evangelium' (latin), eller 'evangelion' (gresk) betyr *godt budskap*.

Nytt spørsmål å tenke høyt rundt:

- Det står en del ting om Jesus i Det gamle testamentet. Er det noen som vet hvorfor det gjør det, hva slags informasjon vi finner og hva vi kaller denne informasjonen?

Som du skjønner, snakker vi om **profetiene**.

Nå kan det være fint å ha **en liten presentasjon (R) om Jesu liv, evangeliene og om profetiene**.

Gjør gjerne litt reklame for serien «The Chosen» (Økt 5) som tar for seg Jesu liv. Dette er en fin serie for konfirmentene å se på egenhånd. Den har vært gratis hittil. Lenken til traileren ligger også tilgjengelig (R) hvis dere vil se den sammen.

5 – Lukasevangeliet

Se filmen(e) om Lukasevangeliet. Til hver av småfilmene til Lukasevangeliet finnes det oppgaver (R) som konfirmentene kan gjøre underveis/mellom filmene. Her kan det være fint å jobbe to og to igjen.

Gjennomgå spørsmålene og svarene sammen til slutt.

6 – Nye helgener (helgengruppene)

Hvis dere nå har laget nye helgengrupper, kan det være lurt å gi konfirmentene litt tid til å sette seg inn i sin nye helgen, og så å presentere dette for de andre gruppene. Se oppgaven som ble laget til Samling 1, Økt 3, punkt 3. Det er her du trenger skrivesaker, evt. plakater/store ark, osv.

Til slutt presenterer gruppene sin helgen for hverandre.

Økt 2 – Teori

TEMA: Jesus – Både Gud og Menneske. Den Hellige Treenighet

MÅL:

- Å begynne å sette seg inn i det at Jesus både er Gud og menneske
- Å lære litt om Den Hellige Ånd
- Å begynne å forstå Treenigheten
- Å få sammenheng i Trosbekjennelsen (alle tre trosartiklene)

DU TRENGER:

- Bibler, spesielt fortellingen om Lasarus (Joh 11,1–46)
- Ressurser (R)
- At konfirmentene har lest kap. 4 i YOUCAT Konfirment før dere begynner
- YOUCAT Katekismen
- Oppgaveark: «Fill in the blanks» (til punkt 4)
- Skrivesaker

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Brain-storming: Er Jesus Gud eller menneske?
- 2 – To lister: Jesus er menneske. ← vs. → Jesus er Gud.
- 3 – Fortellingen om Lasarus: Bevis for hva da?
- 4 – Hva sier vår katolske lære (katekismen) om Jesus (R)? Hva er Treenigheten? (R) + Oppgaveark
- 5 – Den Hellige Ånd
- 6 – Den tredje trosartikkel

1 – Bruk forhåndskunnskap og gjør en liten brain-storming: Er Jesus Gud eller menneske?

I grupper og uten hjelpemidler, be konfirmentene snakke sammen om Jesus var Gud eller om Jesus var menneske. Helt konkret kan gruppene prøve å svare på følgende:

- Er Jesus et menneske eller er Jesus Gud?
- Skriv ned det dere mener er riktig. Det er greit med mange svar.
- For hver påstand dere kommer med, bør dere prøve å gi et slags bevis eller eksempel.

I plenum deler dere det hver gruppe har kommet frem til.

2 – To lister: Jesus er menneske. ← vs. → Jesus er Gud.

Se sammen på virtuelle oversikter av Jesu liv (som Bibeltidslinja). Lag to lister (på felles skjerm/tavle). Den ene lista skal være **ting dere kommer på som er bevis for at Jesus er menneske**, en andre lista skal være **ting dere kommer på som skal bevise at Jesus er Gud**.

Vis dem gjerne noen forslag til hva som kan stå på disse listene (R).

De jobber i grupper (evt. to og to) med dette en stund (bestem tidsramme). Alle hjelpemidler er tillatt. **Etter en stund deler dere det alle har kommet frem til.** Da er det fint om du kan få laget en samkjørt liste på en tavla/skjermen. Det er lurt å la hver gruppe dele kun en eller to ting av gangen slik at de ikke «bruker opp» alt det de andre (gruppene) kan ha på sine på sine lister. Ta heller flere runder der alle nevner en eller to ting.

3 – Fortellingen om Lasarus: Bevis for hva da?

Les historien om Lasarus sammen. Denne bibelfortellingen brukes i YOUCAT Konfirmant. Fortellingen er fin å bruke når man skal finne bevis for at Jesus er både Gud og menneske. Så er det en fin måte å bli kjent med nok en bibelfortelling. På nettsida ligger forslag til slike lister (R). Det går an å gi konfirmantene noen tips derfra slik at de skjønner hvordan de skal tenke. Det er ikke sikkert du gjør både punkt 4 og 5 nedenfor her. Velg det som passer best.

Gjør følgende:

- Les først det som står om Jesus og Lasarus i YOUCAT Konfirmant på side 34 (# 4.4).
- Les deretter fortellingen fra Joh 11,1–46.
- Lag to nye lister sammen (tavle, skjerm, stort ark) og kom sammen fremt til hva som gjør Jesus menneskelig i denne fortellingen, og hva som gjør ham lik Gud.

I plenum: La hver gruppe dele det de har kommet frem til. Det er ikke sikkert dere gjør både punkt 4 og punkt 5 nedenfor her. Det går an å f.eks. hoppe over punkt 4..

4 – Hva sier vår katolske lære (katekismen) om Jesus? Hva er Treenigheten? + Oppgaveark

Gjennomgå sammen YOUCAT Katekismen # 72, 73, 76, 9, 35, 36, 77, 79, 88, 60 og 38. (R). Det er flott hvis dere kan bruke YOUCAT Katekismen *mens* dere gjennomgår (at dere øver på å slå opp/finne frem).

Etter gjennomgangen kan konfirmantene fylle ut oppgavearket (R) «Jesus og Treenigheten» der de skal få riktige ord inn i riktig setning.

5 – Den Hellige Ånd og Treenigheten

I denne omgang skal konfirmantene ikke gå for mye i dybden om Den Hellige Ånd. Det skal dere gjøre i 9. kl. (Samling 9). Målet akkurat nå er å forstå litt mer av Treenigheten.

La konfirmantene først lytte til en kort presentasjon (R) av deg der du både kommer inn på det som står i YOUCAT Katekismen om DHÅ (# 113 – 120) og om Treenigheten (# 35, 36, 122 og 164).

Viktig: Be konfirmantene notere litt underveis, for målet er nå at de selv skal forklare DHÅ til en annen (konfirmant) etter din presentasjon. Det de da bør fokusere på (og som de kan tenke på underveis i din presentasjon) er:

- Hvem og hva er Den Hellige Ånd?
- Hvordan kan vi si at Gud, Jesus og Ånden er én og samme?

La dem få litt tid til å renskrive sine notater og å se om de har fått svart på spørsmålene ovenfor (R) før du setter dem sammen med en annen konfirmant (du bestemmer parene). De deler og sammenligner svarene sine, og **prøver å komme frem til en felles forståelse av DHÅ og av Treenigheten.**

Denne gangen anbefales det *ikke* å dele i plenum. Det er bedre at **du går rundt og lytter til hva de snakker om mens de deler info**, og hjelper dem hvis det virker som de er veldig uenige eller usikre.

6 – Trosbekjennelsen: Den tredje trosartikkelen

Se sammen på den tredje trosartikkel (R). Les så hele trosbekjennelsen (R) sammen.

Forslag til avsluttende bønn for økta:

Herre Jesus Kristus, Du ble menneske, og du vet selv alt vi gjennomgår i våre liv. Du vet hvordan det føles å være menneske, og du vet hvordan det føles å bli fristet. Støtt oss i våre liv, og hjelp oss hver gang vi er fristet til å velge feil retning i livene våre. Amen.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Jesus – Kirken – Kirkeåret og Tidebønner

MÅL:

- Å se sammenhengen mellom Jesu liv og kirkeåret/kirkekalenderen
- Å sette seg inn i hva vi feirer når og hvorfor

DU TRENGER:

- En kort presentasjon/gjennomgang (R) av kirkeåret og av tidebønnene (*Vi kommer tilbake til tidebønner i Samling 10 i 9. klasse*)
- Store plakater
- Farger, farget papir, saks, lim, etc.
- Forslag til oppgave (R)
- Bilder/symboler fra forskjellige feiringer (R)
- Ekstra (R): Opplegg til juleverksted (hvis dere trenger mer opplegg)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Presentasjon av kirkeåret, og litt om tidebønnene

2 – Gruppearbeid: Plakat med kirkeåret (kalender)

Ekstra: Juleverksted (R)

3 – Presentasjon av plakatene

4 – Avslutning med en kort vesper

1 – En kort presentasjon av kirkeåret, og litt om tidebønnene (R)

Hvis du lurer på hvorfor tidebønnene legges inn her, så se hva det står om dette på nettsiden/i ressursene (R).

Skal dere avslutte denne økta med en vesper er det spesielt viktig at du *ikke* hopper over delen om tidebønnene i presentasjonen.

2 – Oppgave: Lage kirkeårskalender

Det kan fungere med helgengruppene (eller en annen gruppeinndeling) til denne oppgaven, men konfirmanter får kanskje *mest* ut av dette hvis de kun jobber sammen to og to. Du kjenner dine konfirmanter best nå. Gjør det du tenker er larest.

Selve oppgaven (R) finner dere i ressursene. Det viktigste blir at konfirmanter skal velge seg en visuell måte å fremstille kirkeåret på i form av et årshjul, en tids-/årslinje, en vanlig type kalender, eller på en annen kreativ måte. De må først og fremst synliggjøre alle de viktigste katolske feiringene, og spesielt alle (de mest vanlige/kjente) som har med Jesus å gjøre. I tillegg kan det være fint å få inn noen helgenfester.

3 – Presentasjon av plakatene

Kanskje blir ikke konfirmanter helt ferdig denne gangen og må presentere neste gang. Har de ikke blitt ferdige, bør du kanskje gi dem tid til å ferdigstille dette neste gang dere samles. Det å gi dem lekse i å ferdigstille et gruppearbeid kan være for vanskelig og komplisert av flere grunner. Det er lurt å ta seg tid til både å presentere og å få hengt opp plakatene, gjerne et sted der andre i menigheten kan se at hva konfirmanter har laget.

EKSTRA:

Hvis dere trenger flere praktiske oppgaver, kan det selvfølgelig passe bra med et lite juleverksted på denne tiden av året. I ressursene ligger det noen forslag og lenker til dette (R).

4 – Avslutning med vesper

Konfirmanterne pleier å skulle delta i X antall messer i løpet av de to årene de forbereder seg til konfirmasjon. Å delta i og å oppleve tidebønn er muligens noe de ikke helt uten videre får gjort. Hvis du nå har hatt en (kortere eller lengre) presentasjon om nettopp tidebønnene i begynnelsen av denne økta, kan det være fint å nettopp be en av tidebønnene sammen. Er det kveldstid (ikke så altfor sent), passer gjerne en vesper. Er det senere på kvelden kan man be completoriet. Tilpass (forenkle) gjerne noe, slik at f.eks. det ikke er for mange vers som skal synges i veksel-sangen til hver antifon. Du finner noen forslag på nettsiden (R).

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Superhelter, og morsomme leker

MÅL:

- Å prøve å få et bedre forhold til hvem Jesus er for hver og en av oss.
- Å tørre å være seg selv/rive seg løs og ha det gøy, noe som er viktig for å få til et godt og trygt miljø konfir-mantene imellom.
- Å knytte leker til tema (Jesus og jul)

DU TRENGER:

- Lek 1 = Jesus – Min superhelt: Forskjellige bilder av Jesus (R)
- Lek 2 = Fra mark til superhelt (R)
- Lek 3 = Den Hellige familie i stallen: Stoler; Julemusikk som kan spiller høyt mens leken pågår; kanskje et lite symbolsk kostyme (f.eks.) karnevalshatter, der (bare et forslag) Grønn=Josef, Blå=Maria, Gull=Jesusbarnet, Sølv=En engel, osv. Trenger dere flere i hver gruppe kan dere være kreative og finne på flere «familiemedlem-mer» og deres farger.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Jesus – Min superhelt
- 2 – Fra mark til superhelt
- 3 – Den Hellige familie i stallen

1 – Jesus – Min superhelt

Denne her er både litt seriøs, men også ganske morsom. Det er ikke en lek, men en aktivitet som er fin å innlede de andre lekene med for å få en god sammenheng mellom det dere nå har holdt på med (i de tidligere øktene til denne samlingen) og det sosiale (i denne økta).

Legg alle bildene av Jesus (R) på et bord. Det bør nok være flere kopier av hvert motiv. Alle velger seg et bilde som de synes passer best i forhold til hvordan de forstår/ser (på) Jesus. Så får alle mulighet til å forklare hvorfor de valgte akkurat denne versjonen av Jesus.

2 – Fra mark til superhelt

Se beskrivelse på nettsiden til denne leken (R).

3 – Den Hellige Familie i Stallen

Vi har alle hørt hvor vanskelig det var for Josef og Maria å få plass i herberget ...

Dette er rett og slett en slags stollek der alle får en rolle.

Alle er en eller annen i Den Hellige familie. Enten er de Maria, Josef eller Jesusbarnet. Hvis man vil ha større «fa-milier» kan man legge til en eller flere av disse: en engel, en hyrde, en vismann, en sau, stjernen, osv. Men, det går an å leke leken med kun Josef og Maria også (se forklaring på dette lenger ned*).

Ingen av familiemedlemmene hører sammen når leken starter, alle har kun fått sin rolle.

Hvis alle hadde samlet seg som familie (Maria finner en Josef og de finner en som er Jesusbarnet, osv.), så skal de finne en «stall». Stallen er grupperinger av stoler nok til at alle i «familien» kan sitte når de har samlet seg.

Man kan spille litt julemusikk mens leken pågår. **Når musikken stopper** må alle organisere seg i familier der det ikke er to med samme rolle (det kan jo ikke være to Maria eller to Jesusbarn i samme familie 😊). Så må hver familie finne en stall.

Noen viktige regler:

1. Alle må gå spredt rundt og ikke ha noe med andre «familien»-medlemmer eller «staller» å gjøre mens musikken spiller.
2. Man skal *ikke* ha nøyaktig de samme i familien hver gang musikken stopper. Man må minst ha en ny/byttet ut person (se nedenfor regel nr. 4).
3. Det er ikke tillatt å bli stående ved en «stall». Alle må gå rundt i takt med musikken.
4. Det er viktig å sette seg i en av «stallene» så fort man har samlet en nye familie.
5. Den familien som er tregeest til å samle seg og å få et nytt familiemedlem og så sitte ned i «stallen», er ute av leken.

I denne stolleken skal det alltid være nok stoler. Poenget er, som dere ser, *ikke* å fjerne stoler, men å være kjapp til å samle sin familie og å finne en stolgruppe (=stall).

Den som leder må her være nøye med å passe på at ikke noen er litt utspekulerte og prøver seg på en kjapp løsning mens dere leker, ved at de samler seg i de samme «familiene» hver gang musikken stopper. 😊

Det kan være lurt med en prøverunde eller to før dere begynner leken for alvor.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 4: Hvem er Jesus? (340) [Sycamore Episode 4 – Hvem er Jesus? - YouTube](#)

Episode 11: Verdens Lys (340) [Sycamore Episode 11 – Verdens lys - YouTube](#)

Episode 5: Den Hellige Ånd og Kirken (340) [Sycamore Episode 5 – Den Hellige Ånd og kirken - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen): [Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 2: Trosbekjennelsen (340) [2 - Trosbekjennelsen - YouTube](#)

Denne har vært foreslått tidligere (til samling 2).

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Lukasevangeliet som tegnefilm:

[Bibelselskapet | Lukasevangeliet](#)

The Chosen:

[The Chosen TV \(angelstudios.com\)](#) /(trailer: [\(337\) The Chosen | Official Trailer HD - YouTube](#)) og/eller [HOME | The Chosen Christmas](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 5

Januar – 8. trinn

Tema: Dåpen og de andre sakramentene

Liturgien eller gudstjenesten er det viktigste (men langt fra det eneste) «sted» der Gud og menneskene møtes. Kirken har til alle tider «feiret liturgi», det vil si holdt gudstjeneste med lesninger fra Bibelen, sang, bønn og spesielle hellige seremonier eller handlinger.

De viktigste hellige seremonier eller handlinger kalles «sakramenter». Ordet «sakrament» kommer fra det latinske ord *sacramentum* som gjengir det greske ord *mysterion*, hemmelighet. Det sier oss først og fremst at sakramentene gir oss noe som er uforståelig dersom vi ikke har forklaringen på det som ligger bak. Denne forklaring har vi fra Jesus Kristus og fra Kirken, uten at det er lett eller mulig å forstå alt som har med sakramentene å gjøre.

Syv er et hellig tall, og i middelalderen ble etter hvert syv hellige seremonier eller handlinger definert som sakramenter: dåp, konfirmasjon, bot, Eukaristi, sykesalving, ordinasjon og ekteskap (en «hellig handling» i form av det ekteskapelige fellesskap mellom to døpte). Alle sakramenter har det ved seg at det handler om noe «ytre» (synlige «midler») som gir oss noe «indre» (Guds nåde). Og de går alle på en eller annen måte tilbake til Jesus Kristus. Vi sier at de er «innstiftet» av ham.

Dåpen er det «første» sakrament. De fleste blir i dag døpt som små barn. Men viktigere er det at man må være døpt for gyldig å kunne motta andre sakramenter. Dåp skjer alltid i vann, og Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd blir alltid nevnt. Vanligvis er det prester og diakoner som døper. Men ethvert menneske kan døpe, og bør gjøre det i nødstilfeller. Ved dåpen blir vi Guds barn, kristne og medlemmer av Kirken. Vi begynner på det evige liv, symbolisert ved dåpslyset som er tent på påskelyset som igjen blir tent påskenenatt ved den store årlige feiring av Jesu seiret over døden. Dåp forutsetter tro og omvendelse. Derfor er katekese viktig før eller etter dåpen. Den som er døpt, kan aldri slutte å være døpt. Det gir først og fremst trygghet når vi skulle komme opp i tvil og andre vanskeligheter.

Msgr. Torbjørn Olsen

ST. THOMAS AQUINAS

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Sakramentene og Messen

MÅL:

- Å bedre forstå hva et sakrament er
- Å bedre forstå viktigheten av messen, og hvordan messen er sentral, også i feiringen av flere av sakramentene.

DU TRENGER:

- Ressurser til presentasjon (R), inkludert minifilmen
- Skrivesaker

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Innledning og refleksjon
 - 2 – Oppgaveark om messe og quiz om sakramentene
 - 3 – Minifilm: «Hvorfor velger du å være kristen?» + Spørsmål til filmen (R)
 - 4 – En presentasjon (R) om sakramentene, messen, og om forfølgelse av kristne + oppgaveark (R)
 - 5 – Avsluttende bønn
-

1 – Innledning og refleksjon

Det er alltid fint å engasjere konfirmantene og f.eks. la dem reflektere over nye tema. Da er de med en gang mye mer med på det du skal fortelle dem om.

Still følgende spørsmål i plenum:

- Hva er et sakrament?

La dem dele de tankene de har om hva sakramenter er. Korrigér bare hvis det blir riv ruskende feil eller tullete svar.

Fortell kort hva sakramentene er uten å ha en lang presentasjon. Selve presentasjonen foreslås i punkt 4. **Sett sakramentene også i sammenheng med messen (R).** Messen feires verden over hver dag, og får sitt festpreg hver søndag og på store høytidsdager. En del av sakramentene både kan og (noen) skal feires i forbindelse med messen.

2 – Oppgave og quiz

La konfirmantene sitte i grupper med oppgavearket om messen. Her står mange av messens deler hulter til bulter. Målet er å få alt i riktig rekkefølge.

I plenum deler gruppene hva de kom frem til. Belønne de som hadde mest (alt?) riktig, og ikke glem trøstepremier 😊

Bruk gjerne ressursene (R) for å få en riktig oversikt/rekkefølge på messens deler. Her foreslås det to typer fokus på messens inndeling. Den ene er den faste firedelingen (innledende ritus, ordets liturgi, nattverdens liturgi og avsluttende ritus.). Den bør de få presentert (R).

En mer pedagogisk tilnærming til messen er en seksdeling av messen (forberedelse, gledesbudskap, trosbekjennelsesdelen, Jesu invitasjon, selve festen/nattverden, utsendelsen i verden). Denne siste blir beskrevet i mars for 8. klasse (samling 7). Det er knyttet pedagogiske hjelpemidler til denne og det oppfordres til å prøve det ut da. Denne gangen kan dere bare se kort på oversikten over dette i ressursene hvis dere ønsker det (R: Messeperlenes forklaring).

Gjennomfør sakraments-quizen (R). Her er det best med to og to sammen. **Gjennomgå quiz-svarene** underveis eller til slutt, alt ettersom hva som er mest naturlig. Det er fint med premier her også. 😊

3 – Minifilm: «Hvorfor velger du å være kristen?»

Se minifilmen uten så mye introduksjon.

Etter filmen er ferdig, still følgende spørsmål i plenum:

- Hva ville du svart hvis noen stilte deg det samme spørsmålet: Hvorfor velger du å være en kristen?

Kanskje sier ikke så mange av dem så mye. Noen har kanskje svært intelligente svar og kommer med mye teori og fakta. Vis dem at du synes det de deler er viktig, med mindre det er upassende eller tullete svar/tanker.

Følg gjerne opp med neste spørsmål:

- Hvordan skal folk du treffer forstå at du er en kristen?

Igen er det ingen svar som nødvendigvis er rette eller gale her, men det er alltid fint å passe på at det ikke blir tullete eller helt irrelevante svar. Da kan du korrigere, selvfølgelig.

I ressursene (R) finner du litt info om dette temaet. Det kan gi konfirmentene noe tenke på.

I 9. klasse går vi dypere inn på temaet «Hvordan kan man være en kristen?».

4 – En presentasjon av sakramentene

I ressursene (R) finner du en kort presentasjon av hvert av sakramentene. La gjerne konfirmentene bruke oppgavearket som følger(R). I presentasjonen er det også tatt med informasjon om **forfulgte kristne** for nettopp å vise hvor viktig kristentroen er for menneskers liv. Denne delen av presentasjonen kan kuttet.

5 – Avsluttende bønn

Be gjerne bønnen «Du kaller på meg» fra YOUCAT Ungdomsbønneboken side 127, eller «I dødens nærhet» også fra YOUCAT Ungdomsbønneboken side 154.

Økt 2 – Teori

**TEMA: Dåp – Et av initiasjonssakramentene.
Litt om konfirmasjon, og litt om skriftemålet.**

MÅL:

- Å bedre forstå dåpens sakrament
- Å forstå sammenhengen mellom dåpen og konfirmasjonen
- Å «friske opp» kunnskap om skriftemålet

DU TRENGER:

- Helst et kirkerom
- Bibelen (Jesu dåp), evt. [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- YOUCAT Katekismen
- Ressursene til presentasjon av temaet (R)
- Tre-på-rad-spillet om dåp og konfirmasjon (R)
- Skriftespeil (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Praktisk belyse: Hva er dåpen? (kirkerommet/døpefonten)
 - 2 – Bibelen: Jesu dåp og disiplenes (Matt 3 og Apg 2)
 - 3 – En titt på hva katekismen sier om disse to sakramentene + Oppgaveark (R)
 - 4 – Tre på rad-spillet (R)
 - 5 – Skriftemålet – Hva er et skriftespeil? (R)
-

1 – Hva er dåpen?

Denne økta er fin å begynne inne i et kirkerom. Begynn med å stille spørsmålet:

- Hva skjer ved dåpen sånn helt fysisk (det vi ser, det som gjøres)?

Spør om noen tør å komme opp (der du står, kanskje foran alteret) og forklare det de mener skjer ved dåpen (for de andre), gjerne ved å peke på forskjellige steder/ting i kirkerommet. De kan gjerne komme opp som hel gruppe, eller et par stykker av gangen for å gjøre dette hvis dette er mer motiverende (de føler seg tryggere når de er flere).

Samle alle så rundt døpefonten (det fint hvis det kan være vann i den) og still følgende spørsmål:

Hvorfor er det så viktig å bruke vann?

La dem tenke høyt rundt dette. Korrigjer kun hvis nødvendig (tullesvar, osv.). Du skal fortelle dem mer nøyaktig om dette under presentasjonen litt senere i økta.

2 – Jesu dåp og disiplenes «konfirmasjon»

Jesus ble ikke døpt som barn, og vi pleier heller ikke å kalle det som skjedde i pinsen for en konfirmasjon. Likevel er disse to hendelsene utgangspunktet for dåpens sakrament og konfirmasjonens sakrament.

Les de to bibelfortellingene for konfirmanter mens dere sitter i kirken (Matt 3 og Apg 2). De kan gjerne ha med bibler og følge med på teksten selv. Før du leser, be dem tenke på/lytte spesielt etter:

- Hva som er annerledes (fra vår dåp og konfirmasjon) både ved Jesu dåp og med disiplenes «konfirmasjon»?
- Om det er noen likheter?

Kanskje kan konfirmantene først **snakke sammen i grupper i noen minutter om disse spørsmålene** Det kan være lurt å la dem får spørsmålene skriftlig her.

Når dere deler det de har kommet frem til, la dem tenke høyt/fritt. Korrigjer kun hvis nødvendig (tullesvar, osv.).

3 – Katekismen: Om sakramentene, og spesielt om dåp og konfirmasjon

Presenter/gjennomgå dåpens og konfirmasjonens sakrament (R). Denne delen av økta kan det hende ikke fungerer så godt i kirkerommet. Mens du presenterer, eller etter presentasjonen, kan konfirmantene jobbe med det tilhørende oppgavearket (R).

4 – Tre på rad-spillet

I ressursene til denne samlingen ligger det et tre på rad-spill (R) som tar for seg dåpen og konfirmasjonen. Hver gruppe som skal spille dette må både ha et spille-brett (ark) og et fasit-ark.

Det beste er å dele inn i grupper på 3. To spiller mot hverandre, mens den tredje sitter med fasit-arket. De to spillerne trenger mange spillebrikker hver. Det kan være hva som helst som passer inn i rubrikkene, så lenge spillerne greier å se hvilke brikker som tilhører hvem.

Hver rubrikk/rute har et spørsmål om noe av det dere akkurat har gjennomgått (dåpen og konfirmasjonen). Svaret på spørsmålet står på fasit-arket. Målet er å få tre brikker etter hverandre, enten diagonalt, vannrett eller loddrett. Du velger selv hvor lenge de skal holde på med spillinga. **Ytterligere forklaringer på spillet finner du på nettsiden (R).**

5 – Skriftemålet og skriftespeil

Still følgende spørsmål:

- De fleste av dere har skriftet minst én gang, ettersom man skal skrifte rett før førstekommunion. Hva vet dere om skriftemålet, botens sakrament?

La dem dele/tenke høyt rundt dette. Korrigjer kun hvis nødvendig (tullesvar, osv.).

Forklar kort hva botens sakrament går ut på (R).

I 9. klasse skal dere bruke en hel samling på skriftemålet. Målet denne gangen er å gi en kort innføring og gjerne lese igjennom hvordan et skriftemål foregår. På nettsiden finnes et par alternativ til skriftespeil og gjennomgang av skriftemålet som du kan velge å bruke (R).

Det er lurt å ta en grundig spørreunde mot slutten for å høre om det er noe konfirmantene lurer på. Eventuelt kan de oppfordres til å sende inn anonyme spørsmål (legge håndskrevne spørsmål i en eske/boks, eller bruke en digital spørreportal – R).

Avslutt gjerne med å lese Angerbønnen som står i skriftespeilet.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Fadder(e) og menighet(en)

MÅL:

- Å bedre forstå hva en menighet egentlig er
- Å bli kjent med Paulus, og med de første kristne
- Å få en fadder fra menigheten (ikke nødvendigvis det samme som konfirmasjonsfadder)
- Å lære litt om hva en konfirmasjonsfadder er. Viktig å si at dette IKKE kan være en av ens egne foreldre.

DU TRENGER:

- En kort presentasjon (R): Hva er en menighet? + De første menighetene. + Om fadder og konfirmasjonsfadder
- Bibel (tekster: Jesus vil vi skal være samlet («Der hvor to eller tre er samlet...»), og om Paulus og de første menighetene
- Ekstra: Se gjerne Bibelprosjektfilmen om Paulus: [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- Evt. Utstyr/det du vil trenge for å lage en liten fest/et måltid for faddere og konfirmanter

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1a – En kort presentasjon om tema

1b – Ekstra: Info og film om Paulus

2 – Fadere fra menigheten

3 – En liten fest/et måltid med menighetsfaddere

1a – En kort presentasjon (R) om tema

For de fleste kristne vil det være naturlig å tilhøre en menighet. For å kunne gjennomføre denne økta bør du presentere kort for konfirmentene om de første menighetene (og om Paulus) og at Jesus ønsket vi skulle samle oss i hans navn (Matt 18,20). Så bør du forteller litt om hvordan akkurat *deres (din)* menighet fungerer (se malen i ressursene – R).

Fortell også kort om hva en fadder er (R), spesielt en konfirmasjonsfadder. Snakk også om dåpsfaddere (gudfar/gudmor). Så forklarer du at man kan ha faddere i andre sammenhenger. Mange av dem hadde kanskje (en) fadder da de begynte i førsteklasse, og var kanskje fadder for førsteklassinger selv noen år senere. I en god del jobbsituasjoner hender det du får en slags fadder (når du er ny i en bedrift/organisasjon; man kaller det noen ganger noe annet).

Spør dem (etter å ha snakket om litt forskjellige type faddere):

- Hva vil du si er typisk for alle typer faddere? Eller: Hva er grunnen til at man lager seg fadderordninger i forskjellige situasjoner?

Svaret er selvfølgelig at **en fadder ofte har ansvar for blant annet å hjelpe en person med en oppgave eller å hjelpe en person bli innlemmet i et miljø.**

1b – Ekstra: Lær om Paulus

I ressursene (R) finner du en kort presentasjon om Paulus. Dere kan også se filmene fra Apostlenes gjerninger som omhandler Paulus, hvem han var og hans liv og virke.

2 – Faddere i menigheten

Dette opplegget trenger litt forarbeid for at dette opplegget skal fungere.

Dette – punkt 2 – er mer en info-bolk for deg, kateketen, der du ser hva slags forarbeide du trenger å gjøre for å få til punkt 3 (nedenfor her).

Her trenger du å skaffe nok medlemmer i menigheten som er villige til å være faddere for konfirmentene. Da er det ikke snakk om konfirmasjonsfaddere, selv om det naturligvis er mulig for folk i menigheten å være faddere for konfirmentene. Målet er å få faddere som skal hjelpe konfirmentene å bli integrert i menigheten, å hjelpe konfirmentene å få en sterkere tilhørighet til sin menighet.

Fadderne må selv være konfirmerte. Det kan være lurt å ha noen godt voksne i denne sammenheng. Det hadde også vært flott hvis fadderne kanskje kunne tenke seg å invitere konfirmenten og familien til konfirmenten hjem til seg.

Fadderne får en del oppgaver. Lister over disse finner du i ressursene til denne samlingen (R). Blant annet oppfordres fadderne sterkt til å oppsøke konfirmentene når de ser dem i kirken, sitte med dem på kirkekaffen, introdusere konfirmentene til andre i menighetene, m.m.

3 – En fest /et måltid

Arranger et første møte mellom disse fadderne og konfirmentene. Det kan være et helt enkelt møte, kanskje som en kirkekaffe, der dere serverer litt kaffe, te, brus og litt kaker eller lignende, eller kanskje bestiller dere pizza. Men, du/dere kan også arrangere en aldri så liten fest. Her er noen forslag:

- a. Et helt enkelt møte (som foreslått ovenfor) = Faddersamling A (R)
- b. Konfirmentene lager i stand en fest/et måltid = Faddersamling B (R)
- c. Konfirmentene og fadderne lager en fest sammen = Faddersamling C (R)

Uansett hvilken form for samling dere velger, vil du se av forslagene (R) at det er fint med litt bli kjent-oppbygg/leker. Kanskje kan dere ta en eller flere av lekene i fra Økt 4 og gjennomføre i forbindelse med denne faddersamlingen/-festen.

Inviter også gjerne menighetspresten og/eller NUKs ungdomsprest (hvis det lar seg gjøre). Kanskje har dere en messe sammen, eller en slags andakt/bønnesamling i kirken, enten på begynnelsen eller som avslutning av samlingen.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Leker som sammensveiser, og som reflekterer gjennomgått tema.

MÅL:

- Å få noen flere (positive) utfordringer sosialt
- Å gjøre sakrale ord mer høyfrekvente for konfirmanter ved å bruke disse i en annen/sosial setting

DU TRENGER:

- Lek nr. 1 – Menighetsleken: Ingen ekstra hjelpemidler
- Lek nr. 2 – Sakraments-triatlon: En full vannbøtte (= døpefonten) til hver gruppe. Stearinlys (lange, vanlige) og en fyrstikkeske til hver gruppe (Flammen = Den Hellige Ånd). Et ark eller brett til å holde under lyset slik at man ikke drypper på gulvet (hvis dere er inne). En middels potet til hver gruppe og en spiseskje til hver deltaker (Potene = Våre synder som vil må frakte til skriftestolen). Lag en ca. 20–30 meter lang vei/strekning som hver gruppe skal bruke som sin løype.
- Lek nr. 3 – Se opp for djevelen!: Ingen ekstra hjelpemidler

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – Menighetsleken:** «Atomleken» eller «Molekylleken» som denne leken ofte blir kalt, har fått et nytt navn
- 2 – Sakraments-triatlon:** Vann/dåp + Flamme/konfirmasjon + Potet på skje/Boten (løp til skriftestolen).
- 3 – Se opp for djevelen!:** Gammel lek som ofte blir kalt «Blodpotet» får en ny vri.

1 – Menighetsleken

«For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem.» (Matt 18,20),

Alle går rundt på gulvet. Lederen står på en stol. Han/hun kaller vi «Presten». Plutselig roper Presten «Menighet på...» og så et tall, for eksempel tallet 4. Alle går sammen 4 og 4, holder hender og setter seg ned. Disse 4 er nå en menighet. De som ikke får til akkurat dette tallet, er ute av leken. Tallet går ikke opp hver gang. Det er hele poenget.

Alle må opp igjen og vandre rundt og ikke henge sammen med noen de planlegger å danne «menighet» med. Menighetsdannelsen skal være spontan, er tanken. Presten roper så «Menighet på...» og så et nytt tall, og det er om å gjøre å danne nye «menigheter» med det nye antallet. De som ikke får det til (ikke greier å samle nok menighetsmedlemmer/riktig antall) er ute av leken. Til slutt er det mest sannsynlig to igjen på gulvet. Disse er vinnerne av leken.

2 – Sakraments-triatlon

Her er det en del forberedelse som trengs!

Først må du ha alle hjelpemidlene klare (Se «Du trenger» ovenfor.)

Konfirmanter deles i større grupper – gjerne to og to helgengrupper sammen (f.eks. 6–10 pr gruppe +/-). Det går an å gjennomføre dette med to større konkurrerende grupper. Mange smågrupper kan bli mye kaos/vanskelig å holde oversikt. Vær i et rom som IKKE er kirka, men et sted der det er lett å tørke opp hvis det blir søl (vann, stearindrypp). Ute er nok lettest.

Det er lurt at en person følger med på hva hver gruppe får til (det de får poeng for) og ikke får til (her trekkes det poeng). Gjør dere dette mens menighetsfadderne er til stede, kan det være en fin jobb for nettopp fadderne å hjelpe til.

Hver gruppe må starte med å spre sine gruppemedlemmer utover sin løype med ca. lik avstand. Alle bør få utdelt lys og skjeer på forhånd. Vannbøtta, som liksom skal være en døpefont, er det første som skal tas i bruk. Den skal transporteres fra person til person (i gruppa) på tid. Alle bøttene (en til hver gruppe) står på samme sted (litt vekk fra alle gruppene).

Når du sier «Klar, ferdig, gå!» må første gruppemedlem i hver gruppe løpe og hente en bøtte og så transportere denne forsiktig til neste gruppemedlem i løypa. Det første gruppemedlemmet blir nå stående på plassen til den han/hun ga bøtta til. Nå løper/går denne neste så fort den kan til nestemann, som tar bøtta videre til nestemann, og så til nestemann, helt til bøtta har vært hele runden/løypa rundt. Gruppa får 5 poeng for å ha gjennomført. Hver gang (hvis) vann spruter ut mister gruppa et poeng.

Så fort man er ferdig med vannet, må alle finne frem lyset sitt (bør være et nytt lys, for da tennes det ikke så lett). Førstemann (den som kom sist inn med bøtta) får en fyrstikkeske og tenner sitt lys, før denne forter seg til nestemann på gruppa for å overføre flammen. Be dem ta med fyrstikkesken. Så går denne til den neste og tenner dennes lys (med sitt lys, med mindre det har blåst ut), osv. Hvis lyset slukker, mister man et poeng, men kan tenne det igjen. Man kan totalt få 5 poeng for å føre flammen fra person til person gjennom hele løypa.

Når sistemann som får tent sitt lys kommer tilbake til målstreken, slukker denne sitt lys og får en potet. Poteten representerer nå alles synder. Disse syndene (altså poteten) er det viktig å få ført frem til skriftestolen (altså rundt hele løypa) uten at poteten faller på bakken/gulvet. Poteten skal starte på skjea til førstemann. Poteten fraktes til nestemann og helles over i denne sin skje uten at den faller i bakken/på gulvet. Hvis/hver gang poteten faller ned mister man ett av de totalt 5 poengene man kan få i denne delen av konkurransen.

Første gruppe som kommer i mål (i alle tre «grenen») får 3 ekstrapoeng. Det betyr ikke at de har vunnet, for akkurat denne gruppa kan ha mistet mange av sine poeng underveis.

Til slike mer omfattende leker kan det være fint å ha litt større premier. Kanskje får vinnerlaget en hel godispose på deling. De andre bør fremdeles få noen trøstepremier.

3 – Se opp for djevelen!

Denne leken heter egentlig «Blodpotet», men her har vi vært litt kreative og gitt leken et nytt navn. Djevelen er blodpoteten. Vi har bare én djevel (i Blodpotet-leken kan det nemlig være flere blodpoteter). Instruksjonene for leken finner du på nettsiden/i ressursene til denne samlingen (R).

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 13: Kirkens Fellesskap [Sycamore Episode 13 – Kirkens fellesskap - YouTube](#)

Episode 14: Kraften i Sakramentene og i liturgien [Sycamore Episode 14 – Kraften i sakramentene og liturgien - YouTube](#)

Episode 15: Messens Betydning [Sycamore Episode 15 – Messens betydning - YouTube](#)

Oppgaver til episodene

(også fra YOUCAT Katekismen): [Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 4: Sakramentene del 1: Dåp og Konfirmasjon [4 - Sakramentene del 1: Dåp og konfirmasjon - YouTube](#)

Film 5: Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål [5 - Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Film: Apostlenes gjerninger – Paulus

(Bibelprosjektet): [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 6

Februar – 8. trinn

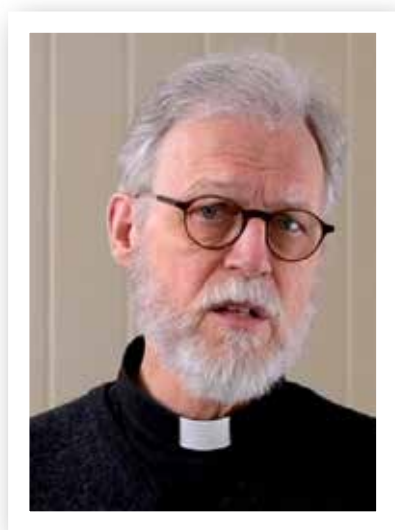
Sakramentene ekteskap, ordinasjon og sykesalving

Ekteskapet og ordinasjonen er to sakramenter som er knyttet til menneskers kjærlighet og hengivelse, mens sykesalvingen er et sakrament knyttet til helbredelse, styrking og ledsagelse ved sykdom eller død.

Ekteskapet som sakrament har to viktige bibelske fundament som Paulus har knyttet sammen i Ef 5,31–32: «Derfor skal mannen forlate far og mor og holde fast ved sin kvinne, og de to skal være én kropp (sml. 1 Mos 2,24). Dette er et stort mysterium: jeg tenker på Kristus og Kirken». Forholdet Kristus – Kirken er fundamentet for det kristne ekteskapet utover det naturlige i skapelsesberetningen. Sakramentet gir mannen og kvinnen til hverandre gjennom den gjensidige konsensus, sine ja-ord, foran Kirkens geistlig og to vitner. Det sakramentale ekteskapet varer til døden skiller paret. Den gjensidige kjærligheten og hengivelsen gjennom gode og vonde dager bæres av Guds kjærlighet og ja-ord til paret. Eventuelle barn i ekteskapet ledes til tro på Guds kjærlighet gjennom ekteparets gjensidige og innbyrdes kjærlighet.

Ordinasjonen er tredelt: diakon, prest og biskop. Vielsen skjer gjennom biskopens håndspåleggelse. Diakonen forvalter sakramentene dåp og ekteskap. Presten forvalter i tillegg skriftemål, eukaristi og sykesalving. Biskopen forvalter alle syv sakramentene og kan delegere konfirmasjonen til prester. En biskop leder den lokale Kirken og innsetter sogneprester for å lede bispedømmets menigheter. Diakonene virker i menighetene. Ordinasjonen er evig bestemt og vitner om Kristi hengivelse til Kirken. De geistlige lever derfor i sølibat eller i kyskhetsorden om de er i en orden. Men diakoner kan også være gifte menn. Unntaksvis kan prester fra andre kirkesamfunn som konverterer få fritak fra sølibatsløftet om de allerede er gift.

Sykesalvingen er et sakrament hvor den syke salves med sykesalvingens olje. Sakramentet bevirker tilgivelse for syndene, kan forsterke helbredelsesprosessen etter sykdom, kan styrke pasienten under sykdommen, kan forberede den døende før den siste reisen. Sakramentet gis ved alvorlige sykdommer, etter alvorlige ulykker, før store operasjoner eller ved forventet død. Sakramentet er grunnlagt på Herrens egne helbredelser av de mange syke og hans fullmakt til å helbrede gitt Kirken gjennom apostlenes fullmakt.

p. Arne Kirsebom

MODER TERESA

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Sakramentene ekteskap, ordinasjon og sykesalving

MÅL:

- Å gjøre konfirmantene kjent med disse sakramentene og å la dem reflektere litt over disse

DU TRENGER:

- Quiz/Påstandsark (R) for å teste forhåndskunnskap
- Refleksjonsspørsmål (finnes også i ressursene – R)
- Presentasjon av de tre sakramentene (R)
- Oppgaveark tilhørende presentasjonen (R)
- Minifilmen «Sakramenter – ???» til samlingen.
- Bibler, eller [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- YOUCAT Katekismen og oppgaveark (R)
- Ekstra: Moder Teresa – Presentasjon (R) og Film

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Påstandsark om de tre sakramentene (R)
- 2 – Refleksjoner rundt sakramentene
- 3 – En presentasjon av sakramentene med oppgaveark
- 4 – Fokus på sykesalving + Minifilmen (i Økt 2 og 3 tar vi for oss de to andre sakramentene)
- 5 – Ekstra: Moder Teresa: Hun som tok seg av de syke og døende

1 – Gi konfirmantene en liten forhånds-quiz/påstandsark

Før dere gjennomfører, forteller du konfirmantene om de tre sakramentene dere nå skal ta for dere. Til quizen er det fint med noen småpremier og trøstepremier som alltid 😊

Pass på å ha gjennomgått hver påstand (hva som var riktig svar) før dere går til punkt 2.

2 – Refleksjon

Konfirmantene vet nok en del – eller i hvert fall noe – om disse tre sakramentene fra før. La dem gå i grupper og diskutere følgende spørsmål:

- Hva skjer ved/hvordan foregår disse sakramentene, ekteskap, ordinasjon og sykesalving?
- Hva er et kall?
- Hvorfor er de hellige handlinger (altså: sakramenter)?

Del det hver gruppe har kommet frem til i plenum. Korrigjer kun hvis det de kommer med er helt feil eller tulle.

3 – Gi konfirmantene en kort presentasjon (R) av de tre sakramentene.

Underveis, eller etter din presentasjon kan de jobbe med oppgavearket (R) som følger den generelle delen om disse tre sakramentene.

4 – Fokus på sykesalvingen:

Se Minifilmen «Sakramenter – ???» (R). Det siste de snakker om i minifilmen er sykesalvingen. Bruk gjerne refleksjonsspørsmålene til filmen (R).

Står det noe om sykesalving i Bibelen? Les sammen om Jesus som helbreder den syke tjeneren til offiseren i Kapernaum, Matt 8,5–10,13. Bruk enten fysiske bibler eller bruk nettbibelen på skjerm.

Refleksjonsspørsmål (R) til Bibelteksten finnes i ressursene hvis du ønsker å bruke dette.

To og to kan konfirmentene prøve å **finne ut av hva det står i YOUCAT Katekismen om sykesalvingen**. I ressursene finnes spørsmål (R) de kan svare på mens de leser.

I plenum gjennomgår dere disse spørsmålene. Det er fint hvis konfirmentene kan delta med det de mener er riktige svar.

5 – Ekstra: Om Moder Teresa som valgte å leve blant de sykeste og fattigste

Moder Teresa blir nevnt flere steder i YOUCAT, og når dere nå tar for dere sykesalvingen og kallet kan det passe å snakke om henne, og om det arbeidet hun påtok seg blant de aller sykeste og svakeste i samfunnet.

Gi først en kort presentasjon om Moder Teresa (R). Nå kan det hende noen av helgengruppene allerede har hatt om henne, men da blir det fin repetisjon. Kanskje husker de noe, og det er aller best.

Velg gjerne å se et utdrag av eller en hel film om henne. De kan også få i oppgave å se dette hjemme. I Økt 5 vil du finne noen forslag til filmer.

Økt 2 – Teori

TEMA: Ekteskapet og ordinasjon – To forskjellige kall

MÅL:

- Å forstå litt mer av hva som egentlig menes med og kreves når man gir seg selv i ekteskap til et annet menneske
- Å lære litt mer om hvordan det er å være katolsk prest
- Å bedre forstå hva et kall er, spesielt ordenskallet

DU TRENGER:

- Kort presentasjon om disse to sakramentene (R)
- Minifilm (R): «Du er verd det»
- Artikkelen og lydfil om Snorre og Kristine sitt bryllup (R)
- Om Pater Khiem: «En prests hverdag» – Tekster: Artikkel fra Credimus + intervju (R)
- Sr Anne Bente «Hva er et klosterkall?» – podkast (R) og/eller artikkel fra Sta. Katarinahjemmet «Hva er et kall» (R), eller «Intervju fra Katarinahjemmet» (R)
- Oppgaveark til p. Khiem og Sr. Anne Bente
- Ekstraressurser: Bøkene *Pornopratt* og *Elsk og gjør hva du vil*, og bokanmeldelsen av boka *Pornopratt* i St Olav Magasin, utgave 1, 2022, side 80–82
- YOUCAT Ungdomsbønneboken

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En refleksjon over ordene/temaene 'forelskelse', 'kjærlighet', 'sex' og 'kall'
- 2 – En presentasjon av de to sakramentene
- 3 – Om prestekallet og klosterlivet
- 4 – Første gang: Ekteskapet og sex
- 5 – Kroppens teologi og porno (R), litt apologetikk (troforsvar) og en avsluttende bønn

1 – Forelskelse, kjærlighet, sex og et kall

Sett konfirmantene i grupper og be dem reflektere over følgende spørsmål:

- Hva er forskjellen på forelskelse og kjærlighet?
- Når kan eller får man lov til å ha sex, og hvorfor?
- Hva menes med et kall i kirkelig forstand?

Del etter hvert i plenum det de har kommet frem til. Korrigjer kun hvis det blir upassende eller tullede svar.

2 – En presentasjon av sakramentene

Ha en kort presentasjon (R) av disse to sakramentene og la dem fylle ut oppgavearket (R) som hører til. I presentasjonen blir det nettopp snakket om disse fire ordene/begrepene 'forelskelse', 'kjærlighet', 'sex' og 'kall'.

3 – Om prestekallet og ordenslivet

Hør p. Khiems historie om en prests hverdag og les gjerne om Sta. Katarinahjemmet og hvordan det er å bli nonne/bo i kloster. Du kan velge kortere eller lengere versjoner av disse tekstene/dette innholdet. Det følger oppgaveark (R) til dette hvis du ønsker å bruke det.

4 – Første gang: Ekteskapet og sex

Se Minifilmen «*Du er verd det*» (R) til denne samlingen. Her møter vi noen unge katolikker som enten har kjærester eller er forlovet. Alle er enige om en ting: **Sex hører ekteskapet til**, derfor venter de med dette til bryllupsnatten.

Spørsmål til refleksjon i plenum:

- Hva tenker dere om dette?
- Tror du/dere at dette er noe du/dere kan få til?
- Hvis Gud vil dette, burde vi da gjøre et forsøk på å strebe etter dette?

Les og/eller lytt så til **historien om Snorre og Kristine** (R). Det er veldig fint å bare lytte og å se bildene (R).

I grupper lager konfirmantene så *pros- and cons*-lister der de svarer på følgende:

- Hva er (var) positivt med at Kristine og Sondre (og de vi «møtte» i filmen «*Du er verd det*») har valgt å vente med sex til de blir gift, og hva mener dere er negativt?

Etter en stund presenterer gruppene listene for hverandre.

5 – Kroppens teologi og porno, og litt apologetikk

Før dere skal snakke om dette temaet, kan det anbefales at du, konfirmantkateketen, leser boken *Pornopratt* (Jeanette Kalmar Frøvik, Ragnhild Lindahl Torstensen) og/eller boka *Elsk og gjør hva du vil* (Sr. Sofie Hamring, O.P.). Begge bøkene hjelper deg, som skal jobbe med dagens ungdommer, å bedre forstå deres verden. Å hoppe rett inn i både ekteskapets sakrament og kroppens teologi uten å vite hva ungdommene tenker og hva de selv er opptatt av, vil gjøre det vanskelig å nå frem til med kirkens buskap om seksualitet og ekte kjærlighet. Synes du det blir for mye å lese dette (noe som er helt forståelig), kan det anbefales å lese anmeldelsen av boka *Pornopratt* i St Olav Magasinet (R). Her blir boka *Elsk og gjør hva du vil* også nevnt.

Hold så en presentasjon (R) om disse temaene. Lager du din egen versjon/presentasjon, kan det være lurt å se igjennom det som ligger i ressursene for å se om du har med det viktigste. Dette med sex og samliv er et veldig «touchy» tema i dagens samfunn og spesielt blant unge. Slik det kommer frem av presentasjonen som tilhører økta her, er det ikke lurt å virke formanende eller refsende på noen måte. Da mister man ungdommenes tillit og troverdighet når det gjelder dette temaet.

Kan vi blande apologetikk inn dette? Du stiller spørsmålet:

- Tenkt deg at en venn kom til deg med følgende spørsmål: Hvordan kan du være katolikk? Er det ikke fryktelig kjipt at du ikke kan ha sex før du gifter deg?

Det er lurt å la konfirmantene forstå at du skjønner hvor vanskelig og rart det kan være for dem når de hører hva kirken ønsker for oss mennesker gjennom ekteskapets sakrament. Det de selv må reflektere over er at de nå velger å confirmere seg katolsk. La dem derfor få i oppgave å komme med et svar (til denne «vennen»/spørsmålet ovenfor), et svar som **forsvarer** den katolske kirkes syn på sex, og på ekteskapet. **Å forsvare sin tro kalles trosforsvar eller apologetikk.**

Før dere avslutter kan det være lurt å gi dem litt mer innsikt i hva apologetikk er. På nettsiden finner du mer informasjon om dette (R). Kanskje kan de dele svarene de har kommet frem til (med tanke på det siste spørsmålet ovenfor) når dere sees neste gang, eller du gir dem litt tid til å snakke sammen to og to (om spørsmålet ovenfor), og de deler de tankene/svarene de har kommet frem til før økta er over.

Forslag til avsluttende bønn: «La meg få se og velge hva som fører til mitt mål», YOUCAT Ungdomsbønneboken side 123.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Et intervju med en katolsk prest, en nonne eller munk, evt. lekperson/vanlig kirkegjenger

Her finnes to varianter:

Gjennomføring A = Hovedopplegget

Gjennomføring B = Alternativt opplegg

MÅL:

- Å hjelpe konfirmantene gå mer i dybden når det gjelder ekteskapet og ordenskallet
- Å intervju en som kan fortelle dem mer om ett av disse sakramentene (sin egen opplevelse/del egne tanker)

DU TRENGER:

Alternativ A:

- Å finne nok intervjuobjekter. Konfirmantene kan ha ideer/forslag selv her
- Å la konfirmantene få tid til å lage spørsmål/lage et ordentlig intervju. Forslag til spørsmål/mal for et intervju finnes på nettsiden (R)
- Å sette av tid til selve intervjuet og å legge til rette for at det lar seg gjennomføre
- Plakat og skrive-/tegnesaker og/eller digitalt utstyr til å lage film eller PowerPoint av intervjuet
- Å sette av tid til å la konfirmantene presentere intervjuet

Alternativ B:

- Alle forbereder spørsmål til en eller to (prest, munk, nonne, vanlig lekperson), som kommer på besøk til hele konfirmantgruppa og lar seg intervju/utspørre i plenum
- Se forslag til spørsmål som kan stilles i en slik setting (R)
- Litt snacks, evt. småkaker og noe drikke til besøket

GJENNOMFØRING A

En kjapp oversikt:

1 – To og to lager spørsmål og forbereder intervjuet

2 – Selve intervjuet

3 – Reinskriving og å lage en presentasjon av dette.

4 – Presentere for hverandre

GJENNOMFØRING B

En kjapp oversikt:

1 – Konfirmantene forbereder spørsmål til en eller flere som skal komme på besøk

2 – Gjennomføring av besøket

A

For å gjennomføre denne oppgaven kan det tenkes du trenger en del forberedelse (f.eks. til å finne nok intervjuobjekter), og det kan være lurt å fordele oppgaven over tid. Les nøye igjennom alt før du gjennomfører.

1 – Å forberede intervjuet

Konfirmantene kan trenge å møte/snakke med noen for å bedre forstå både ekteskapets sakrament og ordenskallet. En fin måte å gjøre dette på, er å intervju (snakke direkte med) en prest, nonne eller munk. Det er også fint å intervju en vanlig katolikk/leikperson som står sterkt i sin tro.

Det kan kreve litt forarbeide av deg her, da du kanskje burde lage en liste over mulige intervjuobjekter. Det enkleste er å få tak i noen fra egen menighet, men det går også an å la konfirmantene reise til andre menigheter for å intervju noen der. Det er bare positivt å møte katolikker fra andre byer og steder i Norge hvis dere har tid og ressurser til dette. Noe som også går an er å foreta digitale intervjuer, så lenge man kan *både* se og høre hverandre. Det beste er nok uansett å møtes fysisk. La gjerne konfirmantene selv komme med forslag til hvem de kan intervju.

Det er lurt å la dem jobbe sammen to og to med en slik oppgave. Trenger dere ideer til spørsmål finnes disse i ressursene (R). Det bør nok være minst 10–12 spørsmål, gjerne flere. Minn konfirmantene på at et godt intervju lar intervjuobjektet fortelle mye mer/komme med lengre svar enn lengden på spørsmålet som stilles.

Det er supert om de får tatt et bilde av personen de intervjuer, gjerne i passende omgivelser. Så bør de ha en introduksjon til intervjuet som forteller kort hvem denne personen er (ca. 5–7 setninger eller litt mer). Dette står også forklart på nettsiden der du finner forslag til spørsmålene. Her ligger i tillegg en slags mal (R) for hvordan man kan lage et godt intervju.

2 – Gjennomføringen av intervjuet

Det er store sjanser for at ikke alle får intervjuet sine intervjuobjekter til akkurat samme tidspunkt, med mindre du greier å invitere alle disse til konfirmantsamlingen samtidig. Det hadde vært flott selvfølgelig.

Kanskje må konfirmantene få fri fra konfirmantundervisningen for å kunne fullføre denne jobben/intervjuet sitt. De må avtale med sin partner (den andre konfirmanten de jobber med) og med den de skal intervjuet om *når og hvor* dette intervjuet skal finne sted.

3 – Reinskriving og forberedelse av presentasjon

Når selve intervjuet er gjennomført, er målet at dette skal forberedes i ett eller annet format som kan presenteres for de andre (konfirmantene). Konfirmantene kan lage en plakat, en PowerPoint, eller kanskje har de filmet hele intervjuet og for tillatelse fra intervjuobjektet til å bruke/vise dette. Benytter de seg av film, må de fremdeles ha en kort presentasjon av personen som skal intervjues før vi ser selve intervjuet. Dette kan selvfølgelig redigeres inn som en åpning i selve filmen/videoen, eller de tar det muntlig før filmen vises.

Dere må velge om konfirmantene jobber hjemme med denne delen av oppgaven/intervjuet, eller om dere skal samles for å reinskrive og forberede presentasjon.

4 – Selve presentasjonen

Bestem et tidspunkt for når alle skal fremføre. Dette kan ta litt tid. Pass på at alle får god respons for sitt intervju/sin presentasjon.

B**1 – Få besøk av en eller flere prester, ordensfolk eller lekpersoner/medlemmer av menigheten**

Inviter en eller flere ordenfolk eller lekpersoner til konfirmantsamlingen. Det er viktig disse vet at de både skal presentere seg selv *og* svare på spørsmål konfirmantene stiller dem.

Det ligger forslag til type spørsmål på nettsiden (R), men det beste er om konfirmantene selv kommer på spørsmål de kan stille.

Det er nok en god idé her – som i alternativ A – at konfirmantene jobber sammen to og to (med å lage spørsmål i forkant). Da tør de kanskje stille flere spørsmål, og de kan også hjelpe hverandre komme på flere spørsmål. Så er det mer sosialt og trivelig å jobbe sammen med en annen enn å jobbe alene.

Du må avgjøre om forberedelsedelen og selve besøket skal skje på samme dag/i samme samling.

2 – Gjennomføring av besøket

Det er lurt å planlegge litt med konfirmantene i forhold til hvem som skal begynne å stille spørsmål. Slikt kan være litt skummelt i begynnelsen, men kommer en eller flere i gang, tør som regel de andre å delta (stille sine spørsmål) også.

Oppfordre konfirmantene til å stille spørsmål som måtte dukke opp underveis, ting de ikke nødvendigvis tenkte på da de satt og laget sine spørsmål.

Når man først får besøk, kan det være hyggelig med noe å spise og drikke. Ha gjerne en sosial samling etter at dere har kommet igjennom spørsmålsrunden.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Leker som baserer seg en del på trygghet og godt samarbeid.

MÅL:

- Å lære seg hvor viktig godt samarbeid er
- Å kunne relatere dette til sakramentene vi akkurat har snakket om
- Å ha det gøy og sosialt, selvfølgelig 😊

DU TRENGER:

- Fall-leken: Gjerne noen puter, tepper eller en liten madrass + Se gjerne instruksjonsvideo fra nettsiden (R)
- Smake-leken: Forskjellige ting som skal smakes på og gjenkjennes. Det er viktig at dette er spiselige ting og at ingen er allergiske mot det dere bruker
- Menneske-tårnet: evt. puter og tepper på gulvet, eller vær ute på en gressplen/noe mykt + noen sterke foreldre som kan stå rund og passe på hvis noen trenger hjelp

Gjennomføring

En kjapp oversikt:

1 – Fall-leken: Du må være 100 % trygg på de andre

2 – Smake-leken: Du må stole på at ingen vil deg noe vondt

3 – Mennesketårn: Å være en støtte for hverandre

4 – Avsluttende bønn

Sakramentene vi akkurat har snakket om har en ting til felles, og det er at de prøver å fremme det absolutt beste i mennesker. Både i ekteskapet og i ordenskallet kaller Gud mennesker til å yte sitt absolutt beste, enten i tjeneste for et annet menneske eller for Gud selv. I sykesalvingen ønsker Gud å helbrede oss slik at sykdommen ikke får oss til å miste troen på oss selv og på livet.

Vi er alle kalt til å være gode medmennesker og å få frem det beste i oss selv. I disse lekene er det viktig å huske dette, slik at vi kan ha det gøy og le med hverandre og ikke av hverandre. Ingen skal føle seg utrygge, bli redde, eller være engstelige for at noen prøver å utsette dem for noe vondt eller ekkelt.

1 – Fall-leken

Del konfirmantene i grupper på fire–seks. Det går an med helgengruppene, men se litt an størrelsene på konfirmantene.

En person skal stå på gulvet eller på en skammel og falle bakover. De andre skal ta denne imot. Det er kan være lurt å ha mange tepper og puter eller en madrass på gulvet i tilfelle de som skal ta imot den som faller, skulle miste grepet sitt.

Det beste er om personen som faller lukker øyene eller har bind for øynene.

Alle skal prøve. Hvis noen er veldig tunge/store bør gruppene være store.

Det kan være lurt å se videoen (R) til dette opplegget/denne leken (enten bare du, eller alle sammen) før dere gjennomfører.

Etter dere har gjennomført opplegget, samtaler dere først i grupper og så i plenum:

- Hva tenkte dere (f.eks. i det dere falt)?
- Hva følte dere?
- Og, hvis noen ikke greide å gjøre det: Hva skal til for at du skal gjøre det?

2 – Smake-leken

Man får forskjellige ting man skal smake uten å se hva det er. Da må man stole på at de som gir deg det du skal spise ikke ønsker deg noe vondt. Kateketleder passer på at det ikke er noen som har allergier og at det som skal smakes på ikke er for sterkt, ekkelt osv.

To mål:

- Å gjenkjenne smaken
- Å stole på de andre (at det man får å spise ikke er helt fælt)

Her kan man godt være samlet i plenum/stor gruppe og ha en håndfull konfirmanter som tør stå foran de andre og smake. Det kan bli litt latter og tårer...

Her snakker dere også sammen i etterkant. Still dem gjerne lignende spørsmål som i Fall-leken.

3 – Bygge tårn med mennesker.

Til denne leken er det lurt å be noen litt sterke foresatte delta som hjelp/støtte.

VIKTIG: Ingen skal presses til å gjøre noe de er engstelig for, men alle skal på et eller annet vis delta.

Del konfirmantene i to grupper. Det må være ett eller annet mykt underlag.

Hver gruppe skal få tid i forkant til å planlegge hvordan de skal lage et mennesketårn med seg selv som byggesteiner. Målet er å lage det høyeste tårnet i løpet av en gitt tidsramme. 3 minutter kan være nok, med dette bør *ikke* inkludere planleggingen, kun tårn-konstruksjonen.

La foresatte stå rundt og passe på at ingen faller og slår seg. For sikkerhets skyld er det smart å ha litt førstehjelps-saker tilgjengelig.

4 – Avsluttende bønn for denne økta

Be gjerne «Bønn om kall» fra YOUCAT Ungdomsbønneboken side 124, eller bønnen «Du har gitt oss kroppen» fra samme bok side 138.

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 10: Hva er kjærlighet? (370) [Sycamore Episode 10 – Hva er kjærlighet? - YouTube](#)

Episode 17: Det kristne kallet (371) [Sycamore Episode 17 – Det Kristne kallet - YouTube](#)

Episode 9: Å finne sann frihet (370) [Sycamore Episode 9 – Å finne sann frihet - YouTube](#)

Episode 14: Messens Betydning (371) [Sycamore Episode 14 – Kraften i sakramentene og liturgien - YouTube](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no

Film 6: Sakramentene del 3: Ekteskap, Ordinasjon og Sykesalving (371) [6 - Sakramentene del 3: Ekteskap, Ordinasjon og Sykesalving - YouTube](#)

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Ekstraressurser:

Film om Moder Teresa: Det har blitt laget mange filmer og dokumentarer om Moder Teresa. Har dere tid kan dere gjerne velge å se en av disse: [Mother Teresa - Google-søk](#)

Dokumentaren «All or Nothing» som handler om den irske skuespillerinnen Clare Crockett som ble nonne, men som døde i et jordskjelv i 2016 i Ecuador: [All or Nothing: Sr. Clare Crockett \(Full Movie\) - YouTube](#)

Komedien «Sister Act I» (gjørne film 2 også – Sister Act II) – Dette er bare en artig ekstrasfilm, skulle dere ha mye tid. Kanskje har dere en konfirmanthelg og trenger en artig film. Selvfølgelig kan konfirmantene føle at denne er litt gammel og dermed ikke synes den er så artig. Det får du prøve ut 😊

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 7

Mars – 8. trinn

**Sakramentet kommunion/eukaristi;
Gud ofrer sin Sønn for oss**

Kristi korsoffer er et mysterium. Ikke i den forstand at det er ufornuftig eller umulig å tro på, men i den forstand at det er noe som overgår vår menneskelige fatteevne. Det er gjennom troen at vi kan nærme oss dette kjærlighetens store mysterium at Gud elsker oss så høyt at han ofrer seg for oss og at dette blir virkeliggjort og nærværende for oss i Den hellige messe. Som kateket er din viktigste oppgave å formidle at dette er noe vi tror på og at vi i troens levde liv kan erfare dette som meningsfylt, uten at vi forstår alt. Kristi korsoffer er et 'Troens mysterium'. At vi kaller det nettopp det, i hver eneste messe, kan være et godt poeng å få frem.

I YOUCAT-konfirmantboken gis det noen eksempler på mennesker som har gitt sitt liv for andre. Å fokusere på disse er veldig bra, men vis gjerne til andre helgener også som kan inspirere ungdommene. Alle helgener har virkeliggjort troen i sine liv, selv om ikke alle er martyrer. Helgener på ungdommenes egen alder som f.eks. Carlo Acutis gjør et stort inntrykk på de unge og kan anbefales.

Aller viktigst er å aldri glemme at du selv er et forbilde i troen. Led og lær med ditt eksempel. Dine ord i undervisningen er selvsagt viktig, men enda viktigere er ditt eksempel. Vis dem at du selv tror på dette! La dem se at du i første rekke er en troende, som dem, og dernest deres lærer.

Helt konkret betyr dette for eksempel at når dere går til kirken for messe, må du ikke bare være «lærer» og mase og kjase; «Gå dit, sitt der, ikke bråk, spytt ut tyggisen» osv. osv. Alt dette er selvsagt viktig, men aller først må de se at du er en troende som er glad for å komme til kirken. Kors deg med vievannet, knel ned i stille bønn i benken en stund. La dem se du gjør dette fordi det betyr noe for deg, for din egen del. Gjør det først, selv om det er uro rundt deg. De må se hva du prioriterer først. At det er å hilse Vår Herre og be til ham i hans hellige hus.

Ikke undervurder ditt eget eksempel. De unge ser etter autentiske forbilder.

p. Frode Eikenes

VIETNAMEISK HELGEN

Hl. Andreas Dung-Lac

Les om [denne helgenen](https://katolsk.no) og hans ledsagere på katolsk.no

Økt 1 – Teori

TEMA: Hva er et offer? Hvorfor ofret Gud sin sønn?

MÅL:

Å reflektere over det å ofre noe/noen, og over hvorfor Gud ofret sin sønn.

DU TRENGER:

- Ressurser (R): Hva er et offer?
- Bibel eller [Bibelselskapet | Nettbibelen](#) (Abraham ofrer Isak)
- Kortfilmen «The Bridge» (R)
- YOUCAT Konfirmant og YOUCAT Katekismen
- Ressurser du måtte trenge/ønske som tilhører økta og samlingen (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Diskusjon: Hva er et offer?
- 2 – Vi leser i Bibelen: Abraham ofrer sin sønn
- 3 – Diskusjon over etisk dilemma: Utdrag fra kortfilmen «The Bridge» («Most»)
- 4 – Gjennomgå kap. 5 i YOUCAT Konfirmant. Se på referansene i margin (YOUCAT Katekismen og i Bibelen)

1 – Reflekter og diskuter: Hva er et offer?

Diskuter/reflekter i plenum: Hva menes med «et offer»?

Se på (og snakk sammen om) hva Store Norske Leksikon mener et offer er (R: lenke på nettsiden vår).

2 – Samtale rundt en bibeltekst

Les sammen (gjør høyt) om Abraham som må ofre sin sønn Isak: 1 Mos 22, 1–19

Repeter innholdet i plenum.

I grupper eller to og to svarer dere på følgende spørsmålene:

- Hvorfor tror dere Gud ba Abraham om å ofre sin sønn?

3 – Samtale/diskusjon om filmsnutt:

Se noen minutter fra kortfilmen «The Bridge» der en far må ta valget å ofre sin sønn for å redde hundrevis av togpassasjerer. Men, **ikke fortell konfirmantene om hva som kommer til å skje**. Det kan være lurt å se filmen fra begynnelsen. Den dramatiske hendelsen dere skal fokusere på, skjer ca. midt i filmen. Om dere skal se hele filmen, får du avgjøre.

Dette er en kunstnerisk kortfilm. De har kanskje sett noen kortfilmer i forbindelse med novellelære på skolen. Her er det litt viktig å bare si at filmen er veldig annerledes enn vanlige filmer de kanskje ser, men at de må ha fokus på handlingen/interaksjonen mellom far og sønn og ikke så mye på presentasjon og kvalitet. Filmen har for øvrig vunnet en del priser, men for de fleste konfirmanter er den nok i en ganske annen stil enn det der vant til.

Diskuter i grupper/par, og så i plenum:

- Hva tenker dere om det valget faren gjorde?
- Ville dere ha valgt annerledes?

4 – Les og diskuter

YOUCAT Konfirmant kap. 5 og YOUCAT Katekismen

Gjennomgå hovedinnholdet i dette kapittelet (konfirmantboka). Se spesielt på historiene til Agata Mróz, Maximilian Kolbe og Franz Reinisch fra side 42 og 43.

Gi konfirmantene tid til å reflektere, stille spørsmål og snakke om det disse menneskene gjorde.

- Var det riktig?
- Ville de (konfirmantene selv) gjort andre valg?

Studer dette fra YOUCAT Katekismen (en del av disse står i YOUCAT Konfirmant kap. 5):

Y # 96: Hvorfor ble en fredens mann som Jesus dømt til døden på korset?

Y # 94: Visste Jesus at han skulle dø da han gjorde sitt inntog i Jerusalem?

Y # 98: Ville Gud sin egen Sønns død?

Y # 101: Hvorfor måtte Jesus forløse oss på korset, av alle steder?

Y # 102: Hvorfor skal vi også akseptere lidelse i våre liv og slik « ta opp vårt kors» og følge Jesus?

Y # 99: Hva hendte ved det siste måltid?

Y # 100: Opplevde Jesus virkelig dødsangst i Getsemane kvelden før sin død?

Y # 87: Hvorfor tillot Jesus at Johannes dømte ham, selv om han var uten synd?

Y # 70: Hvordan drar Gud oss ut av den ondes dragsug?

Y # 76: Hvorfor ble Gud menneske i Jesus? (Eller: Hvorfor måtte Gud, som har stå stor makt/all makt, fødes som menneske for å kunne redde verden?)

Spørsmålene som er uthevet kan være fine å la konfirmantene reflektere over før dere ser på svarene (R). Dere kan gjerne konsentrere dere om noen av disse og ikke nødvendigvis gjennomgå alle.

Til slutt: Les om «Stedfortredelsens hemmelighet» fra side 44 og 45 i YOUCAT Konfirmant.

Økt 2 – Teori

TEMA: Kommunionens sakrament, messen og fastetiden

MÅL:

- Å knytte eukaristien opp mot det som skjedde i den stille uke og påsken
- Å forstå hvorfor vi faster
- Å bedre forstå messen gang.

DU TRENGER:

- Bibeltekster: Jesus blir fristet, det siste måltidet, Jesu død: Luk 4, 1–13 (evt. 1–30), Luk 22, 7–23, 39–71 og Luk 23. Fysiske bibler er best, men bruk [Bibelselskapet | Nettbibelen](#) (R)
- Påstandsark (sant/usant) (R) til Bibeltekstene
- Ressurser til presentasjon av tema (R)
- Oppsummeringsark om eukaristien (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Spørsmål: Førstekommunion: Vi husker tilbake
- 2 – En refleksjon over innstiftelsesordene
- 3 – Hva skjedde med Jesus før og under den stille uke. Og: Hvorfor faster vi?
- 4 – Messen: Vi ser på messens helhet og oppbygning
- 5 – Nye helgengrupper og helgenpresentasjoner

1– Reflekter og diskuter

Tenk tilbake på førstekommunion og still følgende spørsmål:

- Hva skjedde da (førstekommunion)?
- Hva husker konfirmantene av hva de lærte og gjorde?
- Hvorfor skal man gå et helt år for å forberede seg til å motta kommunion?
- Og: Man kan få nattverd i mange andre kristne kirkesamfunn, men da trenger man ikke å gå til undervisning slik vi gjør. Hvorfor er det slik?
- Hva skjer med brødet og vinen under (før menigheten mottar) kommunionen?

2 – Refleksjon og teori

Ta en titt på messens gang (R) og finn frem til når kommunionen finner sted.

Se på ordene som blir sagt under innstiftelsesordene som blir sagt under den eukaristiske bønne (R).

Ta og ét alle derav: For dette er mitt legeme som skal gis for dere.

Ta og drikk alle derav: For dette er mitt blods kalk, den nye og evige pakts blod, som skal utgydes for dere og for de mange til syndenes forlatelse.

Gjør dette til minne om meg.

Still følgende spørsmål (i plenum) **uten å gi et fasitsvar** (uansett hva svarene blir):

- Hvorfor sier presten dette?
- Hør hva konfirmantene har å si til dette. La dem tenke høyt uten å korrigere, med mindre det blir totalt tullete svar.

3 – Refleksjon, bibellesninger og påstandsark

Test forkunnskapen

Hvorfor faster vi før påske? Hva skjedde med Jesus i påsken?

Les høyt i Bibelen gjerne sammen, eller du leser for dem mens de følger med i Bibelen:

- Jesus faster i ørkenen i 40 dager og blir fristet av djevelen: Luk 4,1–13 (evt. 1–30)
- Jesus innstifter det siste måltid, blir tatt til fange, ført til Pilatus, han blir korsfestet, dør og blir gravlagt. (Oppstandelsen venter vi med til neste gang.): Luk 22 og 23

Fyll ut påstandsarket i grupper eller to og to.

Gjennomgå påstandsarket sammen.

4 – Messen i sammenheng med eukaristien

Gå tilbake til spørsmålet som ble tidligere (under del/punkt 2) om innstiftelsesordene i den eukaristiske bønne):

- Hvorfor sier presten dette?

Denne gangen bekrefter du svarene (R).

Presenter (R) messens gang og sammensetning.

Bruk messeperlene (se Økt 3) hvis du ønsker.

Til slutt kan de fylle ut et oppsummeringsark (R) om eukaristien og messen (to og to eller i grupper) som dere gjennomgår i plenum.

5 - Nye helgengrupper og helgenpresentasjoner

Det er på tide å dele inn i nye grupper. Hvis du/dere føler dere ikke har så mye tid til å ha hele presentasjonen, kunne dere gjøre det litt annerledes denne gangen.

Du har (som du pleier) på forhånd valgt deg ut noen nye helgener som gruppene skal få tildelt. Etter at du har delt inn i de nye gruppene (uten å si noe om hvilket helgennavn hver gruppe skal få), kan du ta frem en kurv/eske e.l. der du har lagt navnene på de nye helgene. Hver gruppe trekker nå en lapp, og får dermed et helgennavn. Her kan det være fint/lurt å ha bildet av den helgenen de har fått sammen med navnet.

Så setter gruppene seg sammen og prøver å gjette hvem denne nye helgenen de har fått tildelt var. Hvor bodde denne, hva gjorde denne, hvorfor ble denne helgen- eller saligkåret, osv. Du kan rett og slett bruke de samme spørsmålene som du finner i helgenoppgaven (R). De må ikke bruke noen hjelpemidler denne gangen.

Etter noen minutter deler hver gruppe det de tror er riktig om sin helgen. Etter at de/gruppa har gjettet, kan du lese opp den faktiske informasjonen om denne helgenen. Stemte det de hadde gjettet?

Dette blir jo ikke så seriøst, men det gjør ikke noe. Det er fint å gjøre dette på litt annerledes og morsom måte. Kanskje kan du t.o.m. ha noen småpremier hvis noen faktisk gjettet noe som helst som var riktig.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Messen «hands-on»

Lag gjerne messeperle-armbånd (R) og lær messens faste deler utenat.

Viktigst: Planlegg en messe sammen der alle får oppgaver.

MÅL:

- Å få et aktivt og fysisk forhold til messen.

DU TRENGER:

- Opplegget messeperle-armbåndet (R) hvis dere ønsker å lage dette
- En kirke og en prest
- En som kan ta en kjapp ministrantopplæring (med mindre du selv kan ta denne biten)
- Noen som er vant til å lede sang i kirken, og som kan hjelpe de konfirmantene som skal være forsangere
- Salmebøker, messebok/bøker

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Lag messeperlearmbåndet

2 – Hold et «Messekurs»: Alle får prøve ut de forskjellige oppgavene (fysisk gjennomgang i kirka)

3 – Planlegg en messe. Fordel oppgaver til messen. Øv godt!

4 – Gjennomfør messen.

1 – Messeperlene

Det er ofte vanskelig vanskelig for barn og ungdom å forstå messen, og å huske rekkefølgen på det som sies/gjøres. Det kan derfor være lurt å ty til noen pedagogiske hjelpemidler. Bruk av rytme, musikk, farger, fysiske gjenstander, lys og lyd er alle effekter som gjør at hjernen lettere kan lagre og huske informasjon.

For en tid tilbake siden, prøvde jeg å finne en litt artig og nyttig tilnærming til innlæringen av messen for første-kommunikanter. Resultatet var svært positivt. Ikke bare lærte barna messen bedre, men de synes også at det vi laget for å huske i messen var både gøy og fint.

Dette dreier seg helt enkelt om et armbånd med seks fargede perler som man setter sammen med makrametråd (vanlig garn fungerer fint). Dette kan se fint og fargerikt ut for barn, og bruker man f.eks. steinperler og litt naturtråd, så blir dette lett noe ungdommer kan forholde seg til også.

Hver perle representerer visse deler av messen, og fargene på perlene er valgt med omhu. Sjekk det ut på nettsiden (R) og prøv det gjerne. Nå er det aller viktigst å jobbe med selve messen, men ofte er det fint å gjøre noe som er litt annerledes. Ungdom på den alderen elsker ofte å gjøre slike ting/lage ting. Kanskje er oppgaven litt mer attraktiv for jenter, men det har fungert med gutter også.

Hvis noen har en idé om en annen måte sette sammen perlene på (enn ved å lage makramé), så la dem bare bruke kreativiteten. Det viktigste er egentlig at de har en del «hands-on»-aktiviteter. Det å jobbe fysisk med et tema stimulerer mye mer til læring enn kun å jobbe teoretisk, og så er det i tillegg med på å skape et godt sosialt miljø.

2, 3 og 4 – Messekurs. Øve til en messe. Gjennomføre en messe.

Punktene, slik de er beskrevet under «En kjapp oversikt» taler kanskje nok for seg selv. Det kan være lurt å la alle konfirmantene lære en fellesoppgave, og da er ministrering ofte en god løsning. Hvis hele gjengen er gira på å synge og man har noen som kan lede sang/kor, så *go for it!*

Forslag til oppgaver konfirmantene kan ha i messen

Ministranter
Lektorer
Lage forbønner
Lese forbønner
Velge sanger og messeledd
Lede sang (evt. øve i kor, band, soloinstrumenter, etc.)
Være kirkeverter
Lage program

På ressursidene (R) finner dere ideer og maler for hvordan man kan planlegge en messe.

Det er ofte slik at en del konfirmanter vegrer seg til å «være på scenen». Når man gjør noe i messen og er synlig, da er det akkurat som å være på en scene. Ikke glemt det. Legg derfor ikke lista for høyt. Kutt heller ut å ha forsangere hvis ingen har lyst til å synge, eller la noen av de foresatte lese i en slik messe hvis det er få av konfirmantene som har lyst til dette.

VIKTIG: Hvis konfirmantene opplever at de må gjøre noe de er totalt ukomfortable med, kan dette prege hele eller store deler av deres opplevelser ved konfirmantundervisningen. Det kan faktisk lett få dem til å velge bort kirken – og troen – så fort konfirmasjonstiden er over. Dette kan høres litt drastisk, og t.o.m. banalt ut. Det har likevel sin forankring i større studier som tar for seg trivsel blant barn og unge. Her kommer det gang etter gang frem at det som for andre (her: oss kateketer) kan virke som små bagateller, ofte kan få dramatiske utslag senere i livet for de det gjelder (her: ungdommene/konfirmantene). Push derfor ikke konfirmantene for mye til å gjøre ting de ikke ønsker. Det som hjelper/fungerer (bedre) er ofte godsnakk og ros. Da tør de plutselig mye mer enn de selv var klar over 😊

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Fastetiden – En annerledes tid som krever en litt annerledes Økt 4

MÅL:

- Å lære å gi avkall på noe / ofre noe (ofte for andre)

DU TRENGER:

- Kanskje skrivesaker

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

1 – Diskuter og presenter: Hva er fasten, hva gjør vi og hvorfor?

2 – Aktivt engasjement: Hva kan du gjøre for andre?

3 – Planlegging og gjennomføring

1 – Diskuter og presenter

Hva er fasten, hva gjør vi og hvorfor?

Snakk sammen om dette og bruke gjerne de ekstra ressursene (R) for å gjennomgå.

Viktig: Man skal ikke gjøre noe som man forventer å få ros eller skryt for. En god ting (spesielt i fastetiden) er å lære seg å være litt usynlig og ydmykt. Snakk om dette (R).

2 – Aktivt engasjement

Hva kan du gjøre for andre?

Hver og en av konfirmantene skal tenke ut en spesiell ting de skal gjøre for andre denne fasten. **VIKTIG:** Det er ikke tillatt å tjene penger på dette!

Nedenfor/på neste side finner dere en liste over forlag til hva man kan gjøre. Dette er bare for å få tankene i sving. La konfirmantene komme med egne ideer. Men viktig er det at du godkjenner disse før de setter i gang:

- Vaske og rydde hjemme
- Vaske og rydde for en nabo eller en annen i familien
- Hjelp til med større ryddeprosjekter enten hjemme eller hos noen andre
- Tilby å handle for en som sliter å komme i butikken selv
- Tilby å besøke noen som er ensomme
- Være barnevakt
- Hjelp en lokalbutikk/bedrift, et sykehjem, Frelsesarmeen, Blå Kors, Caritas, e.l.

Bli enige om frekvensen her (hvor ofte og hvor mye, osv.). Dette kan variere stort fra konfirmant til konfirmant med tanke på hva de velger å gjøre.

3 – Planlegging og gjennomføring

Når dette skal planlegges, er det viktig at konfirmantene tar kontakt med den eller de man ønsker å hjelpe. Dette må være en del av planleggingsprosessen. For at ikke hele opplegget bare skal koke bort, er det lurt å få en bekreftelse (en slags kontrakt med signatur) fra de som skal hjelpes. På ressursidene (R) finner du et skjema som både kan brukes som kontrakt og til å holde oversikt over både antall ganger og det som ble gjort. Konfirmantene fyller selv ut skjemaet, med det er de som blir hjulpet som skal underskrive (både kontraktsiden og den siden med skjemaet for antall ganger man har gjennomført handlingen).

De fleste av konfirmantene kan trenge litt tid på å velge hva de skal gjøre. Her foreslås to varianter:

- a. Bruk tid på slutten av samlingen slik at hver og en sitter og tenker gjennom hva de ønsker å gjøre. Dette gir deg som kateket mulighet til å svare på spørsmål og veilede.
 - b. Du sender dem tidligere hjem denne gangen, men setter en frist for når de skal sende deg informasjon om hva de ønsker å gjøre.
-

Forslag til avslutningsbønn fra YOUCAT Ungdomsbønneboken

«Mot en av de minste»

*Du har gått foran meg, Herre,
til de minste av våre brødre og søstre,
til de sultne og tørste,
til de nakne og fremmede,
til de syke og fengslede.
Ta meg med, Herre, til dine minste.... (Se resten på side 132 i bønneboken.)*

Økt 5 – Film

Sycamore – i prioritert rekkefølge

Episode 15: Messens betydning [Sycamore Episode 15 – Messens betydning - YouTube](#)

Episode 14: Kraften i sakramentene og liturgien [Sycamore Episode 14 – Kraften i sakramentene og liturgien - YouTube](#)

Episode 16: Tilgivelse, helbredelse og misjon [Sycamore Episode 16 – TILGIVELSE, HELBREDELSE OG MISJON - YouTube](#)

Episode 10: Hva er kjærlighet? [Sycamore Episode 10 – Hva er kjærlighet? - YouTube](#)

Episode 12: Skapelsen, syndefallet og frelse [Sycamore Episode 12 – Skapelsen, syndefallet og frelse - YouTube](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – film 5:

[5 - Sakramentene del 2: Eukaristi og Skriftemål - YouTube](#)

I denne filmen snakkes det også om skriftemålet

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

Kortfilm:

«The Bridge» [Most “The Bridge” – A Short Czech Movie | Notes \(wordpress.com\)](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

SAMLING 8

April – 8. trinn

Tema: Jesu oppstandelse

Når jeg selv forbereder konfirmantene i 8. klasse, ble jeg ofte tidlig i min prestedtid overrasket over hvor lite de «egentlig» kjenner til påskens liturgier. Noen av konfirmantene kan omtrent absolutt alt, og noen har ikke en gang en fjern anelse av hva vi snakker om i det hele tatt. Jeg bruker derfor ganske mye tid i både 8. og 9. klasse til å snakke om påsken som den store festen som ligger til grunn for at foreldrene og besteforeldrene og videre tilbake, har valgt å døpe barna sine – og hjelpe til at de mottar sin første hellige kommunion, og at de oppmuntrer, pusher, tvinger barna sine til å gå på konfirmantundervisning.

Har 8. klassingen kommet så langt som til april og påsketiden, da er det et håp om at han eller hun vil fortsette til neste år.

Tema for kapittel 6 er Jesu oppstandelse og i dette kapittelet handler det om å hjelpe 8. klassingene til å tenke seg at det finnes et liv etter døden og at hver messe har dette som sitt hovedtema. Jeg pleier å innlede dette kapittelet med deler fra Påskennattsliturgien, og begynne med det som skjer utenfor kirken påskennatt. (Effekten blir ikke så stor i april måned med lysere kvelder – å ta elevene med ut fysisk). Da er det bedre å begynne med et mørkt (klasse) rom, låne påskelyset fra kirken (eventuelt fjorårets påskelys) og gjenta fra forrige gang, Skjærtorsdagsfeiringen (innstiftelsen av nattverdens- og ordinasjonens sakrament) og Langfredag med en kort oppsummering av korsveien og Jesus ble lagt i graven. Det var mørkt og «alt håp» var ute, så det ut som.

Så, når en befinner seg i mørket og det tennes et lys (her tenner en påskelyset foran eller midt blant elevene) så skjer det noe. Det kommer lys inn i den mørke tilværelsen. Så er det fint å lese en av evangelietekstene om Jesu oppstandelse fra Bibelen.

Ut ifra hva slags gruppe en har, kan man lese og snakke om de forskjellige forklaringene som er beskrevet på side 50 og 51 i YOUCAT konfirmant. Hva er konfirmantenes egne tanker om de ulike forklaringene? Har de andre forklaringer, eller hvordan vil de prøve å forklare Jesu oppstandelse for noen som ikke tror på Jesus i det hele tatt?

I min menighet har vi konfirmantundervisning annenhver uke, så den første delen avsluttes her. Neste møte begynner jeg med å vise en flashmob fra YouTube. Det ligger mange ute på nettet, ikke alle er like egnede, men filmen det henvises til i YOUCAT konfirmant er fra USA og den jeg selv bruker. Jeg pleier i denne undervisningsøkta å snakke om hvor viktig messen er i denne sammenhengen, og det legger grunnlaget for resten av kapittelet.

p. Sigurd Markussen

Apostelen Peter

Les om [denne helgenen på katolsk.no](https://katolsk.no)

Økt 1 – Teori

TEMA: Jesus – Korsfestelsen og oppstandelsen

MÅL:

- Å reflektere over hvem Jesus var og er
- Å se på de konkrete hendelsene rundt oppstandelsen
- Å begynne å forstå betydningen av oppstandelsen og frelsen

DU TRENGER:

- YOUCAT Konfirmant og YOUCAT Katekismen.
- Ressurser fra nettsiden (R): PowerPoint eller ressursark, påstandsark om Jesus, evt. presentasjon om det dere har gjennomgått
- Lukasfilmene om Jesus (R)
- Skrivesaker

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – Samtale i grupper om hva oppstandelsen er og om som skjedde i forkant (den stille uke)
 - 2 – I grupper igjen: Sant eller usant om det som skjedde med Jesus
 - 3 – Diskusjon i grupper: Hva svarer du hvis vennene dine hvis de spør...?
 - 4 – Felles gjennomgang av det som står i YOUCAT (R)
 - 5 – Lukas-filmene eller en avsluttende presentasjon (R)
-

1 – Hva skjedde med Jesus før, under og etter den stille uke?

For få en forståelse for det som skjedde under oppstandelsen, bør konfirmantene se hva som skjedde før dette, og hvorfor.

Sett dem i grupper, og be dem skrive ned så mye de kan huske (stikkordsform) om det som skjedde i den stille uke og i påsken. De kan få for eksempel 5–7 minutter maks.

Gruppene deler det de har kommet frem til (plenum). Det er ikke lurt å la en gruppe ramse opp alt de har, for da har de på en måte «brukt opp» svarene til de andre gruppene. Det er bedre å la en og en gruppe komme med en eller to hendelser/ting fra lista si, og så ta flere runder.

Ros dem for det de har kommet frem til. Hvis noen sier noe som er litt feil, så hjelp dem slik at det blir riktig. Prøv å unngå å gi dem følelsen av å feile selv om de skulle ha svart litt annerledes.

2 – Sant eller usant om Jesus

I grupper igjen, kan de nå få en quiz (eller lag Kahoot), eller påstander (R) om det som skjedde med Jesus i den stille uke og i påsketiden.

Gjennomgå når alle er ferdig. Husk småpremier 😊

3 – Diskusjon i grupper

- Hva svarer du hvis vennene dine kommer og spør deg om følgende:
 - a. Gjorde Jesus virkelig mirakler da han levde?
 - b. Hvorfor kaller dere Jesus for «Kristus»?

- c. Hvorfor valgte Jesus å dø og å oppstå akkurat på dette tidspunktet (påsketiden)?
- d. Tror du virkelig på at Jesus sto opp fra de døde? Hvorfor og hvordan gjorde han dette?

Be gruppene komme frem til svar de kan presentere/dele med de andre. Kanskje holder det med 10 minutter til denne oppgaven-? Er de ferdig før, eller trenger de et par minutter til, så er det lurt å ta hensyn til dette.

Del hvert spørsmål i plenum. Korrigjer kun svarene hvis de er helt tullete eller upassende.

4 – Hva står det i Katekismen?

Gjennomgå katekismen med disse (samme/lignende) viktige spørsmålene om Jesus Y # 90, 73, 95, 107, 103, 104, 105, 106, 108. Svarene finner du også i ressursene (R).

5 – Avslutning med oppsummering

Bruk gjerne Lukas-filmene (se Økt 5), kap. 19–23, og kap. 24 som avslutning på økta, med mindre dere har brukt disse i en annen sammenheng allerede. Disse er svært korte. Eller, du kan holde en liten presentasjon for dem som oppsummerer det som skjedde med Jesus i den stille uke og i påsketiden (R).

Økt 2 – Teori

TEMA: Vår oppstandelse – Livet etter døden: Hva skjer når vi dør?

MÅL:

- Å forstå alvoret av valget vi tar ved å tro på Gud og å følge Jesus
- Å se nærmere på hva den katolske tro sier om livet etter døden og vår egen oppstandelse (Hva er helvete og hva er skjærsilden?)
- Å se at våre helgener også er med på å vise oss riktig vei til Gud

DU TRENGER:

- Quiz om livet etter døden (R)
- Minifilmen: «Er det et liv etter døden?»
- YOUCAT Katekismen
- Bibler/ [Bibelselskapet](#) | [Nettbibelen](#)
- Rollespill (R)
- Andre ressurser fra nettsiden (R)

GJENNOMFØRING:

En kjapp oversikt:

- 1 – Gruppesamtale og minifilm: Om døden, helvete, skjærsilden og himmelen
 - 2 – Quiz om dette
 - 3 – Se hva som står i Bibelen om livet etter døden
 - 4 – Et rollespill om Helvete
 - 5 – Om skjærsilden
 - 6 – Avsluttende bønn
-

1 – Gruppesamtale: Om døden, helvete, skjærsilden og himmelen

Se mini-filmen «Er det et liv etter døden?» Diskuter/snakk om følgende spørsmål i plenum med konfirmantene:

- Hva skjer med oss etter døden?
- Hva er helvete?
- Hva er skjærsilden?
- Hva og hvor er himmelen?

2 – Quiz om hva som skjer når vi dør.

Quizen finner du i ressursene våre (R). Fasiten ligger der også. Det viktig å bruke tid på å gjennomgå fasiten med konfirmantene før dere går videre.

3 – Bibelen om livet etter døden.

I ressursene (R) finner dere informasjon om det Bibelen sier om livet etter døden. Her er det lurt å kunne slå opp i Bibelen (alle har hver sin bibel), og gjerne i tillegg vise tekstene/skriftstedene på en skjerm (Nettbibelen) hvis du har mulighet til det.

4 – Chat ved helvetes port

Dette er et rollespill (R) for to personer. Del derfor konfirmantene inn i par, og be dem gjennomføre rollespillet. Etter at de har fordelt rollene seg imellom, kan de lese igjennom én gang for å se hva stykket handler om. Deretter er det lurt at de leser igjennom både to og tre ganger til, og prøver å leve seg inn i den rollen de har fått/valgt.

Be parene også snakke om innholdet i rollespillet. Be dem svare på følgende spørsmål:

- Er beskrivelsen du fikk av helvete i dette rollespillet annerledes enn det du har tenkt om helvete før?
- (Til det første spørsmålet) Hvis «ja»: Hvilke tanker har du selv om helvete?

Spør om noen vil dele sine tanker/svar i plenum før dere går videre.

Et forslag er nå å høre om noen vil fremføre sitt rollespill foran de andre. La det med andre ord være valgfritt.

I ressursene (R) finner du informasjon om det katolske synet på nettopp helvete. Det er lurt å gjennomgå dette. Ikke snakk (for mye) om skjærsilden, da dette er det neste dere skal ta for dere (punkt 5).

5 – Skjærsilden og døden

Presenter for dem hva skjærsilden er (R). Her oppfordres du også til å snakke om døden, om Allesjeldersdag, om bønn for de avdøde og om den katolske begravelsen.

Planlegg med dem at dere til høsten (i 9. klasse) skal delta i Allesjeldersmessen og gjerne besøke kirkegården slik skikken er etter denne messen.

Når dere snakker om det katolske begravelsesritualet og rekviemmessen, kan dere gjerne planlegge at konfirmanter, når de kommer i 9. klasse, prøver å få med seg nettopp en katolsk begravelse. Begravelser skjer ofte midt i skoletiden, men dere kan ha en avtale om at du, som konfirmantkateket – og sammen med foresatte – skriver en søknad om at konfirmanter får fri til å gå i en katolsk begravelse (helst en rekviemmesse) med begrunnelsen at det er en del av konfirmasjonsforberedelsene. Hvis de opplever et dødsfall i egen familie, vil det jo falle naturlig for dem å gå i denne begravelsen.

I presentasjonen (R) finner dere **noen refleksjonsspørsmål** dere kan bruke på slutten her.

6 – Avsluttende bønn

Enten kan du be konfirmanter minnes en avdød familiemedlem eller venn (av familien), og alle legger til navnet på denne mens dere sammen ber bønnen *For den som jeg har mistet* fra side 132 i YUUCAT Ungdomsbønneboken. Eller, dere kan lese bønnen «Du hellige håpets kors» fra side 98 i samme bok.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Påskevigilien – Jesu oppstandelse feiret i kirken/messen

MÅL:

- Å gjennomgå liturgien og ritualene i påskevigilien.
- Å få konfirmentene til bedre å forstå hva alt som foregår i påskennattsliturgien dreier seg om, slik at de bedre forstår handlingen når de selv deltar i denne

DU TRENGER:

- Ressurser til å gjennomgang (kort teori): Presentasjon og et tema-/oppgaveark (R)
- En kirke* og gjerne fjorårets påskelys
- Gjerne/helst en prest som kan hjelpe deg å gjennomgå det som skjer i liturgien på påskennatt.

*Se punkt 2.

GJENNOMGANG

En kjapp oversikt:

- 1 – Hold en kort presentasjon om påskeliturgien (R).
- 2 – Gjennomgå fysisk/sammen det som skjer påskennattsliturgien
- 3 – Tid til refleksjon og spørsmål

1 – En kort presentasjon av påskens liturgi

Når dette presenteres er det lurt å inkludere noe om palmesøndag, skjærtorsdag og langfredag (R). Hvis dere allerede har fått gjennomgått dette (slik som foreslås i Økt 1), så trenger man bare å nevne hendelsene og de liturgiske feiringene for å sette påskens feiring i sammenheng/en kontekst. Har dere derimot ikke snakket så mye om feiringene i den stille uke, bør dere ta tid til dette her/nå. Hent/bruk gjerne ressurser fra Økt 1.

I presentasjonen oppfordres dere til å gjennomgå det som sies og gjøres i påskevigilien. Konfirmentene kan sitte med oversikten over messen (R) og det de – som nå er menighet – skal si og svare. Husk likevel at målet her ikke bare er å gjennomføre en øvelse av det som sies og gjøres, men også komme med forklaringer.

Hele messen trengs ikke gjennomgås i detalj. Da blir det ikke en kort fremføring. Spesielt første del bør gjennomgås. Andre del kan evt. kun foreklares. Tredje del kan øves på og forklares. Det er den første delen av messen (del I og del II) som dere bør se på. I våre ressurser vil du få en forklaring på dette (R).

Underveis eller etter presentasjonen kan det være lurt å høre om noen lurte på noe/har spørsmål.

2 – Øvelse til påskevigilien

Det er fint å kunne bruke kirkerommet når man øver til messe. Men, som pater Sigurd Markussen skriver i sin mini-preken til denne samlingen, kan det være lurt å ha et mørk rom å øve i/på, ettersom det er vanskelig å få det helt mørkt – slik det er på påskennatt – i kirken når dere har konfirmantsamling (mest sannsynlig har dere ikke konfirmantsamling midt på natta 😊).

Det beste er å ha en prest til å gjennomføre handlingen med dere. Først kan man som sagt gjerne øve på spesielt del I av liturgien i et mørkt rom. Men, flytt gjerne resten av gjennomgangen og øvelsen til selve kirkerommet.

I ressursene finner dere forslag til (mal for) gjennomgangen. Det kan være presten har et ønske om hvordan å gjennomgå dette. Vis ham gjerne ressursene vi har her, og gjør det tydelig for ham at det ikke er teori, men praktisk øvelse og gjennomgang konfirmentene nå trenger. Det beste er – slik det foreslås i ressursene – at konfirmentene får roller/oppgaver når dere gjennomgår. Oppfordre gjerne konfirmentene til å ha lignende oppgaver under selve

påskevigilien. Da der det fint at du kan trygge dem med selv å være til stede, og kanskje love å øve med dem hvis de trenger det. Her må du selvfølgelig se hva du har kapasitet til.

3 – Refleksjon og spørsmål etter gjennomgangen

Ta dere tid til å snakke om det dere akkurat har øvd til. Det er flott hvis presten kan bli med i denne refleksjonsrunden.

Noen spørsmål dere gjerne kan ta tak i, og som kanskje presten kan hjelpe dere å svare på:

- Kan man ikke feire/minnes alt det som skjedde med Jesus uten å måtte gå i kirken så mange ganger i den stille uke og i påsken?
- Hvorfor må påskevigilien være så lang?
- Hva er viktigst i/med påskevigilien?

Dere finner disse spørsmålene, og svar på disse – samt litt mer info – i nettressursene (R).

Økt 4 – Sosialt

TEMA: En påskefest med god mat og både nyttige og artige leker

MÅL:

- Å planlegge en påskefest (konfirmantene steller til for sine menighetsfaddere, foresatte/familier, eller noen andre det er logisk å invitere)

DU TRENGER:

- En sted å ha festen; et kjøkken å forberede maten; mat/ingredienser, utstyr og drikke etter ønske (med tanke på hvilke ressurser dere har til rådighet). Se punkt 1.
- Foreldre som evt. kan hjelpe til med matlaging og annet praktisk arbeid
- Quiz (Kahoot, eller lignende) med gjennomgang av de viktigste momentene fra undervisningen dette året (R)
- Opplegg til natursti som dere lager selv, eller dere bruker forslaget som ligger i nettressursene (R)

GJENNOMGANG

En kjapp oversikt:

- 1 – Forberede fest (hvem gjør hva), og invitere gjester
- 2 – Gjennomføre fest
- 3 – Gjennomføre leker

1 – Festforeberedelser

Målet her er å lage en påskefest, en feiring med et forholdsvis stort og fint måltid (middag gjerne), der man også inviterer noen gjester.

Har dere fått menighetsfaddere tidligere og hatt kontakt med disse, kan dere gjerne invitere disse. Det går også an å lage en fest fore foresatte eller familiene til konfirmantene, eller til eldre i menigheten, eller til noen andre dere synes passer å invitere til en slik fest.

Målet er at festen skal være en påskemarkering og ikke bare en hvilken som helst middag.

Det er fint om dere kan planlegge et tema (for eksempel mye gul farge, passende pynt og/eller blomster, evt. bibelvers om oppstandelsen på hver kuvert, med mer). På nettsidene er det mange ideer til slike festmåltider. Her finner du også forslag til hvordan man kan lage både et typisk katolsk festmåltid, men også et jødisk festmåltid. Det er tips til både oppskrifter, pynting og leker.

Det er fint om alle konfirmantene får hver sin hovedoppgave. Her er noen forslag (resten finner dere på nettet – R): Sjefskokk(er), servitører, talere (holde tale), lede sanger (hvis dere har sanger), lede leker (se punkt 3), lydteknikker, ansvarlig for pynting, m.m.

Det kan være dere vil trenge ekstra tid for å gjennomføre dette. Kanskje konfirmantene vil trenge 2–3 timer til forberedelsen, og så vil festen kanskje trenge tilsvarende tid.

På nettsiden finner du også forslag til en enkel/enklere gjennomføring av påskefesten.

Det kan være lurt å spørre foreldre om hjelp til både matlaging og andre praktiske ting.

2 – Leker til festen

Kahoot /quiz: Her kan gjestene delta også.

Hvis tanken er at denne quizen skal oppsummere det konfirmantene har lært, kan det være best at du selv lager quizen, eller bruker den som ligger i ressursene (R). Eller, konfirmantene kan lage en quiz selv. Det er lurt at de også tenker at innholdet i quizen skal være relevant for det dere har drevet med i konfirmasjonsforberedelsene dette året.

Har konfirmantene laget quizen selv, er det lurt du får sett igjennom quizen (spørsmål og svar) og får godkjent den før den gjennomføres.

Natursti (R) med både spørsmål og oppgaver: I ressursene finnes oppgavelapper/poster som kan brukes i en slik natursti.

Er det fint vær kan både konfirmanter og gjester deles i grupper og gjennomføre naturstien ute hvis dere har et uteområde til råds. Kanskje konfirmantene vil lage sin egen natursti. Igjen er det lurt at du, som konfirmantleder, har oversikt over hva hver post tar opp (spørsmål og svar).

Det er ikke så dumt med noen premier til lekene 😊

Lykke til med alt, og god fest!

Økt 5 – Film

Sycamore

Episode 4: Hvem er Jesus? (380) [Sycamore Episode 4 – Hvem er Jesus? - YouTube](#)

Episode 11:

Verdens lys (begge disse er også brukt i samling 4 (desember)) -> [Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Oppgaver til episodene (også fra YOUCAT Katekismen):

[Undervisningsopplegg for hver av Sycamore-filmene — Den katolske kirke](#)

Kateketisk Senter/Blilys.no – Film 3:

(443) 3 - Den Hellige Messe - [YouTube](#) I denne filmen snakkes det også om skriftemålet.

Minifilmer til YOUCAT Katekismen:

Se om det har blitt laget en minifilm om ett eller flere av de spørsmålene dere tar for dere. Dere finner dem på Bli lys-sidene – [Alle YOUCAT-spørsmål](#)

The Chosen: Se episoden(e) om Jesu oppstandelse: [The Chosen TV \(angelstudios.com\)](#)

På nettsiden [blilys.no](#) finner man mange filmer, dokumentarer og serier til alle samlingene. Der vil det også komme forslag til sanger og musikkvideoer til hver samling og enda flere digitale lenker enn man finner i pdf-utgaven av dette lærerveiledningsheftet.

